

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

AKCIJSKI PLAN ZA PROVEDBU
NACIONALNE STRATEGIJE ZA UKLJUČIVANJE ROMA, ZA
RAZDOBLJE OD 2013. DO 2015. GODINE

Travanj, 2013.

SADRŽAJ:

UVOD	1
1. OBRAZOVANJE.....	3
2. ZAPOŠLJAVANJE I UKLJUČIVANJE U GOSPODARSKI ŽIVOT	17
3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA.....	34
4. SOCIJALNA SKRB.....	50
5. PROSTORNO UREĐENJE, STANOVANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA	60
6. UKLJUČIVANJE ROMSKE NACIONALNE MANJINE U KULTURNI I DRUŠTVENI ŽIVOT	70
7. STATUSNA RJEŠENJA, SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE I POMOĆ U OSTVARIVANJU PRAVA.....	79
8. UNAPRJEĐENJE PRIKUPLJANJA STATISTIČKIH PODATAKA	96
9. USKLAĐENOST PROGRAMA S MEĐUNARODNIM STANDARDIMA TE PRIHVAĆENIM UGOVORIMA NA PODRUČJU LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA	104
METODOLOGIJA PRAĆENJA PROVEDBE AKCIJSKOG PLANA	106

Popis kratica

APN – Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama
AUDIO – Agencija za upravljanje državnom imovinom
AZOO – Agencija za odgoj i obrazovanje
BPRI – Best Practices for Roma Integration (Najbolje prakse integracije Roma)
CZSS – Centar za socijalnu skrb
DDD – Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija
DG REGIO – Directorate-General for Regional and Urban Policy (Opća uprava za regionalnu politiku)
DORH – Državno odvjetništvo Republike Hrvatske
DZS – Državni zavod za statistiku
EU – Europska unija
FZOEU – Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
HZJZ – Hrvatski zavod za javno zdravstvo
HZMO – Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ – Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZO – Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
JL/P(R)S – Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
JLS – Jedinice lokalne samouprave
JP(R)S – Jedinice područne (regionalne) samouprave
KUD – Kulturno umjetničko društvo
MINPO – Ministarstvo poduzetništva i obrta
MRMS – Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
MRRFEU – Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
MSPM – Ministarstvo socijalne politike i mladih
MUP – Ministarstvo unutarnjih poslova
MZOIP – Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
MZOS – Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
NCVVO – Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
NSUR – Nacionalna strategija za uključivanje Roma
OCD – Organizacije civilnog društva
OESS - Organizacija za europsku sigurnost i suradnju
OSCE/ODIHR – Organization for Security and Co-operation in Europe/Office for Democratic Institutions and Human Rights (Organizacija za europsku sigurnost i suradnju/Ured za demokratske institucije i ljudska prava)
PRS – Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova
RH – Republika Hrvatska
TDU – Tijela državne uprave
ToT – Training of Trainers (trening trenera)
ULJPPNM – Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
UN – Ujedinjeni narodi
UNDP – Program Ujedinjenih naroda za razvoj
VE – Vijeće Europe
VRH – Vlada Republike Hrvatske

UVOD

Vlada Republike Hrvatske donijela je Nacionalnu strategiju za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine (u daljnjem tekstu Strategija) na sjednici održanoj 29. studenoga 2012. godine.

Strategija se nadograđuje na Nacionalni program za Rome iz 2003. godine, redefinirajući nacionalne prioritete, načine provedbe i poduzimanje posebnih mjera sukladno izmijenjenim društvenim i političkim okolnostima, ostvarenom napretku i daljnjim izazovima u procesu uključivanja i poboljšanja socio-ekonomskog položaja Roma. Istovremeno, Strategijom se usklađuje temeljni strateški dokument Republike Hrvatske za integraciju pripadnika romske nacionalne manjine s Priopćenjem Komisije Europskom Parlamentu, Vijeću, Europskom ekonomskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Okviru EU za nacionalne strategije integracije Roma do 2020. godine. Strategija se temelji i na odredbama međunarodnih dokumenata o ljudskim pravima i pravima nacionalnih manjina kojih je Republika Hrvatska stranka. Strategija je usklađena s uočenim potrebama i izazovima povezanim sa socijalnim uključivanjem Roma na svim razinama: lokalnoj, područnoj, nacionalnoj i EU. Strategija sadrži opće i posebne ciljeve postavljene kao smjernice za kreiranje javnih politika usmjerenih na socio-ekonomsko uključivanje romskih zajednica do 2020. godine.

S ciljem definiranja načina provedbe Strategije izrađen je Akcijski plan za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2015. (u daljnjem tekstu Akcijski plan).

Akcijski plan obuhvaća sljedeća područja: obrazovanje, zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život, zdravstvenu zaštitu, socijalnu skrb, prostorno uređenje, stanovanje i zaštitu okoliša; uključivanje romske nacionalne manjine u kulturni i društveni život. statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava, unaprjeđenje prikupljanja statističkih podataka i usklađenost programa s međunarodnim standardima te prihvaćenim ugovorima na području ljudskih i manjinskih prava. Akcijski plan definira načine provedbe općih i posebnih ciljeva definiranih u Strategiji, rokove provedbe, nositelje i sudionike u provedbi mjera, početne vrijednosti, izvore i načine prikupljanja podataka te financijska sredstva potrebna za provedbu Akcijskog plana za trogodišnje razdoblje.

U izradi Akcijskog plana sudjelovali su Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo uprave, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvo kulture, Ured za udruge, Ured za ravnopravnost spolova, Ured za suzbijanje zlouporabe droga, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Agencija za elektroničke medije, Državni zavod za statistiku, Agencija za upravljanje državnom imovinom, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za javno

zdravstvo, Savjet za nacionalne manjine, Ured pučkog pravobranitelja, Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Ured pravobraniteljice za djecu, predstavnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, predstavnici međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj, pripadnici romske nacionalne manjine te neovisni stručnjaci.

Izradu dokumenta koordinirao je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Početak primjene Strategije, prestaju se primjenjivati Nacionalni program za Rome, koji je Vlada Republike Hrvatske donijela 16. listopada 2003. godine i Akcijski plan Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015., koji je Vlada Republike Hrvatske donijela 31. ožujka 2005. godine.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za provođenje Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2015. godine na pozicijama nadležnih tijela planirana su sredstva u okviru utvrđenih limita iz Smjernica ekonomske i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje u ukupnom iznosu od 45.942.870,00 kuna i to: za 2013. godinu 14.999.530,00 kuna, za 2014. godinu 15.330.829,00 kn i za 2015. godinu 15.612.511,00 kuna.

1. OBRAZOVANJE

Opći cilj: Poboljšati pristup kvalitetnom obrazovanju uključujući obrazovanje i skrb pruženu u ranom djetinjstvu, ali i osnovnog, srednjeg i sveučilišnog obrazovanja s posebnim naglaskom na uklanjanje moguće segregacije u školama; spriječiti preuranjen prekid školovanja i osigurati lagan prijelaz iz škole do zaposlenja.

Posebni ciljevi:

1. Podići kvalitetu i učinkovitost obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine, te osigurati stjecanje potrebnih znanja i vještina koje će omogućiti osobni razvoj učenika, kao i završavanje osnovnog obrazovanja s ciljem nastavka školovanja te smanjenja razlike između obrazovnih postignuća djece pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječnu razinu obrazovnih postignuća svih učenika u osnovnoškolskom obrazovanju u RH;
2. Povećati obuhvat romske djece oba spola predškolskim odgojem i obrazovanjem te podići razinu kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine kao dio cjeline ranog obrazovanja djeteta, koji pomaže smanjenju razlika u društvenom podrijetlu i sposobnostima učenja, i nastoji što je moguće bolje zadovoljiti djetetove razvojne potrebe, te ga uvesti u svijet svjesnog učenja;
3. Izjednačiti obuhvaćenost osnovnoškolskim obrazovanjem pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosjek upisa osnovnoškolskog obrazovanja na razini RH (dosegnuti postotak obuhvaćenosti od 98%) te izjednačiti završnost osnovnoškolskog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosjek završnosti osnovnoškolskog obrazovanja na razini RH (dosegnuti postotak završnosti od 95%);
4. Do 2020. godine ukinuti sve razredne odjele koje pohađaju samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine;
5. Smanjiti razliku između prosječnog obuhvata i završnosti srednjeg obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječni obuhvat i završnost srednjeg obrazovanja na razini RH u cilju izjednačavanja mogućnosti za stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja – Povećati broj pripadnika romske nacionalne manjine koji upisuju srednje obrazovanje do 2020. godine. Povećati broj pripadnika romske nacionalne manjine koji završavaju srednje obrazovanje do 2020. godine;
6. Smanjiti razliku između prosječnog obuhvata i završnosti visokog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječni obuhvat i završnost visokog obrazovanja na razini RH u cilju izjednačavanja mogućnosti za stjecanje znanja i sposobnosti za rad i

nastavak školovanja – do 2020. godine povećati broj pripadnika romske nacionalne manjine koji završavaju visoko obrazovanje te onih koji nastavljaju poslijediplomski studij.

7. Povećati obuhvat odraslih pripadnika romske nacionalne manjine programima opismenjavanja, obrazovanja i osposobljavanja kroz cijelo opće i strukovno obrazovanje, s ciljem razvijanja individualnih potencijala i jačanja njihovih kapaciteta i kompetencija za postizanje veće konkurentnosti na tržištu rada i trajne zapošljivosti te povećanje njihove društvene uključenosti i aktivnog sudjelovanja u svim područjima suvremenog života.

Posebni cilj 1: Podići kvalitetu i učinkovitost obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine, te osigurati stjecanje potrebnih znanja i vještina koje će omogućiti osobni razvoj učenika, kao i završavanje osnovnog obrazovanja s ciljem nastavka školovanja te smanjenja razlike između obrazovnih postignuća djece pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječnu razinu obrazovnih postignuća svih učenika u osnovnoškolskom obrazovanju u RH.

Definicija:

Do 2015. godine razviti sustav podrške odgojno obrazovnim ustanovama za razvoj odgojno obrazovnih programa i primjenu odgojno obrazovnih praksi koje će osigurati adekvatnu pripremljenost djece za školu te uvjete za istinsku socijalnu integraciju poštujući specifičnosti rada u multikulturalnom okruženju te s djecom iz socijalno depriviranih obitelji.

Pokazatelj učinka:

- a) Doneseni akti na razini MZOS, Agencije za odgoj i obrazovanje (AZOO), kojima se utvrđuje program praćenja i podrške te odgovornosti pojedinih institucija za njegovu provedbu

Polazna vrijednost:

- b) Potrebno je izmijeniti i/ili dopuniti zakonske akte

Izvori podataka:

- a) Izvješće AZOO
- b) Nezavisna evaluacija provedbe NSUR
- c) Evaluacija kvalitete predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja dostupnog romskoj djeci od strane Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NCVVO)

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
1.1.1 Stručno usavršavanje učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama s ciljem podizanja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine	<i>Nositelj:</i> AZOO u suradnji s MZOS-om	a) Broj održanih stručnih skupova	Evidencija o održanim stručnim skupovima	a) U 2012. godini održana su 4 stručna skupa za osposobljavanje nastavnika i učitelja koji poučavaju učenike koji ne znaju ili nedostavno znaju hrvatski jezik na temelju članka 43. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti

Posebni cilj 2: Povećati obuhvat romske djece oba spola predškolskim odgojem i obrazovanjem te podići razinu kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine kao dio cjeline ranog obrazovanja djeteta, koji pomaže smanjenju razlika u društvenom podrijetlu i sposobnostima učenja, i nastoji što je moguće bolje zadovoljiti djetetove razvojne potrebe, te ga uvesti u svijet svjesnog učenja.

Definicija:

Uspostaviti mehanizme koji će omogućiti dostupnost predškolskog odgoja marginaliziranim i socijalno isključenim skupinama kroz povećano djelovanje u zajednici. Povećati broj upisane romske djece oba spola u integrirane predškolske programe u okviru redovnih predškolskih ustanova te broj djece koja nisu uključena u predškolski odgoj, u programe predškole u trajanju od minimalno 1 godine po pet sati dnevno tijekom pedagoške godine do 2020. Preporuka je minimalno 2 godine predškole.

Pokazatelji učinka:

- a) Neto omjer upisa romske djece - Neto omjer upisa je omjer upisane djece službeno određene dobi za razinu odgoja i obrazovanja prema ukupnoj populaciji u toj dobi
- b) Stopa sudjelovanja romske djece oba spola u integriranim programima predškolskog odgoja i naobrazbe:
  - redoviti, cjeloviti programi
  - program predškole – za djecu u šestoj godini života koja nisu polaznici redovitog programa predškolskog odgoja
  - praćenje ovih pokazatelja treba vršiti po programima

- c) Javni trošak predškolskog odgoja i obrazovanja kao udio u proračunu Jedinica lokalne/područne (regionalne) samouprave (JL/P(R)S) (%)
- d) Broj sati koje su učenici proveli po pojedinim programima
- e) Vrednovanje kvalitete predškolskog odgoja i naobrazbe – pedagoški standard, samovrednovanje
- f) Broj i kvaliteta provedenih seminara stručnog usavršavanja za rad u multikulturnim sredinama
- g) Broj polaznika, trajanje edukacije osposobljavanja i uspješnost

Polazna vrijednost:

- a) Udio romske djece koja pohađa predškolski odgoj u odnosu na ukupni broj romske djece predškolske dobi u 2012.: podaci nisu raspoloživi.
- b) Udio romske djece koja pohađa program predškole u odnosu na ukupni broj romske djece predškolske dobi u 2012.: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Popis stanovništva 2011. godine
- b) Procjena generacije prema UNDP
- c) Uredi državne uprave – podaci iz matice rođenih

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
1.2.1 Sufinanciranje roditeljskog udjela za pripadnike romske nacionalne manjine u integriranim programima predškolskog odgoja.	<i>Nositelj:</i> MZOS; uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, predškolske ustanove	a) Broj djece romske nacionalne manjine za koju je odobreno sufinanciranje b) Broj programa u koje su uključena djeca kojima se osigurava sufinanciranje c) Broj djece po spolu u programima predškolskog odgoja i ukupno	Baza podataka MZOS-a	a) Broj djece romske nacionalne manjine za koju je odobreno sufinanciranje u 2012.: 182 (82 m, 100 ž) b) Broj programa u koje su uključena djeca kojima se osigurava sufinanciranje u 2012.: ukupno 45 ustanova ostvaruje programe predškolskog odgoja c) Broj djece po spolu u programima predškolskog odgoja i ukupno, početak 2012./2013.: Ukupno 811 djece, od toga 455	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S

				u predškolskom odgoju (233 m i 222 ž) i 356 u predškoli (186 m i 170 ž)		
1.2.2 Sufinanciranje programa predškole za pripadnike romske nacionalne manjine	<i>Nositelj:</i> MZOS na osnovi izvješća ureda državne uprave u županijama i Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, predškolske ustanove, osnovne škole	a) Broj djece romske nacionalne manjine u programima predškole; b) Broj programa predškole u kojima su uključena djeca romske nacionalne manjine	Baza podataka MZOS-a	a) Broj djece romske nacionalne manjine u programima predškole, početak 2012./2013.: 356 djece (186 m i 170 ž) u predškoli b) Broj programa predškole u kojima su uključena djeca romske nacionalne manjine u 2012.: ukupno 21 program	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti

Posebni cilj 3: Izjednačiti obuhvaćenost osnovnoškolskim obrazovanjem pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosjek upisa osnovnoškolskog obrazovanja na razini RH (dosegnuti postotak obuhvaćenosti od 98%) te izjednačiti završnost osnovnoškolskog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosjek završnosti osnovnoškolskog obrazovanja na razini RH (dosegnuti postotak završnosti od 95%)

Definicija:

Osigurati obuhvat osnovnim obrazovanjem svoj djeci romske nacionalnosti bez obzira na status obitelji po pitanju državljanstva, boravišta te postojanje dokumentacije o identitetu djeteta. Provoditi mjere usmjerene smanjenju razlika u kvaliteti obrazovanja te pružanju podrške djeci, obiteljima i obrazovnim djelatnicima.

Pokazatelji učinka:

- a) Stopa obuhvata romske populacije osnovnim obrazovanjem
- b) Stopa završnosti osnovnoškolskog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine
- c) Omjer završetka školovanja - primarni omjer završetka osnovne škole je omjer ukupnog broja učenika koji uspješno završavaju posljednju godinu osnovne škole u jednom naraštaju prema ukupnom broju djece koja bi trebala završavati školu
- d) Stopa odustajanja i uzroci
- e) Obrazovna postignuća učenika romske nacionalne manjine, ili uspješnost završetka
- f) Broj godina provedenih u osnovnoškolskom obrazovanju (pitanje ponavljača)

g) Broj romske djece u redovnom ili prilagođenom programu u odnosu na broj sve djece u redovnom ili prilagođenom programu

Polazna vrijednost:

- a) Udio romske djece koja je obuhvaćena osnovnim obrazovanjem u odnosu na ukupni broj romske djece osnovnoškolske dobi u 2012.: podaci nisu raspoloživi.
- b) Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su završili osnovnu školu u odnosu na ukupni broj pripadnika romske nacionalne manjine starijih od 15 godina: podaci nisu raspoloživi.)

Izvori podataka:

- a) Popis stanovništva 2011. iz kojeg će se zaključno dobiti broj žitelja romske populacije u svakoj županiji
- b) Procjena generacije prema UNDP
- c) Popis stanovništva 2011. iz kojeg će se zaključno dobiti broj žitelja romske populacije u svakoj županiji po dobnoj strukturi

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
1.3.1 Upis djece romske nacionalne manjine oba spola u osnovne škole	<i>Nositelj:</i> MZOS, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, osnovne škole	a) Broj djece romske nacionalne manjine koja su uključena u osnovno obrazovanje na početku i kraju školske godine	Baza podataka MZOS-a	a) Broj upisane djece romske nacionalne manjine u osnovne škole po spolu, početak 2012./2013.: ukupno 5137 učenika (2612 m i 2561 ž)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti
1.3.2 Stvaranje preduvjeta za uključivanje učenika romske nacionalne manjine u produženi boravak	<i>Nositelj:</i> MZOS, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, osnovne škole	a) Broj djece romske nacionalne manjine obuhvaćene produženim boravkom po spolu	Baza podataka MZOS-a	a) Broj djece romske nacionalne manjine obuhvaćene produženim boravkom po spolu, početak 2012./2013.: ukupno 367 učenika (183 m i 184 ž)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti
1.3.3 Osposobljavanje suradnika pomagača	<i>Nositelj:</i> MZOS, AZOO	a) Broj suradnika pomagača u osnovnim školama	Baza podataka MZOS-a	a) Broj suradnika pomagača u osnovnim školama: 23 pomagača (12 m i 11 ž), te 2	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u

		b) Broj seminara/radionica na kojima su educirani pomagači		koja financira lokalna uprava b) Broj seminara i/ili radionica na kojima su educirani pomagači: Hrvatski centar za dramski odgoj proveo je u 2012. godini međunarodni projekt „Odgojna drama i kazalište kao sredstvo poticanja i inkluziju Roma“ kojega je sufinanciralo Otvoreno društvo Budimpešta. Program su podržali MZOS i AZOO, a bio je namijenjen učiteljima, odgajateljima, stručnim suradnicima i pomagačima u odgoju i nastavi u školama s većim brojem romske djece i učenika. Održano je: 18 radionica za 161 sudionika u Međimurju, Zagrebu, Sisku i Slavanskom Brodu		okviru redovne djelatnosti
--	--	--	--	---	--	----------------------------

Posebni cilj 4: Do 2020. godine ukinuti sve razredne odjele koje pohađaju samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine

Definicija:

Pravilnikom propisati obvezu i modalitete za izradu i provedbu desegregacijskih planova te mjera namijenjenih prevenciji pojave obrazovne segregacije.

Pokazatelji učinka:

- a) Broj razreda koje pohađaju samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine
- b) Donesen pravilnik o prevenciji obrazovne segregacije i modalitetima desegregacije

Polazna vrijednost:

- a) Broj razreda koje pohađaju samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine: na razini Republike Hrvatske Romi su raspoređeni u 2028 razredni odjel na početku 2012./2013., od toga u 1978 mješovitih odjela i 50 odjela u kojima su samo Romi.

Izvori podataka:

- a) Baza podataka MZOS

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
1.4.1 Stvaranje preduvjeta za smanjivanje broja razrednih odjela koje pohađaju samo učenici romske nacionalne manjine	<i>Nositelj:</i> MZOS, JL/P(R)S, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba	a) Broj razrednih odjela u koje su uključeni samo učenici romske nacionalne manjine	Baza podataka MZOS-a	a) Broj razrednih odjela u kojima su uključeni samo učenici romske nacionalne manjine, 2012./2013. školska godina: 50 romskih odjela	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S

Posebni cilj 5: Smanjiti razliku između prosječnog obuhvata i završnosti srednjeg obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječni obuhvat i završnost srednjeg obrazovanja na razini RH u cilju izjednačavanja mogućnosti za stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja – Povećati broj pripadnika romske nacionalne manjine koji upisuju srednje obrazovanje do 2020. godine. Povećati broj pripadnik romske nacionalne manjine koji završavaju srednje obrazovanje do 2020. godine.

Definicija:

Provoditi mjere usmjerene poticanju učenika osnovnih škola i srednjoškolaca na nastavak školovanja te pružanju podrške učenicima, obiteljima i obrazovnim djelatnicima uz nastavak stipendiranja studenata i pojačanu ulogu vijeća romske nacionalne manjine te nevladinog sektora u području informiranja i osvještavanja romske zajednice o važnosti nastavka obrazovanja. Provoditi mjere usmjerene smanjenju razlika u kvaliteti obrazovanja.

Pokazatelji učinka:

- Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine koji upisuju srednje obrazovanje
- Sredstva izdvojena na nacionalnoj i lokalnoj razini za stipendije, smještaj, put (%)
- Broj korisnika stipendija i potpora
- Stopa upisa učenika romske nacionalne manjine u srednje škole u odnosu na postotak učenika pripadnika romske nacionalne manjine koji su završili osnovnu školu.

- e) Broj/postotak učenika romske nacionalne manjine u gimnazijskim programima na u odnosu na ukupnog broja upisanih u srednjoškolske programe
- f) Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine koji završavaju srednje obrazovanje
- g) Stopa odustajanja i uzroci
- h) Obrazovna postignuća učenika romske nacionalne manjine, ili uspješnost
- i) Broj godina provedenih u srednjoj školi (pitanje ponavljača)

Polazna vrijednost:

- a) Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su upisali srednju školu u odnosu na ukupni broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su upisali srednju školu u polaznoj godini (2012).: podaci nisu raspoloživi.
- b) Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su završili srednju školu u odnosu na ukupni broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su završili srednju školu u polaznoj godini (2012).: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Baza podataka MZOS

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
1.5.1 Upis učenika romske nacionalne manjine oba spola u srednje škole	<i>Nositelj:</i> MZOS, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba, srednje škole	a) Broj učenika romske nacionalne manjine upisanih u prve razrede 3-godišnjih srednjih škola po spolu b) Broj učenika romske nacionalne manjine upisanih u 4-godišnje škole po spolu c) Ukupan broj učenika srednjih	Baza podataka MZOS-a	a) Broj učenika romske nacionalne manjine upisanih u prve razrede 3-godišnjih srednjih škola po spolu, početak 2012./2013.: ukupno 157 učenika (109 m, 48 ž) b) Broj učenika romske nacionalne manjine upisanih u prve razrede 4-godišnjih srednjih škola po spolu, početak 2012./2013.: ukupno 23 učenika (10 m, 13 ž)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti

		škola		c) Ukupan broj učenika srednjih škola, početak 2012./2013.: ukupno 480 učenika (286 m, 194 ž)		
1.5.2 Osiguravanje stipendija redovnim učenicima srednje škole pripadnicima romske nacionalne manjine	<u>Nositelj:</u> MZOS	a) Broj korisnika mjere, po spolu i ukupno	Baza podataka MZOS-a	a) Broj učenika po spolu kojima je osigurana stipendija i ukupno, 2011./2012. školska godina: ukupno 425 učenika (214 m, 211 ž)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti
1.5.3 Stvaranje preduvjeta za povećanje broja učenika romske nacionalne manjine oba spola koji uspješno završavaju srednju školu po razredima	<u>Nositelj:</u> MZOS	a) Broj učenika romske nacionalne manjine (upisanih u 2. razred srednjih škola) po spolu b) Broj učenika romske nacionalne manjine (upisanih u 3. razred srednjih škola) po spolu c) Broj učenika romske nacionalne manjine (upisanih u 4. razred srednjih škola) po spolu d) Broj učenika po programima i ukupno, po spolu	Baza podataka MZOS-a	a) Broj učenika romske nacionalne manjine (upisanih u 2. razred srednjih škola) po spolu, početak 2012./2013.: ukupno 158 učenika (93 m, 65 ž) b) Broj učenika romske nacionalne manjine (upisanih u 3. razred srednjih škola) po spolu, početak 2012./2013.: ukupno 85 učenika (45 m, 40 ž) c) Broj učenika romske nacionalne manjine (upisanih u 4. razred srednjih škola) po spolu, početak 2012./2013.: ukupno 18 učenika (7 m, 11 ž) d) Broj učenika po programima i ukupno, početak 2012./2013.: ukupno 480 učenika, (277 m, 175 ž); gimnazije 15 učenika (5 m, 10 ž); 4-godišnje strukovne škole 77 učenika (32 m, 45 ž); 3-godišnje strukovne škole 316 učenik (210 m, 106 ž); niža stručna sprema 13 učenika	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti

				(8 m, 5 ž); programi za učenike s teškoćama u razvoju 28 učenika (20 m, 8 ž); likovne umjetnosti i dizajna 1 učenica; glazbena škola u sastavu škole 2 učenika		
1.5.4 Osiguravanje smještaja u učeničke domove	<i>Nositelj:</i> MZOS	a) Broj romskih učenika smještenih u učeničke domove, po spolu i ukupno	Baza podataka MZOS-a	a) Broj učenika romske nacionalne manjine smještenih u učeničke domove po spolu i ukupno, 2011./2012. školska godina: ukupno 9 učenika (7 m, 2 ž)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti

Posebni cilj 6: Smanjiti razliku između prosječnog obuhvata i završnosti visokog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječni obuhvat i završnost visokog obrazovanja na razini RH u cilju izjednačavanja mogućnosti za stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja – Do 2020. godine povećati broj pripadnika romske nacionalne manjine koji završavaju visoko obrazovanje te onih koji nastavljaju poslijediplomski studij.

Definicija:

Provoditi mjere usmjerene poticanju učenika srednjih i visokih škola i sveučilišta na nastavak školovanja te pružanju podrške učenicima, obiteljima i obrazovnim djelatnicima uz nastavak stipendiranja studenata i pojačanu ulogu vijeća romske nacionalne manjine te nevladinog sektora u području informiranja i osvještavanja romske zajednice o važnosti nastavka obrazovanja. Provoditi mjere usmjerene smanjenju razlika u kvaliteti obrazovanja.

Pokazatelji učinka:

- a) Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine koji završavaju visoko obrazovanje
- b) Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine koji nastavljaju postdiplomski studij
- c) Sredstva izdvojena na nacionalnoj i lokalnoj razini za stipendije, smještaj, put (%)
- d) Broj korisnika stipendija i potpora
- e) Broj godina provedenih u visokom školstvu
- f) Stopa odustajanja i razlozi

Polazna vrijednost:

- a) Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su završili visoko obrazovanje odnosu na ukupni broj osoba koje su diplomirale u polaznoj godini (za 2012. godinu): podaci nisu raspoloživi.
- b) Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su nastavili poslijediplomski studij u odnosu na ukupni broj osoba koje su nastavile poslijediplomski studij u polaznoj godini (za 2012. godinu): podaci nisu raspoloživi.
- c) Broj pripadnika romske nacionalne manjine koje su se u 2012. godini upisale u visokoškolsko obrazovanje u odnosu na broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koje su završile srednju školu: podaci nisu raspoloživi.
- d) Broj pripadnika romske nacionalne manjine koje su se u 2012. godini upisale na poslijediplomski studij u odnosu na broj pripadnika/ca romske nacionalne manjine koje su diplomirale u polaznoj godini: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Baza podataka MZOS.

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
1.6.1 Upis studenata romske nacionalne manjine oba spola na visokoškolske institucije	<u>Nositelj:</u> MZOS	a) Broj studenata romske nacionalne manjine upisanih za stjecanje visokoškolskog obrazovanja, po spolu	Baza podataka MZOS-a	a) Broj studenata romske nacionalne manjine upisanih za stjecanje visokoškolskog obrazovanja po spolu, akademska godina 2011./2012.; 29 studenata/ca	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti
1.6.2 Osiguravanje stipendiranja studentima romske nacionalne manjine (VŠS i VSS)	<u>Nositelj:</u> MZOS	a) Broj korisnika mjere, po spolu b) Izdvojena sredstva	Baza podataka MZOS-a	a) Broj korisnika mjere, akademska godina 2011./2012.; 29 studenata/ca b) Izdvojena sredstva, akademska godina 2011./2012.: 290.000 HRK (1.000 HRK mjesečno/10 mjeseci/student)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; sredstva Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu

Posebni cilj 7: Povećati obuhvat odraslih pripadnika romske nacionalne manjine programima opismenjavanja, obrazovanja i osposobljavanja kroz cijelo opće i strukovno obrazovanje, s ciljem razvijanja individualnih potencijala i jačanja kapaciteta i kompetencija za postizanje veće konkurentnosti na tržištu rada i trajne zapošljivosti te povećanje njihove društvene uključenosti i aktivnog sudjelovanja u svim područjima suvremenog života.

Definicija:

Povećati obuhvat odraslih pripadnika (posebice žena) romske nacionalne manjine programima osnovnog i srednjeg obrazovanja te strukovnog obrazovanja s ciljem jačanja njihovih znanja, kompetencija i sposobnosti za sudjelovanje i kompetitivnost na tržištu rada te aktivno uključivanje u društvo i društvene procese. Povećati stopu odraslih Roma koji su kroz programe obrazovanja odraslih završili osnovno, srednje i/ili strukovno obrazovanje sukladno zahtjevima na tržištu rada. Provoditi mjere usmjerene poticanju osoba starijih od 15 godina koje nisu završile osnovno i/ili srednje obrazovanje na nastavak školovanja te pružanje podrške osobama obuhvaćenim programima i njihovim obiteljima tijekom obrazovanja te u procesima socio-ekonomskog uključivanja po završetku obrazovanja. Jačati ulogu vijeća romske nacionalne manjine i nevladinog sektora u području informiranja i osvještavanja romske zajednice o važnosti nastavka obrazovanja.

Pokazatelji učinka:

- a) Stopa obuhvata pripadnika romske nacionalne manjine koji se uključuju u programe obrazovanja odraslih, cjeloživotnog obrazovanja i strukovnog obrazovanja u odnosu na ukupnu romsku populaciju
- b) Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine koji se uključuju u programe obrazovanja odraslih, cjeloživotnog obrazovanja i strukovnog obrazovanja
- c) Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine koji nastavljaju nadogradnju svoje školske spreme u skladu sa zahtjevima tržišta rada
- d) Sredstva izdvojena na nacionalnoj i lokalnoj razini za stipendije, smještaj, put (%)
- e) Broj korisnika stipendija i potpora
- f) Broj i vrsta programa koje pohađaju pripadnici/ce romske nacionalne manjine
- g) Stopa odustajanja i razlozi

Polazna vrijednost:

- a) Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su završili neki od programa obrazovanja za odrasle ili strukovnog obrazovanja u 2012. godini: 311 polaznik (156 m, 155 ž) uključen u program opismenjavanja i osposobljavanje.
- b) Broj i vrsta programa obrazovanja koje su završili pripadnici romske nacionalne manjine u 2012. godini: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Baza podataka MZOS
- b) Baza podataka HZZ
- c) Baze podataka učilišta s certificiranim obrazovnim programima

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
1.7.1 Uključivanje odraslih Roma oba spola u program opismenjavanja i osposobljavanja	<i>Nositelj:</i> MZOS	a) Broj odraslih Roma uključen u program opismenjavanja i osposobljavanja, po dobi i spolu	Baza podataka MZOS-a	a) Broj odraslih Roma uključen u program opismenjavanja i osposobljavanja, za 2012.: 311 polaznika (156 m, 155 ž)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti s aktivnosti obrazovanja odraslih

2. ZAPOŠLJAVANJE I UKLJUČIVANJE U GOSPODARSKI ŽIVOT

Opći cilj:

Smanjiti jaz između romske nacionalne manjine i većinskog stanovništva na tržištu rada.

Posebni ciljevi:

1. Podići razinu socijalne uključenosti romske populacije kroz osnaživanje za uključivanje u tržište rada;
2. Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti mladih pripadnika romske nacionalne manjine;
3. Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti Romkinja;
4. Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine;
5. Povećati stopu formalnog samozapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine;
6. Podići razinu motivacije pripadnika romske nacionalne manjine za uključivanje na tržište rada;
7. Jačati kapacitete Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za rad s pripadnicima romske nacionalne manjine.

Posebni cilj 1: Podići razinu socijalne uključenosti romske populacije kroz osnaživanje za uključivanje u tržište rada

Definicija:

U okviru ovog cilja bit će uspostavljeni mehanizmi za pojačano poticanje, osnaživanje i uključivanje Roma u tržište rada, koji uključuju međusektorsku suradnju, izmjene propisa te osnaživanje i motivaciju Roma. Ovaj cilj sukladan je Zajedničkom memorandumu o prioritetima politike zapošljavanja (JAP).

Pokazatelj učinka:

- a) Stopa uključenosti romske populacije u tržište rada prema dobi i spolu u odnosu na ukupan broj radno sposobne romske populacije
- b) Stopa uključenosti romske populacije u tržište rada prema dobi i spolu u odnosu na stopu uključenosti ne-romske populacije u tržište rada

Polazna vrijednost:

- a) Prema anketi Svjetske Banke i DG REGIO iz 2011. godine, postotak zaposlenih radno sposobnih Roma unutar anketiranih kućanstava pokazuje da je stopa zaposlenosti Roma unutar ukupne radno sposobne populacije starosti od 15-64 godine iznosila 34,91%, od čega muškaraca 41,06%, a žena 24,08%, a unutar dobnih granica 15-24 godine 23,79% od čega muškaraca 31,06%, a žena 12,96%.

Izvori podataka:

- a) Istraživanja
 b) Ankete
 c) Evidencije HZZ-a
 d) Izvješća romskih udruga i vijeća romske nacionalne manjine

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
2.1.1 Osnaživati i motivirati radno sposobne Rome za uključivanje u tržište rada te kontinuirano ukazivati na potrebu stjecanja i održavanja radnih navika	<i>Nositelj:</i> HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> MSPM, centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, područni uredi HZZ-a	a) Broj osoba romske nacionalne manjine koje su prošle kroz proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada prema dobi i spolu b) Vrsta usluga pruženih pripadnicima romske nacionalne manjine kroz programe c) Broj izrađenih planova aktivnosti koji uključuju proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada prema dobi i spolu d) Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su se uključili u mjere iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja	Evidencije i izvješća centara za socijalnu skrb, obiteljskih centara, područnih ureda HZZ-a, izvješća udruga	a) U 2011. godini ukupno je 7158 osoba, od toga 3649 žena romske nacionalne manjine uključeno u proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada (aktivnosti grupnog informiranja, individualno savjetovanje, grupna savjetovanja za stjecanje vještina traženja posla) b) Vrste usluga pruženih pripadnicima romske nacionalne manjine u 2011. godini: grupno informiranje, individualno savjetovanje, grupno savjetovanje - radionice za stjecanje vještina traženja posla, obrazovanje za zapošljavanje c) Broj izrađenih planova aktivnosti koji uključuju proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada prema dobi i spolu;	Kontinuirano	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti; Sredstva JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU

				<p>u 2011. godini ukupno 5588 osoba romske nacionalne manjine, od čega 2900 žena uključeno je u aktivnost individualno savjetovanje s ciljem definiranja radnog profila i individualnog plana traženja posla</p> <p>d) U 2011. godini ukupno je zaposleno 507 osoba u okviru Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja 2011. i 2012.</p>		
<p>2.1.2 Inicirati i predlagati promjenu zakonskih propisa vezanih uz samozapošljavanje i poduzetništvo te legalizaciju radnih aktivnosti kojima se tipično bave Romi</p>	<p><i>Nositelj:</i> MRMS, MINPO</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> MSPM, centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, područni uredi HZZ-a, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge</p>	<p>a) Broj prijedloga upućenih za promjenu</p> <p>b) Broj prihvaćenih prijedloga za promjenu zakonskih propisa</p> <p>c) Izrađeni novi propisi kojima je omogućeno samozapošljavanje i poduzetništvo te legalizacija radnih aktivnosti kojima se tipično bave Romi</p> <p>d) Postotak udjela pripadnika romske nacionalne manjine koja je samozaposlena, bavi se poduzetništvom, ili je legalizirala radne aktivnosti je povećan na 10%.</p>	<p>Registar poslovnih subjekata DZS-a</p>	<p>a) Postojeći propisi u 2012.: Polazna vrijednosti je 0 (nova mjera).</p> <p>b) Udio romske populacije koja je samozaposlena, bavi se poduzetništvom, ili je legalizirala radne aktivnosti – prema anketi Svjetske Banke i DG REGIO iz 2011. godine 3,41% anketiranih su vlasnici vlastitog poduzeća ili obrta</p> <p>c) Izrađeni novi propisi kojima je omogućeno samozapošljavanje i poduzetništvo te legalizacija radnih aktivnosti kojima se tipično bave Romi: Polazna vrijednosti je 0 (nova mjera).</p> <p>d) Postotak udjela romske populacije koja je samozaposlena, bavi se poduzetništvom, ili je legalizirala radne aktivnosti je</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Nisu potrebna dodatna sredstva</p>

				povećan na 10%: Polazna vrijednosti je 0 (nova mjera).		
2.1.3 Uzajamna suradnja nadležnih tijela, civilnog sektora i lokalne zajednice s ciljem poticanja socijalnog uključivanja i zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine	<p><u>Nositelj:</u> MRMS</p> <p><u>Sudionici u provedbi:</u> MSPM, centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, područni uredi HZZ-a</p>	<p>a) Broj i vrsta provedenih aktivnosti usmjerenih na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine</p> <p>b) Broj dionika uključen u aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine</p> <p>c) Broj pripadnika romske nacionalne manjine uključen u aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti</p> <p>d) Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su se uključili u tržište rada nakon provedenih aktivnosti prema dobi, spolu i razini obrazovanja</p> <p>e) Broj i vrsta sklopljenih sporazuma o suradnji</p>	Evidencije i izvješća MSPM, HZZ-a, centara za socijalnu skrb, obiteljskih centara, udruga, anonimne ankete	<p>a) Broj i vrsta provedenih aktivnosti usmjerenih na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika romske zajednice u 2011.: Polazna vrijednosti je 0 (nova mjera).</p> <p>b) Broj dionika uključen u aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika romske zajednice u 2011.: Polazna vrijednosti je 0 (nova mjera).</p> <p>c) Broj pripadnika romske zajednice uključen u aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti u 2011.: Polazna vrijednosti je 0 (nova mjera).</p> <p>d) Postotak/broj pripadnika romske zajednice koji su se uključili u tržište rada nakon provedenih aktivnosti u 2011. prema dobi, spolu i razini obrazovanja: Polazna vrijednosti je 0 (nova mjera).</p> <p>e) Broj i vrsta sklopljenih sporazuma u suradnji: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera).</p>	Kontinuirano	Sredstva u okviru Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU

Posebni cilj 2: Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti mladih pripadnika romske nacionalne manjine

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj posebni cilj bit će proveden niz mjera usmjerenih na poticanje mladih Roma na ostanak i/ili povratak u obrazovanje i na stjecanje znanja i vještina koje će podići njihovu konkurentnost na tržištu rada. Između ostalog vršit će se profesionalno informiranje i savjetovanje mladih Roma na kraju osnovne škole za izbor zanimanja i odabir odgovarajućih srednjoškolskih programa te provoditi informiranje o potrebama tržišta. Mladim Romima koji napuštaju redovno školovanje nakon osnovne škole osigurat će se profesionalno savjetovanje i definiranje plana aktivnosti s ciljem ponovnog uključivanja u obrazovanje. U područjima sa značajnijim udjelom romske populacije organizirati će se ciljane aktivnosti upoznavanja učenika romske nacionalnosti sa različitim zanimanjima s kojim nisu imala osobna iskustva. Jedan dio aktivnosti bit će usmjeren na poslodavce radi poticanja na zapošljavanje mladih Roma, kako u proizvodnom i gospodarskom sektoru, tako i u tijelima uprave na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Pokazatelj učinka:

- a) Stopa zapošljavanja mladih Roma u odnosu na stopu zapošljavanja mladih u RH za izvještajno razdoblje, razvrstano po rodnoj pripadnosti

Polazna vrijednost:

- a) Iz evidencije HZZ-a. Tijekom 2011. godine ukupno je u okviru Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja 2011. i 2012. za 2011. godinu, a prema Nacionalnom programu za Rome/Akcijski plan Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015. sufinancirano zapošljavanje za 270 mladih nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine.

Izvor i način prikupljanja podataka:

- a) Evidencija HZZ-a

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
2.2.1 Uključiti u profesionalno informiranje i savjetovanje za izbor zanimanja i odabir srednjoškolskog programa za učenike završnih razreda osnovne škole te provoditi informiranje o potrebama	<i>Nositelj:</i> HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> Područni uredi HZZ-a, uredi državne uprave u županijama, osnovne i srednje škole	a) Broj učenika romske nacionalne manjine uključenih u postupke profesionalnog informiranja b) Broj učenika romske nacionalne manjine u postupcima	Evidencija HZZ-a i podaci dobiveni temeljem provedene ankete o profesionalnim namjerama učenika osnovnih i srednjih škola	a) Broj učenika romske nacionalne manjine uključenih u postupke profesionalnog informiranja: Polazna vrijednosti 0 jer se do sada navedena aktivnost nije pratila prema pripadnosti učenika romskoj nacionalnoj manjini	Kraj školske godine 2012/2013., 2013/2014. i 2014/2015.	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti

tržišta rada među učeničkom populacijom Roma		<p>profesionalnog savjetovanja</p> <p>c) Broj izdanih stručnih mišljenja službe za profesionalno usmjeravanje</p>		<p>b) Broj učenika romske nacionalne manjine u postupcima profesionalnog savjetovanja: Polazna vrijednosti 0 jer se do sada navedena aktivnost nije pratila prema pripadnosti učenika romskoj nacionalnoj manjini</p> <p>c) Broj izdanih stručnih mišljenja službe za profesionalno usmjeravanje: Polazna vrijednosti 0 jer se do sada navedena aktivnost nije pratila prema pripadnosti učenika romskoj nacionalnoj manjini.</p>		
2.2.2 Istražiti profesionalne namjere učenika završnih razreda osnovne škole	<p><u>Nositelj:</u> HZZ</p> <p><u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a, osnovne i srednje škole</p>	<p>a) Broj anketiranih učenika romske nacionalne manjine</p> <p>b) Izvještaj o rezultatima ankete o profesionalnim namjerama</p>	Godišnja evidencija HZZ-a	<p>a) Broj anketiranih učenika romske nacionalne manjine: Polazna vrijednosti 0 jer se do sada navedena aktivnost nije pratila prema pripadnosti učenika romskoj nacionalnoj manjini</p> <p>b) Izvještaj o rezultatima ankete o profesionalnim namjerama: Polazna vrijednosti 0 jer se do sada navedena aktivnost nije pratila prema pripadnosti učenika romskoj nacionalnoj manjini</p>	Kraj školske godine 2012/2013., 2013/2014. i 2014/2015.	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti
2.2.3 Mladim osobama koje napuštaju redovno školovanje osigurati profesionalno savjetovanje te definiranje plana aktivnosti s ciljem ponovnog	<p><u>Nositelj:</u> HZZ</p> <p><u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a, osnovne i srednje škole</p>	a) Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine obuhvaćenih profesionalnim savjetovanjem	Godišnja evidencija HZZ-a	a) Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine obuhvaćenih profesionalnim savjetovanjem: Polazna vrijednosti 0 jer se do sada navedena aktivnost nije pratila	Kraj godine 2013., 2014. i 2015.	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti

uključivanja u obrazovanje		b) Broj i % nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine, korisnika mjere, koje su nastavile obrazovanje		prema pripadnosti romskoj nacionalnoj manjini b) Broj i % nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine, korisnika mjere, koje su nastavile obrazovanje: Polazna vrijednosti 0 jer se do sada navedena aktivnost nije pratila prema pripadnosti romskoj nacionalnoj manjini		
2.2.4 Osigurati dodatne aktivnosti profesionalnog usmjerenja potrebama učenika romske nacionalne manjine (povrh redovnih aktivnosti koje provodi HZZ), poput posjeta potencijalnim poslodavcima, sajmovima posla itd. radi upoznavanja učenika romske nacionalne manjine sa različitosti zanimanja	<u>Nositelj:</u> Područni uredi HZZ-a <u>Sudionici u provedbi:</u> Osnovne i srednje škole	a) Broj učenika romske nacionalne manjine uključenih u mjeru b) % uključenih učenika koji imaju jasniju predodžbu o vrstama raspoloživih zanimanja	Izveštaj osnovnih i srednjih škola i područnih ureda HZZ-a	a) Broj učenika romske nacionalne manjine uključenih u mjeru: Polazna vrijednosti 0 jer se do sada navedena aktivnost nije pratila prema pripadnosti učenika romskoj nacionalnoj manjini b) % uključenih učenika koji imaju jasniju predodžbu o vrstama raspoloživih zanimanja: Polazna vrijednosti 0 jer se do sada navedena aktivnost nije pratila prema pripadnosti učenika romskoj nacionalnoj manjini	Kraj godine 2013., 2014. i 2015.	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti
2.2.5 Senzibilizirati poslodavce na zapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine	<u>Nositelj:</u> HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a, HUP, HGK, HOK	a) Broj posjeta poslodavcima s ciljem utvrđivanja mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine	Evidencija HZZ-a i HZZ ankete poslodavaca 12 mjeseci nakon provedene mjere	a) Ukupan broj posjeta poslodavcima s ciljem utvrđivanja mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine u 2011. godini iznosio je 986 posjeta	Kontinuirano	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti
2.2.6 Osigurati programe stručnog osposobljavanja za	<u>Nositelj:</u> HZZ	a) Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne	Evidencija HZZ-a	a) U mjeru stručno osposobljavanje za rad bez	Kontinuirano u okviru	Sredstva u okviru Državnog

rad bez zasnivanja radnog odnosa ¹	<i>Sudionici u provedbi:</i> Područni uredi HZZ-a	manjine uključenih u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa b) Broj i % korisnika mjere koji su po završetku mjere zasnovali radni odnos kod istog poslodavca ili u roku od 12 mjeseci po prestanku mjere pronašli zaposlenje		zasnivanja radnog odnosa nezaposlenih mladih osoba romske nacionalne manjine koji su završili srednjoškolsko obrazovanje u četverogodišnjem trajanju i visokoškolsko obrazovanje u 2011. godini bile su uključene dvije Romkinje b) U 2011. godini jedna osoba zaposlila se po mjeri – Sufinanciranje zapošljavanja u trajanju od 24 mjeseca, dok se druga osoba vratila u evidenciju nezaposlenih	planiranih sredstava	proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: aktivna politika zapošljavanja
2.2.7 Sufinanciranje prvog zaposlenja nezaposlenih mladih pripadnika romske nacionalne manjine bez radnog staža ili iskustva	<i>Nositelj:</i> HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> Područni uredi HZZ-a	a) Broj mladih nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine uključenih u sufinancirano zapošljavanje b) Broj i % korisnika mjere koji su nakon završetka mjere nastavili raditi	Evidencija HZZ-a	a) U 2011. godini ukupno je kroz mjeru sufinancirano zapošljavanje zaposleno 4 mlade osobe romske nacionalne manjine b) Broj i % korisnika mjere koji su nakon završetka mjere nastavili raditi: Polazna vrijednost 0 jer se od sada navedena aktivnost nije pratila prema pripadnosti romskoj nacionalnoj manjini	Kontinuirano u okviru planiranih sredstava	Sredstva Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: aktivna politika zapošljavanja
2.2.8 Informiranje mogućih kandidata/pripadnika romske nacionalne manjine o	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo uprave u suradnji s TDU	a) Broj osoba koji su se u prijavi na natječaj izjasnili kao pripadnici	Natječajna dokumentacija TDU; Evidencije službi za	a) Broj osoba romske nacionalne manjine koje su u prijavi za natječaj izjasnili kao	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u

¹ Mjera obuhvaća nezaposlene osobe romske nacionalne manjine koje su završile: preddiplomski, diplomski ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij odnosno preddiplomski ili specijalistički diplomski stručni studij; srednjoškolsko obrazovanje u obrtničkim zanimanjima u vezanom obrtu (trogodišnje trajanje) i zanimanjima u kojima je obavljanje poslova uvjetovano članstvom u strukovnim udrugama (četverogodišnje trajanje) osnovanim sukladno posebnim propisima; fakultet, prvi stupanj fakulteta ili višu školu koje prema Zakonu o radu imaju zakonom ili drugim propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta određenog zanimanja stručni ispit ili radno iskustvo; srednjoškolsko obrazovanje u četverogodišnjem trajanju zvanja koje prema Zakonu o radu imaju zakonom ili drugim zakonskim propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta određenog zanimanja stručni ispit ili radno iskustvo, do godine dana evidentiranog staža u zvanju za kojeg su se obrazovale, bez obzira na ukupno evidentiran staž u mirovinskom osiguranju, i prijavljeni su u evidenciji nezaposlenih osoba najmanje 30 dana.

postojanju odredbe o prednosti pod jednakim uvjetima pri zapošljavanju objavljivanjem, te upućivanje na Internet stranice svih tijela državne uprave, prilikom svakog raspisivanja natječaja za zapošljavanje		romske nacionalne manjine u odnosu na broj zaposlenih	ljudske potencijale TDU	pripadnici romske nacionalne manjine u 2012. godini: 1 pripadnik romske nacionalne manjine (MUP)		okviru redovne djelatnosti
2.2.9 Prilikom provođenja svakog natječajnog postupka, edukacija članova Komisije za provedbu javnog natječaja ili internog oglasa za odabir kandidata, o provedbi članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina	<u>Nositelj:</u> MUP	a) Broj osnovanih žalbi izjavljenih zbog neprimjene članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina	Izvešća Komisije za provedbu javnog natječaja	a) Broj provedenih edukacija članova Komisije za provedbu javnog natječaja u 2012. godini: 1 edukacija članova Komisije	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna namijenjena za zaposlene u MUP-u
2.2.10 Praćenje i analiza zastupljenosti i zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine u tijelima državne uprave i u upravnim tijelima JL/P(R)S sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo uprave <u>Sudionici u provedbi:</u> Ministarstvo uprave u suradnji s uredima državne uprave u županijama, Gradskim uredom za opću upravu Grada Zagreba i JL/P(R)S	a) Broj zaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine tijelima državne uprave b) Broj zaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine u upravnim tijelima lokalnih jedinica	Evidencije Ministarstva uprave; Podaci iz Registra zaposlenih u javnom sektoru; Popis stanovništva 2011.; Godišnji planovi prijama u državnu službu; Godišnji planovi zapošljavanja u upravnim tijelima JL/P(R)S	a) 2 pripadnika romske nacionalne manjine zaposlena u TDU, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske na dan 31.12.2011. b) 3 pripadnika romske nacionalne manjine zaposlena u upravnim tijelima JL/P(R)S na dan 31.12.2011.	I-II kvartal 2013.; I-II kvartal 2014.; I-II kvartal 2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti

Posebni cilj 3: Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti Romkinja

Definicija:

Aktivnosti usmjerene na postizanje ovog cilja ciljat će na žene Romkinje kao višestruko marginaliziranu populaciju unutar romske zajednice. Dio napora usmjerit će se na podizanje zapošljivosti Romkinja, kroz radionice o aktivnom traženju posla prilagođenih ciljnoj skupini. Značajniji naponi bit će usmjereni na potporu samozapošljavanju Romkinja i razvijanju obrta, te otvaranje specifičnih kreditnih linija za mikrofinanciranje obrta/poduzeća u vlasništvu i/ili pod upravom Romkinja.

Pokazatelj učinka:

- a) Stopa zapošljavanja Romkinja u odnosu na stopu zapošljavanja žena u RH za izvještajno razdoblje

Polazna vrijednost:

- a) Iz evidencije HZZ-a. Tijekom 2011. godine ukupno je u okviru Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja 2011. i 2012. za 2011. godinu, a prema Nacionalnom programu za Rome/Akcijski plan Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015. sufinancirano zapošljavanje za 138 nezaposlenih žena romske nacionalne manjine.

Izvor i način prikupljanja podataka:

- a) Evidencija HZZ-a

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
2.3.1 Kreirati i provoditi radionice o aktivnom traženju posla namijenjene Romkinjama	<i>Nositelj:</i> HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> Područni uredi HZZ-a, udruge	a) Broj provedenih radionica b) Broj Romkinja koje su bile uključene u radionice c) Broj i % korisnica mjere koje su pronašle zaposlenje i/ili nastavile obrazovanje u periodu od	Evidencija HZZ-a	a) U 2011. na radionicama aktivnog traženja posla ukupno je prisustvovalo 155 žena romske nacionalne manjine b) Broj pripadnica romske nacionalne manjine uključenih u radionice samoprocjene u 2011. godini: Polazna vrijednosti 0 jer se navedena aktivnost nije pratila prema pripadnosti	Kontinuirano	Sredstava u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti

		12 mjeseci		romskoj nacionalnoj manjini.		
2.3.2 Poticati i educirati Romkinje za uključivanje u programe ženskog poduzetništva i ostale programe resornih tijela namijenjenih ženama	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM u suradnji sa resornim TDU (uključujući MRMS, MINPO, Ministarstvo gospodarstva i Ministarstvo poljoprivrede)	a) Broj i vrsta radionica b) Broj Romkinja, korisnica mjere c) Broj korisnica mjere koje su se uključile u programe poduzetništva i/ili zaposlile	Izvešća ULJPPNM	a) Broj i vrsta radionica u 2012.: Polazna vrijednost je 0. b) Broj Romkinja, korisnica mjere u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) c) Broj korisnica mjere koje su se uključile u programe poduzetništva i/ili zaposlile u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti

Posebni cilj 4: Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj, bit će organizirani i provedeni različiti obrazovni programi osposobljavanja i usavršavanja dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine, te osiguran financijski poticaj poslodavcima za njihovo zapošljavanje. Također će biti organizirani programi javnih radova koji će uključiti dugotrajno nezaposlene osobe.

Pokazatelj učinka:

- Stopa zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na stopu zapošljavanja ukupnog broja dugotrajno nezaposlenih osoba razvrstano po rodnoj pripadnosti

Polazna vrijednost:

- Evidencija HZZ-a sa 31.12.2012. Tijekom 2012. godine ukupno je u okviru Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja 2011. i 2012. za 2011. godinu, a prema Nacionalnom programu za Rome/Akciji plan Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015. sufinancirano zapošljavanje za 90 dugotrajno nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine (duže od 12 mjeseci u evidenciji nezaposlenih).

Izvor i način prikupljanja podataka:

- Evidencije HZZ-a

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
-------	-----------------------------------	----------------------	-------------------------------------	--------------------	-----	----------------------

2.4.1 Identificirati i provoditi obrazovne programe osposobljavanja i usavršavanja dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine	<u>Nositelj:</u> HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a u suradnji s ustanovama za obrazovanje odraslih	a) Broj obrazovnih programa u koji su uključene osobe romske nacionalne manjine b) Broj osoba uključenih u stručno osposobljavanje i usavršavanje dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine c) Broj zaposlenih nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine po završetku obrazovanja u razdoblju od 6 do 12 mjeseci	Evidencija HZZ-a	a) U 2012. godini ukupno je bilo 6 obrazovnih programa u koje su uključene osobe romske nacionalne manjine b) U 2012. ukupno je u programe obrazovanja uključeno 5 dugotrajno nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine c) Broj zaposlenih nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine po završetku obrazovanja u razdoblju od 6 do 12 mjeseci: Polazna vrijednosti 0 jer se do sada navedena aktivnost nije pratila	Kontinuirano u okviru planiranih sredstava	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: aktivna politika zapošljavanja
2.4.2 Osigurati financijski poticaj poslodavcima koji zapošljavaju nezaposlene pripadnike romske nacionalne manjine	<u>Nositelj:</u> HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a	a) Broj osoba zaposlenih u okviru potpora sufinanciranja zapošljavanja	Evidencija HZZ-a	a) U 2012. godini ukupno je kroz mjeru sufinanciranje zapošljavanja u trajanju 24 mjeseca zaposleno 10 osoba romske nacionalne manjine, od toga 1 žena	Kontinuirano u okviru planiranih sredstava	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: aktivna politika zapošljavanja
2.4.3 Organizirati programe javnih radova i uključiti dugotrajno nezaposlene osobe pripadnike romske nacionalne manjine	<u>Nositelj:</u> HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a	a) Broj pripadnika romske nacionalne manjine uključenih u programe javnih radova b) Broj i % osoba uključenih u javne radove koji su povremeno ili stalno zaposleni 12 mjeseci nakon isteka mjere	Evidencija HZZ-a	a) U 2012. godini kroz mjeru Javni radovi ukupno je zaposleno 633 osoba romske nacionalne manjine, od toga 88 dugotrajno nezaposlene osobe romske nacionalne manjine b) Broj i % osoba uključenih u javne radove koji su povremeno ili stalno zaposlenih 12 mjeseci nakon isteka mjere u 2012.: Polazna vrijednosti 0 jer se do sada navedena aktivnost nije	Kontinuirano u okviru planiranih sredstava	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: aktivna politika zapošljavanja

				pratila prema pripadnosti romskoj nacionalnoj manjini.		
--	--	--	--	--	--	--

Posebni cilj 5: Povećati stopu formalnog samozapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine

Definicija:

Ovaj cilj usmjeren je na poticanje i stvaranje uvjeta za samozapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine. Intervencije i mjere za postizanje cilja bit će usmjerene na edukaciju i savjetovanje Roma o samozapošljavanju i pokretanju vlastitog posla. Pripadnici romske nacionalne manjine bit će poticani na uključivanje u programe poduzetništva, ruralnog razvoja i ostale relevantne programe resornih tijela. Bit će kreirani i provedeni ciljani programi potpore u formalizaciji samozapošljavanja i razvoju obrta. Također će se kao poticaj sufinancirati bruto iznos minimalne plaće osobe koja se samozapošljava u prve dvije godine rada, ali i otvarati kreditne linije za mikrofinanciranje s posebno prilagođenim uvjetima za mikro i mala poduzeća/obrte koje tradicionalno vode Romi. Značajniji naponi bit će usmjereni na potporu samozapošljavanju Romkinja, kroz edukacije o ženskom poduzetništvu i uključivanje u postojeće programe ženskog poduzetništva resornih tijela državne uprave.

Pokazatelj učinka:

- a) Stopa zapošljavanja nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine kroz samozapošljavanje u odnosu na stopu formalnog samozapošljavanja većinskog stanovništva, razvrstano po rodnoj pripadnosti

Polazna vrijednost:

- a) Evidencija HZZ-a sa 31.12.2012. U 2011. godini kroz informativne radionice i grupna informiranja za samozapošljavanje ukupno je uključeno 38 nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine, od toga 6 žena. U 2012. godini ukupno su 43 nezaposlene osobe romske nacionalne manjine, od toga 7 žena, uključene u informativne radionice i grupna informiranja o samozapošljavanju.

Način prikupljana podataka:

- a) Evidencija HZZ-a

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
2.5.1 Osigurati grupna	<i>Nositelj:</i>	a) Broj osoba na	Evidencija HZZ-a	a) Broj osoba na grupnom	Kontinuirano	Sredstva u okviru

informiranja o samozapošljavanju te savjetovanje o pokretanju posla	HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> Područni uredi HZZ-a, lokalne razvojne agencije	grupnom informiranju b) Broj grupnih informiranja c) Broj savjetovanja o samozapošljavanju d) Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su izradile poslovni plan		informiranju u 2012.: ukupno su uključene 43 osobe romske nacionalne manjine, od čega 7 žena b) Broj grupnih informiranja u 2012.: ukupno je održano 40 grupnih informiranja o samozapošljavanju c) Broj savjetovanja o samozapošljavanju: Polazna vrijednosti 0, jer se navedena aktivnost do sada nije provodila d) Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su izradile poslovni plan: Polazna vrijednosti 0, jer se navedena aktivnost do sada nije provodila		Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti
2.5.2 Sufinancirati bruto iznos minimalne plaće osobe koja se samozapošljavaju u prve dvije godine rada	<i>Nositelj:</i> HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> Područni uredi HZZ-a	a) Broj samozaposlenih osoba pripadnika romske nacionalne manjine temeljem mjere sufinanciranja samozapošljavanja, razvrstano po rodnoj i dobnoj pripadnosti	Evidencija HZZ-a	a) U 2012. u mjeru sufinancirano samozapošljavanje nije uključena niti jedna osoba romske nacionalne manjine	Kontinuirano u okviru planiranih sredstava	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: aktivna politika zapošljavanja

Posebni cilj 6: Podići razinu motivacije pripadnika romske nacionalne manjine za uključivanje na tržište rada

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj bit će organizirane radionice prilagođene pripadnicima romske nacionalne manjine, za stjecanje vještina aktivnog traženja posla. Također će biti organizirane različite aktivnosti kojima će biti promovirane postojeće mjere za zapošljavanje i samozapošljavanje Roma, kroz uključivanje romskih udruga u sajmove poslova, posjete poslodavcima, promociju mjera zapošljavanja i slične aktivnosti.

Pokazatelj učinka:

- a) Broj održanih radionica ‘‘Priprema za zapošljavanje za Rome/Romkinje’’
- b) Broj održanih radionica kroz mobilne klubove za traženje posla organiziranih unutar romskih naselja ili u prostorima jedinica lokalne uprave
- c) Broj uključenih pripadnika/pripadnica romske nacionalne manjine u radionice

Polazna vrijednost:

- a) Evidencija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje sa 31.12.2012. U 2012. godini u radionice za stjecanje vještina aktivnog traženja posla ukupno je uključeno 393 nezaposlene osobe romske nacionalne manjine, od toga 155 žena.

Izvor i način prikupljanja podataka:

- a) Evidencija HZZ-a
- b) Ankete

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
2.6.1 Provoditi radionice za stjecanje vještina aktivnog traženja posla pripadnika romske nacionalne manjine	<i>Nositelj:</i> HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> Područni uredi HZZ-a	a) Broj radionica b) Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su bile uključene u radionice c) Broj i % osoba romske nacionalne manjine koji su se zaposlili ili uključili u aktivnu politiku zapošljavanja nakon završetka radionica nakon 6 i 12 mjeseci	Evidencija HZZ-a uz evidencije drugih dionika na tržištu rada	a) Broj radionica u 2012.: Polazna vrijednosti 0, jer se navedena aktivnost nije pratila. b) U 2012. godini u radionice za aktivno traženje posla ukupno su bile uključene 262 osobe, od toga 107 žena. c) Broj i % osoba romske nacionalne manjine koji su se zaposlili ili uključili u aktivnu politiku zapošljavanja nakon završetka radionica nakon 6 i 12 mjeseci: Polazna vrijednosti 0, jer se navedena aktivnost nije pratila.	Kontinuirano	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti
2.6.2 Organizirati aktivnosti promocije postojećih mjera	<i>Nositelj:</i> Područni uredi HZZ-a	a) Broj romskih udruga i poslodavaca koji su	Godišnja evidencija HZZ-a	a) Broj romskih udruga i poslodavaca koji su sudjelovali	Kontinuirano	Sredstva u okviru Državnog

za zapošljavanje i samozapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine (uključivanje romskih udruga u sajmove poslova, posjete poslodavcima, promociju mjera zapošljavanja i slično)		<p>sudjelovali u aktivnostima promocije</p> <p>b) Broj izvršenih promocija</p> <p>c) Broj zaposlenih osoba romske nacionalne manjine kod poslodavaca koji su bili uključeni u aktivnosti promocije</p>		<p>u aktivnostima promocije u 2012.: Polazna vrijednosti 0, jer se navedena aktivnost nije pratila.</p> <p>b) Broj izvršenih promocija u 2012.: Polazna vrijednosti 0, jer se navedena aktivnost nije pratila.</p> <p>c) Broj zaposlenih osoba romske nacionalne manjine kod poslodavaca koji su bili uključeni u aktivnosti promocije u 2012.: Polazna vrijednosti 0, jer se navedena aktivnost nije pratila.</p>		proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti
---	--	--	--	--	--	---

Posebni cilj 7: Jačati kapacitete Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za rad s pripadnicima romske nacionalne manjine

Definicija:

U okviru mjera usmjerenih na postizanje ovog cilja bit će provedeno istraživanje i analize o mogućnostima zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine. Pored toga bit će organizirane različite edukacije sa svrhom senzibiliziranja savjetnika za zapošljavanje koji rade s teže zapošljivim nezaposlenim osobama.

Pokazatelj učinka:

- a) Broj i vrsta usluga HZZ-a namijenjenih osobama romske nacionalne manjine: podaci nisu raspoloživi.

Izvor i način prikupljanja podataka:

- a) Evidencija HZZ-a

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
2.7.1 Organizirati edukacije sa svrhom senzibiliziranja	<i>Nositelj:</i> HZZ	a) Broj edukacija savjetnika za	Podaci HZZ-a	a) Broj edukacija savjetnika za zapošljavanje: Polazna	Kontinuirano	Sredstva u okviru Državnog

savjetnika za zapošljavanje za pitanja zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine	<i>Sudionici u provedbi:</i> Treneri HZZ-a, udruge	zapošljavanje b) Broj savjetnika za zapošljavanje uključenih u edukaciju		vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj savjetnika za zapošljavanje uključenih u edukaciju: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)		proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti; dodatna sredstva iz fondova EU
2.7.2 Provesti istraživanje i analize o mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine	<i>Nositelj:</i> HZZ	a) Broj izvršenih istraživanja i analiza b) Prilagodba rada prema nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine u skladu s rezultatima analiza i istraživanja	Podaci HZZ-a: iz Ankete poslodavaca, redovnog rada s nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine, posjeta poslodavcima, statistike HZZ-a	a) Broj izvršenih istraživanja i analiza u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Prilagodba rada prema nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine u skladu s rezultatima analiza i istraživanja u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti; dodatna sredstva iz fondova EU

3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Opći cilj:

Unaprijediti zdravlje romske populacije te kvalitetu i dostupnost zdravstvene skrbi.

Posebni ciljevi:

1. Povećati obuhvat romske populacije zdravstvenim osiguranjem;
2. Povećati dostupnost zdravstvenih usluga romskoj populaciji s naglaskom na osobe treće dobi, osobe s invaliditetom, oštećenjima, posebnim potrebama i mobilne romske skupine;
3. Podići razinu svijesti romske populacije o odgovornosti za vlastito zdravlje;
4. Poboljšati zaštitu reproduktivnog zdravlja žena, zdravlja trudnica i djece te smanjiti broj maloljetničkih trudnoća;
5. Povećati senzibilizaciju radnika u sustavu zdravstva za rad s romskom populacijom te poboljšati komunikaciju romske populacije s liječnicima obiteljske medicine;
6. Smanjiti pobol od bolesti povezanih s niskim higijenskim standardom i bolesti protiv kojih se cijepi;
7. Smanjiti raširenost konzumiranja svih sredstava ovisnosti među romskom populacijom, s naglaskom na djecu i mlade te podići razinu svijesti o štetnosti sredstava ovisnosti.

Posebni cilj 1: Povećati obuhvat romske populacije zdravstvenim osiguranjem

Definicija:

Uspostaviti mehanizme za sustavno informiranje i poticanje romske populacije na rješavanje statusnih pitanja kojima će biti omogućeno ostvarivanje prava na zdravstveno osiguranje. Kako bi se postigao ovaj posebni cilj, potrebno je osigurati sustavno i usklađeno djelovanje različitih tijela javne vlasti i službi kako bi se postigao sinergijski učinak.

Pokazatelj učinka:

- a) Stopa obuhvata određene populacije obveznim zdravstvenim osiguranjem, po naseljima, dobi i spolu

Polazna vrijednost:

- b) Udio romske populacije koji dolazi na hitnu medicinsku pomoć ali bez zdravstvene iskaznice tijekom godine: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Popis stanovništva 2011. iz kojeg će se zaključno dobiti broj žitelja romske populacije u svakoj županiji
- b) Evidencija prijema osoba koje zatraže zdravstvenu skrb u jedinici hitne medicine

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
3.1.1 Provoditi redovito informiranje Roma unutar postojećih tijela javne vlasti o ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i povezana statusna pitanja	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja <u>Sudionici u provedbi:</u> Centri za socijalnu skrb, HZZ, MUP/policija, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine	a) Broj i vrsta tijela javne vlasti koja su uključena u redovito informiranje b) Broj pripadnika romske nacionalne manjine po spolu, koji su dobili informacije o ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i povezana statusna pitanja c) Broj osoba koje su ostvarile pravo na zdravstvenu zaštitu prema dobi i spolu.	Evidencije tijela javne vlasti; upitnik	a) broj Roma koji u 2012. godini nema zdravstveno osiguranje u odnosu na ukupan broj romske populacije: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti
3.1.2 Izraditi program edukacije za medijatore Rome za pitanja zdravlja u romskim zajednicama te pružanje podrške u ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja <u>Sudionici u provedbi:</u> HZZ, ULJPPNM, JL/P(R)S, druga državna tijela i uredi, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	a) Izrađen program edukacije medijatora b) Broj provedenih edukacija c) Broj medijatora koji su završili edukaciju	Evidencije relevantne ustanove o broju izdanih certifikata o završenoj edukaciji; Izvješća o provedenim edukacijama/registar osoba koje su prošle programe izobrazbe; Evidencije info-centara o broju zaposlenih medijatora	a) broj edukacijskih programa za medijatore Rome u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj Roma koji su prošli kroz program naobrazbe: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) c) Broj medijatora Roma: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Do kraja 2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti, Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU

Posebni cilj 2: Povećati dostupnost zdravstvenih usluga romskoj populaciji s naglaskom na osobe treće dobi, osobe s invaliditetom, oštećenjima, posebnim potrebama i mobilne romske skupine

Definicija:

Uspostaviti mehanizme koji će omogućiti dostupnost zdravstvenih usluga pripadnicima romske nacionalne manjine, s posebnim naglaskom na marginalizirane i socijalno isključene skupine kroz povećano djelovanje u zajednici. Ovaj posebni cilj sukladan je Mjeri 11. Nacionalne strategije razvitka zdravstva 2006.-2011. koja glasi: U sustavu skrbi, prevencije i posebne brige o zdravlju ugroženih skupina osigurati kvalitetan zajednički pristup sustava zdravstva, socijalne skrbi te sustava civilnog društva na pomoć najosjetljivijim dijelu stanovništva.

Pokazatelji učinka:

- a) Postignuta 100% dostupnost zdravstvenih usluga romskoj populaciji s naglaskom na osobe treće dobi, osobe s invaliditetom, oštećenjima, posebnim potrebama i mobilne romske skupine do 2020. godine
- b) Stopa dostupnosti zdravstvenih usluga romskoj populaciji prema dobi, invaliditetu, oštećenjima, posebnim potrebama, razvrstano po dobi, spolu i mobilnosti

Polazna vrijednost:

- a) Prema anketi UNDP, Svjetske Banke i DG REGIO iz 2011. godine, udio intervjuiranih Roma koji u zadnjih 12 mjeseci nisu imali pristup zdravstvenim uslugama kada je to bilo potrebno bio je 36%.

Načini prikupljanja i izvori podataka:

- a) Ankete i istraživanja

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
3.2.1 Kontinuirano provoditi posjete patronažnih službi u romskim naseljima te povećati standard patronažne službe	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo zdravlja	a) Broj posjeta patronažnih službi b) Broj osoba koje su koristile usluge patronažnih službi c) Broj i vrsta usluga	Plan rada patronažnih sestara i evidencije o obuhvatu obilaska romskih kućanstava	a) Broj romskih kućanstava u naseljima: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi. b) Broj osoba kojima je pružena patronažna skrb u romskim naseljima u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti

		koje su pružile patronažne službe		raspoloživi. c) Broj usluga pružen u romskim naseljima u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi.		
3.2.2 Povećati dostupnost zdravstvenih usluga romskoj populaciji te poticati veće uključivanje Roma u preventivne programe zdravstvene zaštite djelovanjem medijatora Roma u romskim zajednicama	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja <u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	a) Broj medijatora koji su završili dodatnu edukaciju b) Broj i vrsta pruženih usluga c) Broj osoba uključenih u preventivne programe, razvrstano prema dobi i spolu d) Broj Roma koji su obavili redovan sistematski liječnički pregled	Evidencije relevantne obrazovne ustanove o broju izdanih certifikata o završenoj edukaciji; Plan rada romskih medijatora i pisana izvješća.	a) Trenutni broj medijatora Roma: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj i vrsta aktivnosti i programa koji su medijatori proveli u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) c) Broj Roma koji su obavili redovan sistematski liječnički pregled u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU
3.2.3 Provoditi programe koji omogućavaju marginaliziranim romskim zajednicama pristup zdravstvenim uslugama (prijevoz, gerontodomaćice, mobilni timovi, dostupnost lijekova i slično)	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja <u>Sudionici u provedbi:</u> MSPM, HZJZ, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	a) Broj i vrsta provedenih programa b) Broj osoba koje su koristile programe, razvrstano prema dobi i spolu c) Broj osoba i druga koje su pružale usluge	Izvješća različitih uključenih službi koje djeluju u marginaliziranim romskim zajednicama o provedenim programima	a) Broj programa provedenih u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj osoba koje su obuhvaćene programima u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) c) Broj osoba koje su provodile programe/Broj udruga koje su provodile programe u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU

Posebni cilj 3: Podići razinu svijesti romske populacije o odgovornosti za vlastito zdravlje

Definicija:

Informirati i educirati pripadnike romske populacije o značaju odgovornog ponašanja prema vlastitom zdravlju i načinima prevencije bolesti.

Pokazatelj učinka:

- a) Stopa pobola od bolesti uvjetovanih nezdravim načinima života i/ili nastalih uslijed nepravovremenog korištenja zdravstvenih usluga

Polazna vrijednost:

- a) Stopa pobola od bolesti uvjetovanih nezdravim načinima života i/ili nastalih uslijed nepravovremenog korištenja zdravstvenih usluga u 2012. godini: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Podaci HZJZ-a

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
3.3.1 Osmisliti i provoditi edukativne programe i kampanje (medijske emisije, brošure, tiskane materijale, tribine, predavanja, radionice, igraonice) usmjerene na podizanje svijesti romske populacije o odgovornosti za vlastito zdravlje	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> Županijski zavodi za javno zdravstvo, uredi za zdravstvo, rad i socijalnu skrb u županijama, Gradski ured za zdravstvo i branitelje Grada Zagreba, patronaža u redovnom radu, sve djelatnosti primarne zdravstvene zaštite u radu, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	a) Broj organiziranih edukativnih programa, kampanja b) Broj i vrsta aktivnosti c) Broj uključenih područja i obuhvaćene ciljane populacije	Izvješća Ministarstva zdravlja, pisani materijali, verificirane kampanje, izvješća tijela i organizacija koje su provodile aktivnosti edukacije	a) Broj i vrsta organiziranih i provedenih programa, kampanja i drugih aktivnosti provedenih u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU

<p>3.3.2 Provoditi edukacije stanovništva u romskim naseljima o prevenciji bolesti i zdravim načinima života</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Sudionici u provedbi:</u> ULJPPNM, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge</p>	<p>a) Broj i vrsta provedenih edukacija</p> <p>b) Broj osoba, razvrstan prema dobi i spolu, uključenih u edukacije</p> <p>c) Broj Roma koji su obavili redovan sistematski liječnički pregled</p>	<p>Izvješća Ministarstva zdravlja, pisani materijali, verificirane kampanje, izvješća tijela i organizacija koje su provodile aktivnosti edukacije</p>	<p>a) Broj i vrsta edukacija provedenih u 2012. godini i broj ljudi prema dobi i spolu koji su sudjelovali na ovakvim edukacijama u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p> <p>b) Broj Roma koji su obavili redovan sistematski liječnički pregled u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU</p>
<p>3.3.3 Podupirati projekte udruga usmjerene na podizanje svijesti o prevenciji bolesti, zdravim načinima života i zaštiti mentalnog zdravlja</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Sudionici u provedbi:</u> JL/P(R)S, MSPM, ULJPPNM, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge</p>	<p>a) Broj financiranih projekata</p> <p>b) Broj provedenih i evaluiranih projekata</p> <p>c) Utjecaj koji su projekti organizacija civilnog društva imali na ciljanu populaciju izmjeren po okončanju provedbe projekata</p>	<p>Evidencije o pruženim potporama udrugama i izvješća o provedenim projektima i aktivnostima</p>	<p>a) Broj podržanih projekata u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p> <p>b) Broj provedenih i evaluiranih projekata u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Lutrijska sredstva/prihodi od igara na sreću; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU</p>

Posebni cilj 4: Poboljšati zaštitu reproduktivnog zdravlja žena, zdravlja trudnica i djece te smanjiti broj maloljetničkih trudnoća

Definicija:

Informirati i educirati Romkinje, ali i širu romsku zajednicu, o reproduktivnom zdravlju i zdravlju trudnica te rizicima povezanim s maloljetničkim trudnoćama. Ovaj cilj u skladu je s Ciljem 1.5. *Podizati kvalitetu i dostupnost zdravstvene zaštite za žene i djevojčice Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015.*²

Pokazatelji učinka:

- Stopa pobola Romkinja od bolesti reproduktivnog sustava i komplikacija povezanih s trudnoćom i porodom
- Stopa smrtnosti (prenatalne, neonatalne i postnatalne) djece razvrstana po etničkoj pripadnosti (broj smrti djece na 1.000 rođenih)

Polazna vrijednost:

- Stopa pobola Romkinja od bolesti reproduktivnog sustava i komplikacija povezanih s trudnoćom i porodom u 2012.: podaci nisu raspoloživi.
- Stopa smrtnosti (prenatalne, neonatalne i postnatalne) djece razvrstana po etničkoj pripadnosti (broj smrti djece na 1000 rođenih) u 2012. godini: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- Evidencije HZJZ-a
- Evidencije zdravstvenih ustanova

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
3.4.1 Organizirati programe koji uključuju edukacije i kampanje, edukativne i preventivne programe u romskim naseljima usmjerene na zaštitu	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i	a) Broj i vrsta organiziranih edukacija, kampanja i preventivnih programa b) Broj žena, trudnica i	Evidencije i izvješća Ministarstva zdravlja, zavoda za javno zdravstvo, zdravstvenih ustanova, patronažnih	a) Broj provedenih programa u 2012.: Polazna vrijednost je 0. podaci nisu raspoloživi. b) Stopa smrtnosti dojenčadi prema dobi majke i prema	Kontinuirano	Lutrijska sredstva/prihodi od igara na sreću; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S;

²Nacionalna politika za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015. NN 88/11 <<http://www.ured-ravnopravnost.hr/site/hr/nacionalni-dokumenti/politike-planovi-programi-strategije/nacionalna-politika-2011-2015.html>>

<p>reproduktivnog zdravlja žena, zdravlja trudnica i djece</p>	<p>Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, ULJPPNM, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruga</p>	<p>djece uključenih u programe</p> <p>c) Stopa smrtnosti dojenčadi prema dobi majke i prema glavnom uzroku smrti</p> <p>d) Broj nehospitaliziranih poroda kao udio ukupnog broja poroda razvrstan prema etničkoj pripadnosti</p> <p>e) Broj obitelji/majki unutar romske populacije koje su odbile primarnu zdravstvenu skrb za svoju djecu</p> <p>f) Postotak djece starosti do osnovnoškolske dobi koja su obuhvaćena zdravstvenom skrbi razvrstan prema etničkoj pripadnosti</p>	<p>službi, centara za socijalnu skrb, info-centara, udruga</p>	<p>glavnom uzroku smrti u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi.</p> <p>c) Broj nehospitaliziranih poroda kao udio ukupnog broja poroda u 2012. godini razvrstan prema etničkoj pripadnosti: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi.</p> <p>d) Broj obitelji/majki unutar romske populacije koje su odbile primarnu zdravstvenu skrb za svoju djecu u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi.</p> <p>e) Postotak djece starosti do osnovnoškolske dobi koja su obuhvaćena zdravstvenom skrbi razvrstan prema etničkoj pripadnosti u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi.</p>		<p>dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU</p>
<p>3.4.2 Provoditi edukacije o planiranju obitelji, spolnim bolestima i rizicima maloljetničkih trudnoća</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, ULJPPNM, JL/P(R)S, vijeća i</p>	<p>a) Broj i vrsta edukacija</p> <p>b) Broj osoba uključenih u edukacije po dobi i spolu</p> <p>c) Broj maloljetničkih trudnoća</p> <p>d) Prosječan broj djece po jednoj ženi razvrstan po etničkoj pripadnosti</p>	<p>Evidencije i izvješća Ministarstva zdravlja, zavoda za javno zdravstvo, zdravstvenih ustanova, patronažnih službi, centara za socijalnu skrb, info-centara, udruga</p>	<p>a) Stopa maloljetničkih trudnoća u romskoj populaciji u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi.</p> <p>b) Broj i vrsta edukacija u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi.</p> <p>c) Prosječan broj djece po jednoj ženi razvrstan po etničkoj pripadnosti u 2012.: Polazna</p>	<p>Kontinuirano do 2014.</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Lutrijska sredstva/prihodi od igara na sreću; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva</p>

	predstavnicima romske nacionalne manjine, udruge	<p>e) Stopa poroda starijih maloljetnica (broj poroda na 1000 žena mlađih od 18 godina) razvrstana prema etničkoj pripadnosti</p> <p>f) Stopa poroda djevojčica (broj poroda na 1000 djevojčica mlađih od 15 godina) razvrstana prema etničkoj pripadnosti</p> <p>g) Učestalost pojavnosti spolno prenosivih bolesti razvrstano prema spolu i etničkoj pripadnosti</p>		<p>vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi.</p> <p>d) Stopa poroda starijih maloljetnica (broj poroda na 1000 žena mlađih od 18 godina) razvrstana prema etničkoj pripadnosti u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi.</p> <p>e) Stopa poroda djevojčica (broj poroda na 1000 djevojčica mlađih od 15 godina) razvrstana prema spolu i etničkoj pripadnosti u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi.</p> <p>f) Učestalost pojavnosti spolno prenosivih bolesti razvrstano prema etničkoj pripadnosti u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi.</p>		iz međunarodnih i fondova EU
3.4.3 Provoditi programe i projekte usmjerene na organiziranje specijalističkih liječničkih pregleda za Romkinje, što uključuje i osiguranje prijevoza za te svrhe	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne</p>	<p>a) Broj i vrsta provedenih programa</p> <p>b) Broj izvršenih pregleda</p> <p>c) Broj osoba obuhvaćenih programima</p>	Evidencije i izvješća Ministarstva zdravlja, zavoda za javno zdravstvo, zdravstvenih ustanova, patronažnih službi, centara za socijalnu skrb, info-centara, udruga	a) Broj i vrsta provedenih programa i projekata usmjerenih organiziranje specijalističkih liječničkih pregleda za Romkinje i broj obuhvaćenih osoba u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi.		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU

	manjine, udruge, medijatori					
--	--------------------------------	--	--	--	--	--

Posebni cilj 5: Povećati senzibilizaciju radnika u sustavu zdravstva za rad s romskom populacijom te poboljšati komunikaciju romske populacije s liječnicima obiteljske medicine

Definicija:

Educirati i senzibilizirati zdravstvene radnike za rad s romskom populacijom, kako bi se uspostavio odnos povjerenja pripadnika romske zajednice prema zdravstvenim radnicima, te povećao broj Roma koji su odabrali liječnike obiteljske medicine.

Pokazatelji učinka:

- Postotak pripadnika romske zajednice koji su zadovoljni pristupom i odnosom zdravstvenih radnika
- Zadovoljstvo pripadnika romske populacije odnosom zdravstvenih radnika prema njima
- Postotak pripadnika romske populacije koji su odabrali obiteljskog liječnika, prema dobi i spolu

Polazna vrijednost:

- Bazalna epidemiološka studija sa anketiranjem prospektivnog tipa na nekoliko županija istovremeno: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- Anketa koja bi se svake godine ponavljala na istom području

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
3.5.1 Provoditi specifične edukacije zdravstvenih radnika posebice u područjima prebivanja većeg broja romske populacije te poticati zdravstvene radnike na intenzivniju suradnju sa socijalnom službom posebice u slučajevima sumnje na zlostavljanje i zanemarivanje zdravlja djece	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja <u>Sudionici u provedbi:</u> Domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, MSPM, centri za socijalnu skrb, ULJPPNM	a) Broj i vrsta provedenih edukacija b) Broj zdravstvenih radnika obuhvaćenih edukacijom c) Broj prijavljenih slučajeva zlostavljanja i zanemarivanja zdravlja djece socijalnoj službi i nadležnim tijelima	Evidencije obiteljskih liječnika, evidencije patronažnih službi, evidencije i izvješća centara za socijalnu skrb, evidencije i izvješća medijatora	a) Broj specifičnih edukacija zdravstvenih radnika u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj prijavljenih slučajeva zanemarivanja zdravlja i zlostavljanja djece u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU

<p>3.5.2 Provoditi analize statusa osoba koje su izvršile odabir liječnika obiteljske medicine u romskoj zajednici</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, HZZO, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, JL/P(R)S, ULJPPNM, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, medijatori</p>	<p>a) Broj i vrsta provedenih analiza</p> <p>b) Broj izvješća o provedenim analizama</p> <p>c) Broj zdravstveno osiguranih osoba koje imaju utvrđen status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju u HZMO iskazan po mjestu prebivališta, odnosno naseljima</p>	<p>Evidencije obiteljskih liječnika, evidencije patronažnih službi, evidencije i izvješća centara za socijalnu skrb, evidencije i izvješća medijatora</p>	<p>a) Provedene analize: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p> <p>b) Broj zdravstveno osiguranih pripadnika romske populacije koji su odabrali obiteljskog liječnika u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p>		<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU</p>
<p>3.5.3 Putem medijatora i patronažne službe poticati Rome na odabiranje liječnika obiteljske medicine i ostvarivanje prava na primarnu zdravstvenu zaštitu</p>	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja</p> <p><u>Sudionici u provedbi:</u> Patronažna služba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, medijatori</p>	<p>a) Broj medijatora koji su uključeni u provedbu aktivnosti</p> <p>b) Broj osoba koje su odabrale liječnika obiteljske medicine na poticaj medijatora i patronažne službe, prema dobi i spolu</p> <p>c) Broj zdravstveno osiguranih osoba u HZZO-u koje su izvršile slobodan izbor doktora opće/obiteljske medicine, pedijatra, ginekologa i doktora dentalne medicine</p>	<p>Evidencije i izvješća medijatora, evidencije i izvješća patronažne službe, evidencije</p>	<p>a) Broj osoba koje su odabrale liječnika obiteljske medicine na poticaj medijatora ili patronažne službe u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p>		<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU</p>

Posebni cilj 6: Smanjiti pobol od bolesti povezanih s niskim higijenskim standardom i bolesti protiv kojih se cijepi

Definicija:

Kombinacijom mjera koje će osigurati higijenske uvjete stanovanja romske populacije, povećati procijepljenost i educirati i informirati romsku populaciju o higijenskim navikama, postići smanjenje pobola od bolesti povezanih s niskim higijenskim standardom i bolesti protiv kojih se cijepi.

Pokazatelj učinka:

- a) Stopa pobola od bolesti povezanih s niskim higijenskim standardom i bolesti protiv kojih se cijepi

Polazna vrijednost:

- a) Mogu se pratiti pokazatelji crijevnih infestacija, ušljivosti ali to treba provesti kao zasebni epidemiološki izvid za svaku romsku zajednicu: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Epidemiološko istraživanje

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
3.6.1 Kontrolirati zdravstvenu ispravnost vode za piće u romskim naseljima	<i>Nositelj:</i> JL/P(R)S, županijski zavodi za javno zdravstvo <i>Sudionici u provedbi:</i> Ministarstvo zdravlja, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, JL/P(R)S	a) Broj provedenih kontrola b) Broj naselja u kojima su provedene kontrole	Izvešća i/ili evidencije JL/P(R)S, evidencije županijskih zavoda za javno zdravstvo i Zavoda za javno zdravstvo Grada Zagreba	a) Broj provedenih kontrola u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj naselja u kojima su provedene kontrole u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S
3.6.2 Provoditi i povećati obuhvate cijepjenja prema programu obveze cijepjenja, uključujući i mobilne romske skupine	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> HZJZ, županijski zavodi	a) Cjepni obuhvati romske djece	Evidencije zavoda za javno zdravstvo i liječnika obiteljske medicine, izvješća medijatora	a) Prema anketi Svjetske Banke i DG Regio iz 2011. godine udio djece 0-6 ili 6 godina starosti koja su ikada primila neko cjepivo kao postotak sve djece	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti;

	za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, medijatori			te dobne skupine iznosi – 0-6 godina 96,6% (97,01% dječaci i 96,25% djevojčice); 6 godina 96,46% (98,15% dječaci i 94,92% djevojčice)		Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU
3.6.3 Provoditi preventivne mjere DDD (dezinfekcija, dezinskecija i deratizacija)	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> Ovlaštene DDD ustanove, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, JLS	a) Broj provedenih deratizacija, depedikulacija, dezinsekcija u romskim naseljima	Izvješća i evidencije ovlaštenih DDD ustanova, izvješća JLS	a) Broj provedenih mjera DDD u romskim naseljima u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi	Kontinuirano	Sredstva iz proračuna JL/P(R)S
3.6.4 Provoditi edukacije i informiranje o higijenskim navikama	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, medijatori	a) Broj i vrsta edukacija i usluga informiranja b) Broj osoba koje su prošle edukaciju prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti		a) Broj i vrsta edukacija provedenih u 2012. godini te broj osoba razvrstan prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti koje su obuhvaćene edukacijskim programima: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU

Posebni cilj 7: Smanjiti raširenost konzumiranja svih sredstava ovisnosti među romskom populacijom, s naglaskom na djecu i mlade te podići razinu svijesti o štetnosti sredstava ovisnosti

Definicija:

Informiranjem, educiranjem i mjerama podizanja svijesti romske populacije, roditelja i djece, podići svijest o štetnosti konzumiranja sredstava ovisnosti u romskoj zajednici. Ovaj Posebni cilj sukladan je prioritetima i ciljevima Nacionalnog programa prevencije ovisnosti

za djecu i mlade u odgojno - obrazovnom sustavu, te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi za razdoblje od 2010. do 2014. godine i Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj za 2012.-2017. i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2012.-2014. godinu.

Pokazatelj učinka:

- a) Stopa konzumiranja sredstava ovisnosti među romskom populacijom, među djecom i mladeži
- b) Podignuta razina svijesti romske populacije, posebice djece i mladeži o štetnosti konzumiranja sredstava ovisnosti

Polazna vrijednost:

- a) Procjena stope konzumiranja sredstava ovisnosti među romskom populacijom: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Službeni registri
- b) Analize izvješća
- c) Pilot istraživanje

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
3.7.1 Provoditi istraživanja o raširenosti konzumiranja sredstava ovisnosti u romskoj populaciji s naglaskom na djecu i mlade	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> MSPM, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, Ured za suzbijanje zlouporabe droga, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, udruge	a) Broj i vrsta istraživanja o raširenosti sredstava ovisnosti u romskoj populaciji b) Broj osoba koje su uključene u istraživanja prema dobi i spolu	Izvješća o provedbi Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma od nadležnih tijela	a) Broj do sada provedenih istraživanja: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU
3.7.2 U nacionalne kampanje usmjerene na podizanje svijesti o štetnosti sredstava ovisnosti uključiti	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i>	a) Broj provedenih kampanja b) Broj i vrsta tiskanih	Evidencije i izvješća tijela i organizacija koja provode kampanje, Izvješća o	a) Broj kampanja organiziranih u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne

i pripadnike romske nacionalne manjine	Ured za suzbijanje zlouporabe droga u suradnji s nadležnim TDU, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, odgojno obrazovne ustanove, županijska povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga i prevenciju ovisnosti, službe za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti	materijala, broj i vrsta edukativnih i promidžbenih materijala, broj i vrsta edukacija, broji i vrsta radijskih i televizijskih emisija, broj i vrsta javnih manifestacija i drugih promotivnih aktivnosti usmjerenih romskoj populaciji c) Stopa pojavnosti ovisnosti unutar romske populacije u romskim zajednicama, razvrstana prema dobi, spolu i vrsti ovisnosti	provedbi Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma od nadležnih tijela			djelatnosti; Lutrijska sredstva/prihodi od igara na sreću; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU
3.7.3 Provoditi edukacije djece, mladih i roditelja o štetnosti sredstava ovisnosti i štetnim socijalno-zdravstvenim posljedicama pojave ovisnosti	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja <u>Sudionici u provedbi:</u> Ured za suzbijanje zlouporabe droga u suradnji s nadležnim TDU, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, vijeća za prevenciju	a) Broj i vrsta provedenih edukacija b) Broj osoba koje su uključene u edukaciju prema dobi i spolu c) Stopa korištenja sredstava ovisnosti u romskim zajednicama prema vrsti, dobi i spolu	Izvješća Ministarstva zdravlja, Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, i drugih tijela i organizacija koja provode edukacije o štetnosti sredstava ovisnosti; Izvješća o provedbi Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma od nadležnih tijela	a) Broj i vrsta provedenih edukacija i broj osoba uključenih u edukaciju po dobi i spolu u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Stopa korištenja sredstava ovisnosti u romskim zajednicama prema dobi i spolu u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Lutrijska sredstva/prihodi od igara na sreću; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU

<p>3.7.4 Poticati i podržavati projekte udruga koje se bave prevencijom ovisnosti</p>	<p><i>Nositelj:</i> Ministarstvo zdravlja</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> Ured za suzbijanje zlouporabe droga u suradnji s nadležnim TDU, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, vijeća za prevenciju</p>	<p>a) Broj podržanih projekata</p> <p>b) Broj provedenih i evaluiranih projekata</p> <p>c) Stopa smanjenja ovisnosti u zajednicama ciljanim projektima udruga</p> <p>d) Utjecaj koji su projekti organizacija civilnog društva imali na ciljanu populaciju izmjeren po okončanju provedbe projekata</p>	<p>Evidencije o pruženim potporama organizacijama civilnog društva i izvješća o provedenim projektima i aktivnostima; Izvješća o provedbi Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma od nadležnih tijela</p>	<p>a) Broj podržanih projekata i broj provedenih i evaluiranih projekata usmjerenih na prevenciju ovisnosti u romskim zajednicama u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti; Lutrijska sredstva/prihodi od igara na sreću; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU</p>
---	---	---	--	---	---------------------	--

4. SOCIJALNA SKRB

Opći cilj:

Smanjiti siromaštvo romske populacije i unaprijediti kvalitetu socijalnih usluga i usluga u zajednici.

Posebni ciljevi:

1. Podići kvalitetu, dostupnost i pravovremenost socijalnih usluga i usluga u zajednici s posebnim naglaskom na žene, djecu, mladež, osobe starije životne dobi i osobe s invaliditetom;
2. Podići razinu kvalitete života unutar romskih obitelji s posebnim naglaskom na prava i dobrobit djece i mladih;
3. Osnažiti lokalnu romsku zajednicu za prepoznavanje opasnosti od rizika izloženosti pojavama trgovanja ljudima, seksualnog iskorištavanja i drugih oblika nasilja s naglaskom na žene i djecu.

Posebni cilj 1: Podići kvalitetu, dostupnost i pravovremenost socijalnih usluga i usluga u zajednici s posebnim naglaskom na žene, djecu, mladež, osobe starije životne dobi i osobe s invaliditetom

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj, potrebno je osnažiti kapacitete postojećih servisa, centara za socijalnu skrb i obiteljskih centara, za pružanje socijalnih usluga romskoj populaciji u naseljima nastanjenim Romima, kao i marginaliziranim romskim naseljima te poticanje i osnaživanje Roma za korištenje svojih prava. Također je potrebno formirati mobilne timove sastavljene od stručnih radnika te educiranih i osposobljenih medijatora Roma, sa svrhom svakodnevnog pružanja socijalnih usluga u romskim zajednicama. Ovaj cilj sukladan je prioritetima i mjerama Strategije razvoja socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011.-2016., posebno Poglavlju 4.6. Promjene u centrima za socijalnu skrb (zavodi za socijalnu skrb u županiji).

Pokazatelj učinka:

- a) Udio ispitanika koji su izrazili zadovoljstvo pruženim uslugama
- b) Udio stanovništva romskih zajednica kojima je socijalna skrb dostupna i pravovremena
- c) Broj pritužbi koje su podnijeli pripadnici romske nacionalne manjine pravobraniteljima ili timovima za pravnu pomoć

Polazna vrijednost:

- a) Trenutna kvaliteta pruženih usluga i zadovoljstvo korisnika pruženim uslugama: podaci nisu raspoloživi.
- b) Broj pritužbi koje su podnijeli pripadnici romske nacionalne manjine pravobraniteljima ili timovima za pravnu pomoć u 2012. godini: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Ankete
- b) Studije
- c) Izvješća socijalnih radnika

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
4.1.1 Povećati broj stručnih radnika u centrima za socijalnu skrb i/ili obiteljskim centrima u područjima s većim brojem romske populacije.	<i>Nositelj:</i> MSPM	a) Broj novozaposlenih stručnih radnika u 6 centara za socijalnu skrb koji imaju najveći udjel romske populacije i obiteljskim centrima b) Broj korisnika dodijeljenih na skrb jednom stručnom radniku u 6 centara za socijalnu skrb koji imaju najveći udjel romske populacije	Evidencije zaposlenih pri centrima za socijalnu skrb i obiteljskim centrima, evidencije korisnika u centrima za socijalnu skrb i obiteljskim centrima	a) Trenutni broj zaposlenih stručnih radnika u 6 centara za socijalnu skrb koji imaju najveći udjel romske populacije i obiteljskim centrima Polazna vrijednosti: CZSS Čakovec s podružnicama raspolaže s ukupno 30 stručnih radnika. Broj korisnika u Centru i podružnicama je 16.623 . Od 10.000 korisnika u CZSS Čakovec – 6.000 Roma, a 5100 korisnika pomoći za uzdržavanje. CZSS Beli Manastir raspolaže s 15 stručnih radnika , broj korisnika centra je 12.109. CZSS Đurđevac ima 10 stručnih radnika, a 3.136 korisnika. CZSS Rijeka ima ukupno 53,5 stručnih radnika, a 16.352. korisnika. CZSS Sisak ima 22 stručna	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

				<p>radnika, a 7.289 korisnika. CZSS Slavonski Brod ima 26 stručnih radnika, a 9.500 korisnika. b) Trenutni broj korisnika dodijeljenih na skrb jednom stručnom radniku CZSS Čakovec s podružnicama 564 korisnika/1 stručni radnik CZSS Beli Manastir 807 korisnika/1 stručni rad. CZSS Đurđevac 313 korisnika/1 stručni radnik CZSS Rijeka 305 korisnika/1 stručni radnik CZSS Sisak 331 korisnik/1 stručni radnik CZSS Slavonski Brod 365 korisnika/1 stručni radnik Obiteljski centar Varaždinske županije je osnovan, ima zaposlenog ravnatelja i 4 stručna radnika. Obiteljski centar Međimurske županije sa sjedištem u Čakovcu je osnovan³.</p>		
4.1.2 Senzibilizirati i educirati socijalne radnike za pružanje kvalitetnijih usluga i socijalno mentorstvo	<p><i>Nositelj:</i> MSPM</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> Centri za socijalnu skrb, obiteljski centri</p>	<p>a) Broj socijalnih radnika koji su prošli edukaciju za socijalno mentorstvo</p> <p>b) Broj i vrsta provedenih edukacija</p> <p>c) Ukupan broj mentoriranih osoba</p> <p>d) Broj mentoriranih</p>	Izvješća o provedenim edukacijama, izvješća i evidencije centara za socijalnu skrb	<p>a) Broj socijalnih radnika koji su prošli edukaciju – 68 socijalnih radnika u 2011. godini</p> <p>b) Provedena je jedna (1) edukacija za socijalno mentorstvo u 2011. – kroz tri modula</p> <p>c) Broj mentoriranih osoba u</p>	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

³ Trenutno ima zaposlenu ravnateljicu i u tijeku je poduzimanje svih potrebnih aktivnosti kako bi što prije započeo s radom.

		Roma prema dobi i spolu e) Broj i vrsta objavljenih publikacija		2011. - 52 d) Ukupan broj Roma kojima su pružene usluge socijalnog mentoriranja u 2011. godini - pet (5) e) Broj i vrsta publikacija objavljenih u 2011. godini - objavljen je jedan (1) priručnik za socijalno mentorstvo		
4.1.3 Educirati medijatore Rome za podršku povećanju dostupnosti socijalnih usluga romskoj populaciji te drugih aktivnosti kojima će se osigurati bolja koordinacija između službe socijalne skrbi i Roma	<i>Nositelj:</i> MSPM <i>Sudionici u provedbi:</i> JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	a) Broj medijatora (po spolu) koji su završili dodatnu edukaciju b) Broj i vrsta pruženih usluga c) Broj Roma koji su koristili usluge medijatora prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti d) Udio Roma uključenih u socijalne programe putem medijatora prema dobi i spolu u odnosu na ukupan broj Roma korisnika socijalnih programa	Evidencije obrazovnih ustanova o edukaciji medijatora Roma; izvješća medijatora Roma; izvješća centara za socijalnu skrb	a) Broj medijatora (po spolu) koji su završili dodatnu edukaciju u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj i vrsta pruženih usluga u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) c) Broj Roma koji su koristili usluge medijatora prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) d) Udio Roma uključenih u socijalne programe putem medijatora prema dobi i spolu u odnosu na ukupan broj Roma korisnika socijalnih programa: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Do kraja 2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU

Posebni cilj 2: Podići razinu kvalitete života unutar romskih obitelji s posebnim naglaskom na prava i dobrobit djece i mladih

Definicija:

Podizanje svijesti, edukacija i osnaživanje pripadnika romske populacije, obitelji i mladih za kvalitetniji život unutar obitelji te bolju skrb o djeci i kvalitetno roditeljstvo. Mjere za postizanje ovog posebnog cilja usmjerene su na važne segmente obiteljskog života i skrbi o djeci, a podrazumijevaju sudjelovanje nadležnih tijela i organizacija kroz pojedinačne ili zajedničke aktivnosti kako bi se sinergijskim djelovanjem postigao trajan pozitivan učinak. Ovaj cilj sukladan je Strategiji razvoja socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj, Poglavlje 4.7.3. Razvoj usluga namijenjenih obitelji

Pokazatelj učinka:

- Udio obitelji u kojima je povećana razina kvalitete života u odnosu na razinu kvalitete života izmjerene na početku (npr. u 2012. godini) – evaluacija ishoda

Polazna vrijednost:

- Izmjerena razina kvalitete života na početku određenim upitnikom za mjerenje ovog konstrukta Podaci istraživanja instituta Ivo Pilar «Kako žive Hrvatski Romi?»: podaci nisu raspoloživi.
- Podaci centara za socijalnu skrb - pokazatelji kvalitete života: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- Ankete
- Istraživanja
- Podaci i evidencije MSPM-a, MZOS-a, HZZ-a, Pravobraniteljice za djecu

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
4.2.1 Pružati pomoć i podršku romskim obiteljima u rješavanju obiteljskih i/ili bračnih odnosa, te rješavanju kriznih situacija u obitelji s naglaskom na suzbijanje i prevenciju nasilja u obitelji	<i>Nositelj:</i> MSPM <i>Sudionici u provedbi:</i> Centri za socijalnu skrb, MUP/policija, obiteljski centri, udruga	a) Broj i vrsta pruženih usluga i podrške b) Broj romskih obitelji kojima je pružena podrška	Izvješća i evidencije centara za socijalnu skrb, obiteljskih centara, MUP-a, medijatora, udruga	a) Broj i vrsta pruženih usluga i podrške u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj romskih obitelji kojima je pružena podrška u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva namijenjena udrugama i

						lutrijska sredstva; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU
4.2.2 Osnaživanje romskih obitelji za kvalitetno i odgovorno roditeljstvo, uključujući podizanje svijesti romske populacije o problemima vezanim uz sklapanje maloljetničkih brakova, te raspolaganje financijskim sredstvima	<u>Nositelj:</u> MSPM <u>Sudionici u provedbi:</u> Centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, udruge, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, obrazovne ustanove, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine	a) Broj i vrsta pruženih usluga b) Broj romskih obitelji koje su prošle program odgovornog roditeljstva ili program usmjeren osnaživanju obitelji c) Broj sklopljenih maloljetničkih brakova d) Evidentirane promjene u ponašanju obitelji koje su prošle kroz programe osnaživanja/broj obitelji u kojima su uočene promjene	Izvješća i evidencije centara za socijalnu skrb, obiteljskih centara, medijatora, udruga	a) Broj i vrsta usluga za osnaživanje obitelji za odgovorno roditeljstvo, i podizanje svijesti o problemima maloljetničkih brakova u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj obitelji koje su u bile uključene u programe odgovornog roditeljstva ili programe usmjeren osnaživanju obitelji u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) c) Broj sklopljenih maloljetničkih brakova: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) d) Evidentirani modeli ponašanja obiteljima vezani uz skrb o djeci, roditeljstvo, maloljetničke brakove: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva namijenjena udrugama i lutrijska sredstva; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU
4.2.3 Osnaživanje i podrška biološkoj obitelji u cilju prevencije izdvajanja djeteta iz obitelji	<u>Nositelj:</u> Centri za socijalnu skrb, domovi za djecu <u>Sudionici u provedbi:</u> Obiteljski centri, udruge	a) Broj i vrsta pružene podrške b) Broj romskih obitelji kojima je pružena podrška	Evidencije i planovi rada centara za socijalnu skrb, obiteljskih centara, izvješća udruga	a) Broj i vrsta pružene podrške u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj romskih obitelji kojima je pružena podrška u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva namijenjena

		<p>c) Broj romske djece koja su izdvojena iz obitelji prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti</p> <p>d) Postojanje i sadržaj individualnih planova koji sadrže procjenu i praćenje obiteljskih resursa, te zadovoljstvo korisnika stručnim radnikom.</p>		<p>(nova mjera)</p> <p>c) Broj djece koja su izdvojena iz obitelji prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p> <p>d) Status i sadržaj individualnih planova u 2012. godini te rezultati praćenja zadovoljstva korisnika stručnim radnicima: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p>		<p>udrugama i lutrijska sredstva; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU</p>
<p>4.2.4 Poticati razvoj udomiteljske skrbi i posvojenje romske djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi, prvenstveno u romskim obiteljima</p>	<p><u>Nositelj:</u> MSPM, centri za socijalnu skrb</p> <p><u>Sudionici u provedbi:</u> Obiteljski centri</p>	<p>a) Broj obitelji koje su udomile i posvojile (romskih i neromskih)</p> <p>b) Broj udomljene i posvojene djece (prema dobi i spolu)</p> <p>c) Broj romskih obitelji koje su uključene u edukaciju i program za udomitelje</p> <p>d) Broj projekata namijenjenih poticanju razvoja udomiteljske skrbi</p>	<p>Izvješća MSPM, evidencije i izvješća centara za socijalnu skrb, registri udomljavanja i posvajanja</p>	<p>a) Broj romske djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi koja su smještena u romskim udomiteljskim obiteljima u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p> <p>b) Broj romskih obitelji koje su uključene u edukaciju i program za udomitelje u 2012. godini: Međimurska županija – edukacije za udomitelje vrše se jednom u tri mjeseca, dakle 4 puta godišnje, a sudjeluje najmanje 1 romska obitelj, odnosno najmanje 4 romske obitelji godišnje</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti</p>
<p>4.2.5 Provoditi programe i aktivnosti za unaprjeđenje socijalnih vještina djece i mladih s ciljem prevencija problema u ponašanju</p>	<p><u>Nositelj:</u> MSPM</p> <p><u>Sudionici u provedbi:</u> MUP, obiteljski centri, centri za socijalnu skrb, obrazovne ustanove, vijeća za prevenciju,</p>	<p>a) Broj romske djece koja koriste neke od oblika pomoći ili mjera iz zakona o socijalnoj skrbi prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti</p> <p>b) Broj djece i mladih</p>	<p>Evidencije i izvješća MSPM, MUP-a, , obiteljskih centara, centara za socijalnu skrb, obrazovnih ustanova, udruga</p>	<p>a) Broj djece i mladih koji su prošli kroz programe i aktivnosti za unaprjeđenje socijalnih vještina, prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva namijenjena udrugama i</p>

	udruge	koji su prošli kroz programe i aktivnosti za unaprjeđenje socijalnih vještina, prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti c) Broj i vrsta programa i aktivnosti		b) Broj i vrsta programa i aktivnosti u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) c) Broj romske djece koja koriste neke od oblika pomoći ili mjera iz zakona o socijalnoj skrbi prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)		lutrijska sredstva; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU
--	--------	--	--	---	--	---

Posebni cilj 3: O snažiti lokalnu romsku zajednicu za prepoznavanje opasnosti od rizika izloženosti pojavama trgovanja ljudima, seksualnog iskorištavanja i drugih oblika nasilja s naglaskom na žene i djecu

Definicija:

Kako bi se smanjili rizici od izloženosti romske populacije, posebice žena i djece kao najranjivijih skupina, od pojava trgovanja ljudima, seksualnog iskorištavanja i različitih drugih oblika nasilja, potrebno je sustavno raditi na podizanju svijesti, edukaciji, informiranju i osnaživanju pripadnika romske populacije, posebice žena i djece, o potencijalnim rizicima od izloženosti ovim pojavama te postojećim mehanizmima zaštite.

Pokazatelj učinka:

- a) Udio romskog stanovništva, žena i djece, koje je upoznato s pojavama trgovanja ljudima, seksualnog iskorištavanja i drugih oblika nasilja i poznaje mehanizme zaštite u odnosu na početne vrijednosti

Polazna vrijednost:

- a) Udio romskog stanovništva, žena i djece, koje je upoznato s pojavama trgovanja ljudima, seksualnog iskorištavanja i drugih oblika nasilja i poznaje mehanizme zaštite: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Ankete u romskim naseljima

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
-------	-----------------------------------	----------------------	-------------------------------------	--------------------	-----	----------------------

<p>4.3.1 Provedba ankete u romskim zajednicama koja bi se koristila kao izvor podataka</p>	<p><i>Nositelj:</i> Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> Udruge</p>	<p>a) Provedba istraživanja Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i uvrštavanje njegovih rezultata u Izvješće o radu za 2014. godinu</p>	<p>Izvješće Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova</p>	<p>PRS je u Izvješću o radu za 2011. godinu objavila istraživanje o Romkinjama kao korisnicama prava na besplatnu pravnu pomoć. Zaključak istraživanja je da je prosječna Romkinja koja traži besplatnu pravnu pomoć osoba bez ikakvih prihoda odnosno s malim ili nikakvim šansama da iste ostvare, brinu za sebe, ali vrlo često i za druge članove obitelji, i srednje su do starije životne dobi, dok su muškarci razmjerno školovaniji, kao takvi mogu lakše naći posao pa se priroda problema zbog kojih traže besplatnu pravnu pomoć uglavnom i veže na tu činjenicu. Većina ispitanih osoba kvalitetu usluge besplatne pravne pomoći ocijenila je lošom, osobe koje su zaposlene u uredima državne uprave nezainteresiranima za pomoć, a osobe zaposlene u organizacijama civilnog društva djelomično zainteresiranima, dok su obrasci ocijenjeni nerazumljivima i složenim, s naglaskom na to da bi trebali biti jednostavniji</p>	<p>2015.</p>	<p>Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti</p>
<p>4.3.2 Osmisliti i provoditi programe za edukaciju i informiranje romske populacije, s posebnim naglaskom na žene, o opasnostima povezanim s trgovanjem ljudima i seksualnim iskorištavanjem</p>	<p><i>Nositelj:</i> ULJPPNM</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> Centri za socijalnu skrb, MUP, obrazovne ustanove, zdravstvene ustanove, vijeća i</p>	<p>a) Broj i vrsta programa i edukacija</p> <p>b) Broj osoba koje su uključene u programe i edukaciju</p>	<p>Izvješća ULJPPNM; Izvješća udruga</p>	<p>a) Broj i vrsta programa i edukacija u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p> <p>b) Broj osoba koje su uključene u programe i edukaciju u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Sredstva namijenjena udrugama i lutrijska sredstva; Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne</p>

te načinima zaštite	predstavnici romske nacionalne manjine, udruge			(nova mjera)		aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU
4.3.3 Osmisliti i provoditi programe za edukaciju i informiranje romske populacije, s posebnim naglaskom na žene, o problemima vezanim uz različite oblike diskriminacije i nasilja nad ženama	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM <u>Sudionici u provedbi:</u> Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, obiteljski centri, centri za socijalnu skrb, MUP, obrazovne ustanove, zdravstvene ustanove, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	a) Broj i vrsta programa i edukacija b) Broj osoba koje su uključene u programe i edukaciju	Izvješća Ureda za ravnopravnost spolova Vlade RH; izvješća Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova; izvješća županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova; izvješća udruga	a) Broj i vrsta programa i edukacija u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj osoba koje su uključene u programe i edukaciju u 2012. godini: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva namijenjena udrugama i lutrijska sredstva; Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU

5. PROSTORNO UREĐENJE, STANOVANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

Opći cilj:

Poboljšanje uvjeta stanovanja romske populacije.

5.1 PROSTORNO UREĐENJE

Posebni ciljevi:

1. Osigurati prostorno-plansku dokumentaciju za romska naselja kako bi se stvorili uvjeti za poboljšanje stanovanja romske populacije;
2. Urediti i opremiti te poboljšati kvalitetu stanovanja u legaliziranim romskim naseljima;
3. Riješiti imovinsko-pravne odnose u romskim naseljima.

Posebni cilj 1: Osigurati prostorno-plansku dokumentaciju za romska naselja kako bi se stvorili uvjeti za poboljšanje stanovanja romske populacije

Definicija:

Ovaj cilj bit će postignut izradom, ažuriranjem i provedbom županijskih programa aktivnosti i mjera za unapređenje stanja prostora i okoliša na lokacijama naseljenim Romima. Zacrtni ciljevi bit će postignuti korištenjem postojeće dokumentacije, koju treba ažurirati/prilagoditi prema potrebi.

Pokazatelji učinka:

- a) Broj naselja legaliziranih u smislu uklapanja u prostorne planove

Polazna vrijednost:

- a) Broj naselja legaliziranih u smislu uklapanja u prostorne planove u 2012. U skladu s obvezama na poziciji MGIPU Državnog proračuna RH aktivnosti A 576199 Prostorno uređenje područja naseljenim Romima osigurana su sredstva za pomoć JLS u izradi prostornih planova za lokacije naseljene Romima. Od 2004. do 2012. godine u 16 JLS u 5 županija za 17 lokacija naseljenih Romima izradilo se 25 prostorna

plana i stvorilo nužne prostorno planske pretpostavke za daljnje aktivnosti na legalizaciji bespravno izgrađenih objekata, uređenju i opremanju tih lokacija.

Izvori podataka:

a) Raspoloživi podaci DZS-a i iz provedenog istraživanja (županijski programi)

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
5.1.1.1 Izrada, ažuriranje i provedba županijskih programa aktivnosti i mjera za unapređenje stanja prostora i okoliša na lokacijama naseljenim Romima. Zacrtnane ciljeve postići korištenjem postojeće dokumentacije, koju treba ažurirati/prilagoditi prema potrebi	<i>Nositelj:</i> Županijski zavodi – županije (program donosi županija, a izrađuju ga županijski zavodi za prostorno uređenje) <i>Sudionici u provedbi:</i> JLS, županijska vijeća, predstavnici romskih vijeća i udruga	a) Provedba programa jedinica	Raspoloživi podaci DZS-a i iz provedenog istraživanja (županijski programi)	Od 14 županijskih programa do sada je izrađeno i doneseno 13 županijskih programa, nedostaje 1 županija Primorsko –goranska koja je izradila svoj program ali nije usvojen i donesena sjednici Županijske skupštine	Prema potrebi	Sredstva iz proračuna JP(R)S

Posebni cilj 2: Urediti i opremiti te poboljšati kvalitetu stanovanja u legaliziranim romskim naseljima

Definicija:

Ovaj cilj bit će postignut izradom i eventualnim izmjenama i dopunama postojećih prostornih planova jedinica lokalne samouprave za lokacije naseljene Romima, kao prostorno planskog preduvjeta za integraciju njihovih građevina u prostorne i funkcionalne sustave postojećih naselja. Također će se kontinuirano pratiti stanja lokacija naseljenih Romima, od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja. Na takav način se ostvaruju ciljevi prostorno-planskih preduvjeta za legalizaciju, uređenje, opremanje i povećanje standarda stanovanja na područjima naseljenim Romima.

Pokazatelji učinka:

a) Broj zahtjeva za izdavanje dozvola za gradnju ili legalizaciju objekata Roma odbijenih zbog nemogućnosti uklapanja u važeće prostorne planove

Polazna vrijednost:

a) Broj odbijenih zahtjeva za izdavanje dozvola za gradnju ili legalizaciju objekata Roma u 2012.: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

Evidencije, Županijski programi (Županije), Ured Grada Zagreba za prostorno uređenje, JLS

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
5.1.2.1 Izrada i eventualne izmjene i dopune postojećih prostornih planova JLS za lokacije naseljene Romima, kao prostorno planskog preduvjeta za integraciju njihovih građevina u prostorne i funkcionalne sustave postojećih naselja	<i>Nositelj:</i> JLS <i>Sudionici u provedbi:</i> MGIPU (sufinanciranje izrade prostornih planova)	a) Broj prostornih planova za lokacije naseljene Romima b) Postojanje plana i njegova provedivost, odnosno mogućnost izdavanja akata za građenje	Raspoloživi podaci DZS-a, i iz provedenog istraživanja (županijski program)	Do danas je u 16 JLS u 13 Županija za 17 lokacija naseljenim Romima izradilo i donijelo ukupno 25 prostornih planova	Kontinuirano i prema potrebi	Sredstva iz proračuna JLS; Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
5.1.2.2 Osigurati priključke na javni vodovod u romskim naseljima tamo gdje ih nema	<i>Nositelj:</i> JL/P(R)S	a) Broj romskih naselja u kojima je omogućen priključak na javni vodovod b) Broj kućanstava priključenih na javni vodovod	Podaci o broju romskih naselja koja imaju mogućnost priključivanja na vodovodnu mrežu te broj priključenih kućanstava iz evidencije javnih vodovoda i JL/P(R)S	a) Broj romskih naselja u kojima je omogućen priključak na zdravstveno ispravnu vodu za piće u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj kućanstava priključenih na javni vodovod u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva iz proračuna JL/P(R)S

Posebni cilj 3: Riješiti imovinsko-pravne odnose u romskim naseljima

Definicija:

Zakonom o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN86/12) omogućeno je svim bespravnim graditeljima odnosno vlasnicima nezakonitih zgrada, pa tako i Romima, naknadno ozakonjenje zgrada izgrađenih bez propisanog akta kojim se dozvoljava građenje, pokretanjem postupka naknadnog ozakonjenja odnosno ishoda rješenja o izvedenom stanju kod nadležnog upravnog tijela. U rješavanje imovinskih i pravnih odnosa treba uključiti jedinice lokalne samouprave, Državno odvjetništvo, Ministarstvo pravosuđa i Agenciju za upravljanje državnom imovinom.

Pokazatelji učinka:

- a) Udio naselja/parcela/kuća s riješenim imovinsko-pravnim statusom

Polazna vrijednost:

- a) Udio naselja/parcela/kuća s riješenim imovinsko-pravnim statusom: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Evidencije Ministarstva pravosuđa, JL/P(R)S, Državnog odvjetništva, AUDIO-a

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
5.1.3.1 Suradnjom nadležnih institucija poticati rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u romskim naseljima	<i>Nositelj:</i> JLS, županijski upravni odjeli, Grad Zagreb, veliki gradovi (upravni odjeli koji obavljaju poslove izdavanja lokacijskih dozvola, rješenja o uvjetima građenja, potvrda glavnog projekta i rješenja za građenje, rješenja o izvedenom stanju) <i>Sudionici u provedbi:</i> AUDIO	a) Broj rješenja o izvedenom stanju (akata za legalizaciju) b) Broj izdanih akata za građenje c) Smanjenje broja slučajeva u kojima nije moguće izdavanje akata za građenje zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa d) Broj podnijetih zahtjeva	Izvješća JLS, upravnih odjela županija, Grada Zagreba i velikih gradova, AUDIO-a	a) Broj rješenja o izvedenom stanju (akata za legalizaciju) u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj izdanih akata za građenje u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) c) Smanjenje broja slučajeva u kojima nije moguće izdavanje akata za građenje zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) d) Broj podnijetih zahtjeva u 2012. : Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva iz proračuna JL/P(R)S;
5.1.3.2 Osmisliti i provesti kampanju o Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN 86/12) i postupcima legalizacije u romskim naseljima	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM u suradnji s MGIPU	a) Provedena kampanja b) Broj običenih romskih naselja	Izvješće ULJPPNM	a) Provedena kampanja: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj običenih romskih naselja: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Do kraja lipnja 2013.	Sredstva projekta MBIPA 2010 "Best Practices for Roma Integration"

5.2 STANOVANJE

Posebni ciljevi:

1. Unaprijediti stambenu integraciju Roma u zajednici;
2. Osigurati stanovanje u primjerenim uvjetima.

Posebni cilj 1: Unaprijediti stambenu integraciju Roma u zajednici

Definicija:

Ovaj cilj bit će postignut podizanjem razine svijesti i znanja Roma o načinu korištenja stambenih objekata i okoliša u skladu s pravilima o komunalnom i kućnom redu. Pored toga, mjerama u okviru ovog cilja bit će promicane antidiskriminacijske mjere.

Pokazatelji učinka:

- a) Poboljšani uvjeti života u romskim naseljima (higijena naselja, odlaganje otpada)

Polazna vrijednost:

- a) Kvaliteta života i higijenski uvjeti stanovanja u romskim naseljima u 2012.: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Izvješća jedinica lokalne samouprave
- b) Izvješća centara za socijalnu skrb
- c) Izvješća inspeksijskih službi

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
5.2.1.1 Osmisliti i provoditi edukacije o načinu korištenja stambenih objekata i okoliša	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM, JLS, udruge	a) Broj provedenih edukativnih aktivnosti b) Broj Roma obuhvaćenih edukacijom	Izvješća ULJPPNM, izvješća udruge	a) Broj provedenih edukativnih aktivnosti u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj Roma obuhvaćenih edukacijom u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
5.2.1.2 Promicati	<i>Nositelj:</i>	a) Broj Roma koji su	Izvješća ULJPPNM	a) Broj Roma koji su poslali	Kontinuirano	Sredstva

antidiskriminacijske mjere pri najmu i/ili dodjeli stanova	ULJPPNM, JLS, udruge	poslali pritužbe državnim tijelima i udrugama zbog diskriminacije pri najmu i/ili dodjeli stanova b) Broj edukativnih akcija za javne službenike o antidiskriminacijskim mjerama prema Romima		pritužbe državnim tijelima i udrugama zbog diskriminacije pri najmu i/ili dodjeli stanova u 2012. : Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj edukativnih akcija za javne službenike o antidiskriminacijskim mjerama prema Romima: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)		Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
--	----------------------	--	--	---	--	--

Posebni cilj 2: Osigurati stanovanje u primjerenim uvjetima

Definicija:

Mjere unutar ovog cilja usmjeren su na stvaranje uvjeta za integraciju Roma u stambenom smislu provodeći desegregacijske mjere. Kako bi se ostvario ovaj cilj, potrebno je provesti više mjera usmjerenih na podizanje standarda života romske populacije. Potrebno je procijeniti neadekvatne romske objekte, pružiti pomoć u uređenju stambenog prostora ili stambenih jedinica te primijeniti socijalne programe stambenog zbrinjavanja na romske obitelji i pojedince gdje je potrebno. Nadalje, bit će osigurana zamjena za stambene jedinice koje nije moguće legalizirati iz prostornih razloga. Budući da za to postoje odgovarajući propisi, treba putem nadzora i pravne pomoći osigurati da njihova provedba ne bude na štetu prava stanara-Roma. Bit će napravljena sanacija i izgradnja kuća za romske obitelji na područjima posebne državne skrbi sukladno Zakonu o područjima posebne državne prema planu regionalne i lokalne samouprave. Sufinancirat će se projekti infrastrukture za romska naselja u suradnji i prema zahtjevu jedinica lokalne i regionalne samouprave koji su nositelji projekta te se provoditi programi, aktivnosti i mjere za unapređenje stanja prostora i uvjeta stanovanja na lokacijama naseljenim Romima, posebice glede boljeg pristupa komunalnim uslugama.

Pokazatelji učinka:

- Povećanje standarda i kvalitete življenja u romskim naseljima
- Obuhvat romske populacije mjerama usmjerenim na osiguranje stanovanja u primjerenim uvjetima

Polazna vrijednost:

- Standard i kvaliteta življenja u romskim naseljima u 2012. godini: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- Procjena adekvatnosti stanovanja Roma

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednosti	Rok	Financijska sredstva
5.2.2.1 Primjena socijalnih programa stambenog zbrinjavanja na romske obitelji i pojedince	<i>Nositelj:</i> JL/P(R)S	a) Broj zbrinutih pojedinaca i obitelji	Izvješća JL/P(R)S	a) Broj zbrinutih pojedinaca i obitelji u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva iz proračuna JL/P(R)S
5.2.2.2 Osigurati alternativni smještaj za pripadnike romske nacionalne manjine koji stanuju u stambenim jedinicama za koje je izdano rješenje o rušenju ili koje nije moguće legalizirati iz prostornih razloga.	<i>Nositelj:</i> Nadležna TDU u suradnji s JL/P(R)S i APN-om	a) Broj zbrinutih romskih obitelji b) Broj dodijeljenih stambenih objekata	Izvješća JL/P(R)S; Izvješća APN-a	a) Broj zbrinutih romskih obitelji u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj dodijeljenih stambenih objekata u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva iz Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti
5.2.2.3 Sanacija i izgradnja kuća za romske obitelji na područjima posebne državne skrbi sukladno Zakonu o područjima posebne državne skrbi („Narodne novine“, 86/08 i 57/11) prema planu JL/P(R)S.	<i>Nositelj:</i> JL/P(R)S u suradnji s MRRFEU	a) Broj zbrinutih romskih obitelji	Izvješća JLS	a) Broj zbrinutih romskih obitelji u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva iz proračuna JLS; Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti
5.2.2.4 Sufinanciranje projekata infrastrukture za romska naselja u suradnji i prema zahtjevu JL/P(R)S	<i>Nositelj:</i> JL/P(R)S u suradnji s MRRFEU	a) Broj sufinanciranih projekata b) Iznos sufinanciranja	Izvješća JLS	a) MRRFEU u cijelosti je financiralo komunalno opremanje romskog naselja u Općini Darda, Osječko-baranjska županija, sudjelovalo je u izgradnji obiteljskog romskog centra Grada Čakovca u Međimurskoj županiji, u sanaciji cesta u naselju Torjanci, Općina Petlovac, Osječko-baranjska županija te u izgradnji autobusnog stajališta u romskom naselju Parag, Općina Nedelišće, Međimurska županija	Kontinuirano	Sredstva iz proračuna JLS; Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti

5.3 ZAŠTITA OKOLIŠA

Posebni ciljevi:

1. Unaprijediti stanje okoliša romskih naselja;
2. Podići razinu informiranosti romske nacionalne manjine o zaštiti okoliša i o načinima njezine provedbe.

Posebni cilj 1: Unaprijediti stanje okoliša romskih naselja

Definicija:

Provedba organiziranog prikupljanja i odvoza otpada u legaliziranim romskim naseljima od strane jedinica lokalne samouprave i ovlaštenog komunalnog društva. Sanacija postojećih i sprječavanje nastanka novih divljih odlagališta otpada u svim romskim naseljima. Jačanje suradnje regionalne i lokalne samouprave i romske nacionalne manjine radi koordinacije i unapređenja aktivnosti zaštite okoliša, odnosno sprječavanja nastanka divljih odlagališta.

Pokazatelj učinka:

- a) Udio romskih naselja u kojima se gospodari otpadom na propisani način
- b) Smanjenje negativnog utjecaja otpadana okoliš

Polazna vrijednost:

- a) Udio romskih naselja s divljim odlagalištima otpada: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Izvješća i studije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
5.3.1.1 Uklanjanje postojećih divljih odlagališta otpada u svim romskim naseljima	<i>Nositelj:</i> JLS i komunalno društvo koje na njezinom prostoru obavlja komunalnu uslugu	a) Broj uklonjenih divljih odlagališta u romskim naseljima b) Smanjenje	Evidencija i praćenje stanja JLS	a) Broj postojećih divljih odlagališta u romskim naseljima u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	kraj 2015.	Tekući prihodi komunalnog društva u JLS FZOEU (sufinanciranje)

	održavanja čistoće <i>Sudionici u provedbi:</i> Komunalne tvrtke u vlasništvu JLS-a, FZOEU (sufinanciranje sukladno Pravilniku)	/nestanak divljih odlagališta otpada u romskim naseljima				sukladno Pravilniku)
5.3.1.2 Jačanje suradnje regionalne i lokalne samouprave i romske nacionalne manjine radi koordinacije i unapređenja aktivnosti zaštite okoliša	<i>Nositelj:</i> Nadležno upravno tijelo županije i Grada Zagreba u suradnji s nadležnim upravnim odjelom grada, odnosno općine <i>Sudionici u provedbi:</i> JLS, županijska vijeća, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	a) Broj realiziranih aktivnosti zaštite okoliša u koordinaciji romske nacionalne manjine, pravne osobe kojoj je dodijeljena koncesija za zbrinjavanje komunalnog otpada na području JLS i JLS	Evidencija i praćenje stanja JLS	a) Broj realiziranih aktivnosti zaštite okoliša u koordinaciji romske nacionalne manjine, pravne osobe kojoj je dodijeljena koncesija za zbrinjavanje komunalnog otpada na području JLS i JLS u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Redovna sredstva nadležnog upravnog tijela županije i Grada Zagreba te upravnog odjela grada, odnosno općine

Posebni cilj 2: Podići razinu informiranosti romske nacionalne manjine o zaštiti okoliša i o načinima njezine provedbe

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj potrebno je uključiti predstavnike vijeća i predstavnike romske nacionalne manjine u akcije i ciljne programe zaštite okoliša jedinica regionalne/lokalne samouprave te bi se preko njih mogle distribuirati informacije o otvorenim natječajima i programima. Mjere u okviru ovog cilja usmjerene su na poticanje i osnaživanje romskih udruga (jačanje kapaciteta) za provedbu projekata edukacije i podizanja svijesti o zaštiti okoliša te sudjelovanje na natječajima za dodjelu sredstava udrugama za programe edukacije i aktivnosti podizanja svijesti o zaštiti i očuvanju okoliša. Također, provedba mjera Akcijskog plana za obrazovanje za održivi razvitak utjecat će na razvoj znanja i vještina i romskog stanovništva na području zaštite okoliša i održivog razvitka.

Pokazatelji učinka:

- a) Povećanje razine informiranosti o zaštiti okoliša i sposobnosti za samostalno planiranje i provođenje projekata

Polazna vrijednost:

- a) Nezadovoljavajuća razina informiranosti pripadnika romske zajednice o zaštiti okoliša: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Izvješća o provedbi mjera

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
5.3.2.1 Provoditi edukaciju pripadnika romske nacionalne manjine o sustavu zbrinjavanja komunalnog otpada	<i>Nositelj:</i> JL/P(R)S u suradnji s MZOIP <i>Sudionici u provedbi:</i> JL/P(R)S, županijska vijeća, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	a) Broj lokacija (naselja) obuhvaćenih edukacijom b) Broj održanih radionica i/ili predavanja	Provedeno istraživanje (županijski program)	a) Broj lokacija (naselja) obuhvaćenih edukacijom u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj održanih radionica i/ili predavanja u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva namijenjena udrugama i lutrijska sredstva; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU
5.3.2.2 Uključivanje vijeća i pripadnika romske nacionalne manjine te pravne osobe kojoj je dodijeljena koncesija za zbrinjavanje komunalnog otpada na području JLS u akcije i ciljane programe zaštite okoliša JL/R(P)S	<i>Nositelj:</i> JL/P(R)S <i>Sudionici u provedbi:</i> JL/P(R)S, županijska vijeća, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	a) Broj pripadnika romske nacionalne manjine b) Broj realiziranih akcija i ciljanih programa	Provedeno istraživanje (županijski program)	a) Broj pripadnika romske nacionalne manjine u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva iz proračuna JP(R)S

6. UKLJUČIVANJE ROMSKE NACIONALNE MANJINE U KULTURNI I DRUŠTVENI ŽIVOT

Opći cilj:

Osnažiti pripadnike romske nacionalne manjine za sudjelovanje u društvenom, kulturnom i javnom životu, radi smanjivanja jaza između pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na ostalo stanovništvo.

Posebni ciljevi:

1. Postići pozitivnu percepciju romske kulture i identiteta unutar romske nacionalne manjine, unutar većinske populacije te društva u cjelini;
2. Podići razinu uključenosti romske nacionalne manjine, s posebnim naglaskom na žene, u javni i politički život lokalne zajednice;
3. Ojačati kapacitete udruga i ostalih oblika udruživanja pripadnika romske nacionalne manjine, s posebnim naglaskom na osnaživanje udruga i ostalih oblika udruživanja koje vode Romkinje, za zagovaranje i rješavanje problema u romskoj i široj zajednici.

Posebni cilj 1: Postići pozitivnu percepciju romske kulture i identiteta unutar romske nacionalne manjine, unutar većinske populacije te društva u cjelini

Definicija:

Kako bi se ostvario ovaj cilj, poduzimat će se niz intervencija kojima će se djelovati na sakupljanje, predstavljanje i prisutnost romske kulture, jezika i običaja unutar romske i šire zajednice te društva u cjelini. Provođenje će se mjere kojima će se stvarati uvjeti za aktivnu provedbu romskih kulturnih/društvenih aktivnosti u svim područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena, uključujući i uspostavu višenamjenskih centara u tim područjima. Poseban prioritet će biti izgradnja Romskog kulturnog centra koji bi se kao središnja institucija za kulturu Roma izgradio na području Grada Zagreba. Nastavit će se pružanje financijskih potpora za provedbu programa posvećenih izvornoj romskoj kulturi, jeziku, tradicijskim običajima i umjetničkom stvaralaštvu te pokretanju sakupljanja i objavljivanja romske povijesne, književne i kulturne građe (na romskim jezicima i na hrvatskom jeziku). Informiranje javnosti o romskoj nacionalnoj manjini kao i afirmaciji romske kulture u svim javnim medijima (HTV, posebice lokalne radio postaje u područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena) bit će intenzivirano. Aktivnosti će uključiti i edukacije predstavnika medija i predstavnika romske zajednice o afirmaciji Roma putem medija te o načinu promocije pozitivnih aspekata i izjednačenog izvješćivanja o Romima.

Pokazatelj učinka:

- a) Promjena percepcije pripadnika romske nacionalne manjine o vlastitoj grupi
- b) Socijalna distanca između pripadnika romske nacionalne manjine i većinskog stanovništva

Polazna vrijednost:

- a) Istraživanje početnog stanja (baseline study): podaci nisu raspoloživi.

Izvor i način prikupljanja podataka:

- a) Anketa o prepoznatljivosti
- b) Eurobarometar ili istraživanje

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
6.1.1 Stvaranje uvjeta za aktivno djelovanje romskih kulturnih i društvenih aktivnosti u svim područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM u suradnji s Udrugom gradova <i>Sudionici u provedbi:</i> Udruga općina, JL/(P)RS i Ministarstvo kulture	a) Broj lokacija u kojima romske udruge/KUD-ovi imaju na raspolaganju prostor/financijsku podršku b) Broj romskih udruga/KUD-ova koji koriste dodijeljeni prostor i/ili financijsku podršku JL/P(R)S c) Broj i vrsta aktivnosti koje romske udruge/KUD-ovi provode u dodijeljenom prostoru i/ili uz financijsku podršku JL/P(R)S	Izvješće Udruge gradova kroz izvješća provedbenih tijela	a) Broj lokacija u kojima romske udruge/KUD-ovi imaju na raspolaganju prostor/financijsku podršku u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj romskih udruga/KUD-ova koji koriste dodijeljeni prostor i/ili financijsku podršku JL/P(R)S u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) c) Broj i vrsta aktivnosti koje romske udruge/KUD-ovi provode u dodijeljenom prostoru i/ili uz financijsku podršku JL/P(R)S u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
6.1.2 Uspostava višenamjenskih centara u područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM u suradnji s Udrugom gradova, Udrugom općina i JLP(R)S,	a) Broj manifestacija b) Broj romskih udruga/KUD-ova koji koriste centar	Evidencija Udruge gradova putem izvješća JL/P(R)S, Udruge općina i ULJPPNM-a	a) Broj manifestacija u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi b) Broj romskih udruga/KUD-ova koji koriste centar u 2012.:	Do kraja 2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

		c) Broj pripadnika romske nacionalne manjine		Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi c) Broj pripadnika romske nacionalne manjine u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi		
6.1.3 Financiranje programa posvećenih izvornoj romskoj kulturi, jeziku, tradicijskim običajima i umjetničkom stvaralaštvu te sakupljanju i objavljivanju romske povijesne, književne i kulturne građe (na romskim jezicima i na hrvatskom jeziku)	<i>Nositelj:</i> Savjet za nacionalne manjine u suradnji s ULJPPNM i Ministarstvom kulture	a) Broj realiziranih (financiranih) programa b) Ukupan iznos izdvojenih sredstava za financiranje programa	Izvešća Savjeta za nacionalne manjine, evidencije javnih/gradskih/nacionalnih/školskih knjižnica o posudbi građe, izvješća instituta i udruga	a) U 2012. godini financirano je ukupno 29 programa 18 udruga romske nacionalne manjine b) Za 29 programa 18 udruga romske nacionalne manjine u 2012. godini izdvojeno je 825.000 kuna	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
6.1.4 Raspisivanje natječaja za financiranje programa očuvanja tradicijske kulture Roma	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM	a) Broj financiranih programa b) odnos prijavljenih/odobrenih programa	Izvešće ULJPPNM	a) 2011. godine Stručna radna skupina za raspodjelu sredstava donijela je Odluka o rasporedu sredstava za financiranje programa očuvanja tradicijske kulture Roma u ukupnom iznosu od 120.000 kuna, financirajući programe 12 udruga b) 2011. godine ukupno je prijavljen 21 program/12 programa je financirano	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
6.1.5 Intenziviranje informiranja o romskoj nacionalnoj manjini kao i afirmaciji romske kulture u svim javnim medijima (HTV, posebice lokalne radio postaje u područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena), te provedba istraživanja nezavisnih	<i>Nositelj:</i> Vijeće za elektroničke medije u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine	a) Gledanost programa/promjena vidljivosti romske kulture u javnosti	Istraživanje/srednjoročna evaluacija 2015. godine	a) Gledanost programa/promjena vidljivosti romske kulture u javnosti: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Agencije za elektroničke medije

stručnjaka o navedenom						
6.1.6 Organiziranje seminara s predstavnicima medija i pripadnicima romske nacionalne manjine o afirmaciji Roma putem medija, te o načinu promocije pozitivnih aspekata i izjednačenog izvješćivanja o Romima, te pravima i obvezama na području suzbijanja diskriminacije s posebnim naglaskom na položaj Romkinja	<i>Nositelj:</i> Savjet za nacionalne manjine u suradnji s ULJPPNM	a) Broj održanih seminara b) Broj educiranih novinara c) Broj educiranih pripadnika romske nacionalne manjine	Izvješće Savjeta za nacionalne manjine; izvješća ULJPPNM	a) jedan seminar u 2011. godini b) Broj educiranih novinara u 2011.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi c) Broj educiranih pripadnika romske nacionalne manjine u 2011.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

Posebni cilj 2: Podići razinu uključenosti romske nacionalne manjine, s posebnim naglaskom na žene, u javni i politički život lokalne zajednice.

Definicija:

U prvom redu pristupit će se izradi analize o zastupljenosti romske nacionalne manjine u stanovništvu, u predstavničkim tijelima JL/P(R)S radi ostvarivanja prava zastupljenosti propisanih Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina. Kako bi romski predstavnici u savjetodavnim i radnim tijelima uspješno vršili funkcije za koje su izabrani, bit će organizirani seminari za novoizabrane članove vijeća, predstavnike romske nacionalne manjine i JL/P(R)S o njihovim funkcijama, pravima i obvezama. Provodit će se edukacije pripadnika romske zajednice, posebice žena i mladih, za sudjelovanje u procesima odlučivanja, o ostvarivanju prava i većoj uključenosti u društveni život. Također će biti organizirane edukacije predstavnika romske zajednice o aktivnostima vezanim uz donošenje, provedbu i/ili praćenje politika na nacionalnoj i EU razini, a vezanim uz Desetljeće za uključivanje Roma. Intenzivirat će se uključivanje predstavnika romske nacionalne manjine za aktivno sudjelovanje u domaćim i međunarodnim seminarima, i drugim skupovima posvećenim bitnim pitanjima za romsku populaciju, te za suradnju s predstavnicima Roma iz drugih zemalja i međunarodnim institucijama i asocijacijama.

Pokazatelj učinka:

- a) Broj pripadnika romske nacionalne manjine uključenih u radna, savjetodavna i druga tijela JL/P(R)S, razvrstanih po rodnoj pripadnosti
- b) Broj lokalnih inicijativa koje teže uključivanju romske zajednice u procese odlučivanja na lokalnoj razini o pitanjima koja su relevantna za njihov svakodnevni život
- c) Broj romskih inicijativa prema JL/P(R)S i njihova uspješnost u postizanju definiranih ciljeva

Polazna vrijednosti:

a) Podaci ULJPPNM-a: podaci nisu raspoloživi.

Izvor i način prikupljanja podataka:

a) Baza podataka ULJPPNM-a

b) Baza predstavnika udruga u savjetodavnim tijelima

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
6.2.1 Organizacija seminara za novoizabrane članove vijeća i predstavnike romske nacionalne manjine i JL/P(R)S o njihovim funkcijama, pravima i obvezama	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo uprave u suradnji sa Udrugom gradova, Udrugom općina, Državnom školom za javnu upravu, ULJPPNM i Savjetom za nacionalne manjine <i>Sudionici u provedbi:</i> Ministarstvo uprave i Državna škola za javnu upravu	a) Broj organiziranih seminara b) Broj educiranih članova vijeća, predstavnika romske nacionalne manjine i JL/P(R)S	Pismena izvješća sa seminara; Popis sudionika na seminarima; Informacije / izvješća o radu vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine u 2013. i 2014.	a) 10 regionalnih seminara za novoizabrane članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina o njihovim funkcijama, pravima i obvezama u 2011. i 2012., koji su organizirani u okviru Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina 2011. – 2013 (Ministarstvo uprave).; 3 seminara za novoizabrane članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina (ULJPPNM) u 2012. godini b) Ukupno 60 sudionika na 3 seminara organizirana od strane ULJPPNM u 2012. godini	I i II kvartal 2013. – 2 seminara I i II kvartal 2014. – 2 seminara	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
6.2.2 Organiziranje savjetovanja predstavnika JL/P(R)S s članovima vijeća i predstavnicima romske nacionalne manjine	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo uprave u suradnji sa Udrugom gradova, Udrugom općina i Državnom školom za javnu upravu. <i>Sudionici u provedbi:</i> Ministarstvo uprave i	a) Broj održanih sastanaka b) Broj sudionika na sastancima c) Broj i vrsta utvrđenih i riješenih problema lokalne zajednice kroz suradnju između	Pismena izvješća sa sastanaka; Popis sudionika na sastancima; Informacije / izvješća o radu vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine u 2013. i 2014.	a) 4 savjetovanja za predstavnike jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i članove vijeća i predstavnika nacionalnih manjina s područja 4 županije, koji su organizirani u okviru Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima	III i IV kvartal 2013. – 2 sastanaka III i IV kvartal 2014. – 2 sastanaka	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

	Državna škola za javnu upravu	JL/P(R)S i romske nacionalne manjine		nacionalnih manjina 2011. – 2013. (Ministarstvo uprave) b) Broj sudionika na sastancima u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi c) Broj i vrsta utvrđenih i riješenih problema lokalne zajednice kroz suradnju između JL/P(R)S i romske nacionalne manjine u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi		
6.2.3 Edukacija pripadnika romske nacionalne manjine o aktivnostima vezanim uz donošenje, provedbu i/ili praćenje politika na nacionalnoj i EU razini, s naglaskom na Desetljeće za uključivanje Roma 2005.-2015., s ciljem osnaživanja njihove veće participacije na konferencijama i seminarima bitnima za pitanja romske nacionalne manjine kako na nacionalnoj tako i međunarodnoj razini	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM u suradnji s vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina i udrugama	a) Broj održanih radionica/edukacija o donošenju, provedbi i/ili praćenju politika; b) Broj sudionika radionica/edukacija pripadnika romske nacionalne manjine	Izvešća ULJPPNM	a) 3 radionice u 2012. godini (2 radionice na temu izrade NSUR; 1 radionica na temu predsjedanja RH Desetljećem za uključivanje Roma 2005.-2015.) b) 15 sudionika pripadnika romske nacionalne manjine na 2 radionice na temu izrade NSUR; 30 sudionika pripadnika romske nacionalne manjine na radionici na temu predsjedanja RH Desetljećem za uključivanje Roma 2005.-2015.	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
6.2.4 Uključivanje pripadnika romske nacionalne manjine u sudjelovanje na domaćim i međunarodnim seminarima te drugim skupovima posvećenim bitnim pitanjima za romsku nacionalnu manjinu, te u suradnju s predstavnicima Roma iz drugih zemalja i s	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM u suradnji s vijećima i predstavnicima romske nacionalne manjine i udrugama	a) Broj seminara i drugih skupova na kojima su sudjelovali pripadnici romske nacionalne manjine b) Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su aktivno sudjelovali na nacionalnim i	Izvešća ULJPPNM-a na osnovu potpisnih lista konferencija/seminara/skupova, izvješća organizatora konferencija i drugih skupova.	a) 6 seminara i drugih skupova u 2012. godini (2 radionice na temu izrade NSUR; 1 radionica na temu predsjedanja RH Desetljećem za uključivanje Roma 2005.-2015.; 23. sastanak Međunarodnog upravnog odbora Desetljeća; 1 radionica na temu prioriteta Mladi u okviru hrvatskog predsjedanja Desetljećem; 1 skup „Dan	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz ostalih međunarodnih izvora

međunarodnim institucijama i asocijacijama		međunarodnim konferencijama bitnima za pitanja romske nacionalne manjine		ljudskih prava: oslobodimo se predrasuda, upoznajmo Rome“) b) Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su aktivno sudjelovali na nacionalnim i međunarodnim konferencijama bitnima za pitanja romske nacionalne manjine u 2012.: Polazna vrijednost je 0, podaci nisu raspoloživi		
6.2.5 Edukacija romske nacionalne manjine, posebice žena i mladih, za sudjelovanje u procesu odlučivanja, ostvarivanju prava i većoj uključenosti u društveni život, uključujući savjete mladih	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM <i>Sudionici u provedbi:</i> Ostala TDU	a) Broj i teme održanih seminara b) Broj sudionika, razvrstanih po spolu	Izvješća ULJPPNM	a) 1 seminar u 2012. godini u organizaciji ULJPPNM „Osposobljavanje i educiranje mladih pripadnika nacionalnih manjina“ b) 14 sudionika, od čega 3 pripadnika romske nacionalne manjine	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

Posebni cilj 3: Ojačati kapacitete udruga i ostalih oblika udruživanja pripadnika romske nacionalne manjine, s posebnim naglaskom na osnaživanje udruga i ostalih oblika udruživanja koje vode Romkinje, za zagovaranje i rješavanje problema u romskoj i široj zajednici.

Definicija:

Mjerama predviđenim za postizanje ovog cilja poticat će se partnerstvo i prijenos znanja između organizacija civilnog društva i romskih udruga pri raspisivanju natječaja za financiranje programa/projekata usmjerenih na rješavanje problema romske nacionalne manjine. Mjere će uključiti i organiziranje edukativnih programa za predstavnike romskih udruga o rukovođenju, o osnivanju i upravljanju udrugama, kreiranju i provedbi projekata, zagovaranju, financijskom upravljanju i o sustavnom povezivanju udruga Roma i predstavnika područja naseljenih Romima Edukacija i izgradnja kapaciteta romskih ToT edukatora o svim aspektima upravljanja udrugama i provedbi projekata. Bit će uvedene posebne donatorske linije za financiranje civilnih inicijativa s ciljem demokratizacije i mobilizacije romskih zajednica, s posebnim naglaskom na inicijative žena. Kako bi se osnažili ljudski kapaciteti udruga, vršit će se edukacije predstavnika romskih udruga za informatičko opismenjavanje (ECDL programi) i učenje engleskog jezika. Također će biti organizirane edukacije predstavnika romskih udruga o mogućnostima financiranja njihovih projekata i aktivnosti kroz EU fondove te o mogućnostima stvaranja partnerstava i umrežavanja s drugim sličnim organizacijama u Republici Hrvatskoj i izvan nje, kroz međunarodne projekte.

Pokazatelj učinka:

a) Broj, postotak i vrsta romskih udruga koje uspješno provode projekte zagovaranja i rješavanja problema u romskoj i široj zajednici

Polazna vrijednosti:

a) Podatke dobiti iz studije početnog stanja (baseline study): podaci nisu raspoloživi.

Izvor i način prikupljanja podataka:

a) Srednjoročna evaluacija ULJPPNM

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
6.3.1 Provedba istraživanja „Romi u Hrvatskoj – asimilacija ili integracija“ (studija s ciljem prikupljanja podataka)	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM	a) Provedeno istraživanje	Izvješće ULJPPNM	a) Provedeno istraživanje u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
6.3.2 Uključivanje romskih udruga u Program regionalnog razvoja i jačanja sposobnosti organizacija civilnoga društva na lokalnoj i regionalnoj razini u području izobrazbe i savjetovanja o boljem upravljanju udrugom, međusektorskoj suradnji te pripremi projektnih prijedloga	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM u suradnji s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva	a) Broj predstavnika romskih udruga koji su koristili neku od usluga Programa regionalnog razvoja b) % odobrenih projekata udruga koje su pohađale izobrazbu kroz Program	Evidencija ULJPPNM i Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva	a) Broj predstavnika romskih udruga koji su koristili neku od usluga Programa regionalnog razvoja u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) % odobrenih projekata udruga koje su pohađale izobrazbu kroz Program u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
6.3.3 Edukacija predstavnika romskih udruga o mogućnostima financiranja njihovih projekata i aktivnosti kroz fondove EU i mogućnosti partnerstva i umrežavanja s drugim sličnim organizacijama u i izvan Republike Hrvatske kroz međunarodne projekte	<i>Nositelj:</i> Ured za udruge u suradnji s udrugama, MRMS, odnosno HZZ te MSPM <i>Sudionici u provedbi:</i> Agencija za mobilnost i programe EU	a) Broj predstavnika romskih udruga koji su prošli edukaciju (razvrstano po spolu) b) Broj udruga čiji su predstavnici prošli edukaciju c) Broj projekata financiranih sredstvima EU koji uključuju	Evidencija Ureda za udruge o održanim edukacijama i iznosu ostvarenih sredstava	a) Broj predstavnika romskih udruga koji su prošli edukaciju (razvrstano po spolu) u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj udruga čiji su predstavnici prošli edukaciju u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) c) Broj projekata financiranih	Kontinuirano	Nisu potrebna dodatna financijska sredstva iz Državnog proračuna; dodatna sredstva iz fondova EU

		romske udruge kao nositelja ili partnera		sredstvima EU koji uključuju romske udruge kao nositelj ili partnera u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)		
--	--	---	--	---	--	--

7. STATUSNA RJEŠENJA, SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE I POMOĆ U OSTVARIVANJU PRAVA

7.1 STATUSNA RJEŠENJA

Opći cilj:

Potpuno (100%) reguliran status u skladu sa zakonskim okvirom (državljanstvo ili stalni boravak) Roma koji imaju čvrstu poveznicu⁴ s Republikom Hrvatskom (ili bivšom SRH) do 2020. godine, uz značajnu potporu nadležnih tijela⁵.

Posebni ciljevi:

1. Utvrditi, detektiranjem putem mobilnih timova, broj osoba koje imaju značajne poteškoće pri reguliranju statusa u Republici Hrvatskoj;
2. Podići razinu informiranosti i potaknuti pripadnike romske zajednice na punu suradnju u postupcima rješavanja njihova statusa;
3. Uspostaviti mehanizme za brže i učinkovitije rješavanje statusnih pitanja Roma u Republici Hrvatskoj;

Posebni cilj 1: Utvrditi, detektiranjem putem mobilnih timova, broj osoba koje imaju značajne poteškoće pri reguliranju statusa u Republici Hrvatskoj

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj posebni cilj, bit će formirani multidisciplinarni info-pultovi u svim sredinama gdje Romi žive gdje bi im se pružile relevantne informacije o rješavanju statusnog pitanja, suzbijanju diskriminacije, suzbijanju kriminaliteta, pitanjima zdravstvene zaštite, obrazovanja, socijalne skrbi i slično. Također će biti ojačan i proširen rad mobilnih timova, odnosno bit će formirani mobilni timovi za rješavanje statusa Roma na svim područjima gdje postoje saznanja da pripadnici romske nacionalnosti imaju neriješen status. Mobilni timovi sastavljeni su od predstavnika policijskih uprava odnosno policijskih postaja, regionalnih ili lokalnih ureda državne uprave, predstavnika Vijeća romske nacionalne manjine radi rješavanja statusnih pitanja (npr. upis u državne matice, primitak u hrvatsko državljanstvo, reguliranje boravka). Zbog slučajeva koji uključuju djecu trebaju sudjelovati i zavodi za socijalnu skrb.

Pokazatelji učinka:

---

⁴ Čvrsta poveznica uključuje rođenje na teritoriju Republike Hrvatske, uža rodbinska povezanost, stanovanje, od interesa su za RH i slično.

⁵ Ovaj je cilj u skladu s načelima Zagrebačke deklaracije koja je usvojena 27. listopada 2011. godine na međunarodnoj Konferenciji o pribavljanju civilnih dokumenata i upisima u državne matice (sprečavanje bezdržavljanstva) u Jugoistočnoj Europi.

- a) Broj pokrenutih i riješenih slučajeva
- b) Udio osoba kojima je riješen status unutar ukupnog detektiranog broja osoba s neriješenim statusom, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi
- c) Udio osoba s riješenim/neriješenim statusom unutar ukupne romske populacije, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi

Polazne vrijednosti:

- a) Broj osoba romske nacionalne manjine s neriješenim statusom utvrđen u procesu detektiranja, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi: podaci nisu raspoloživi.
- b) Udio osoba s neriješenim statusom unutar romske populacije utvrđen procesom detektiranja, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Evidencije i izvješća MUP-a, Ministarstva uprave i ureda državne uprave u županijama;

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
7.1.1.1 Ojačati i proširiti rad mobilnih timova za pomoć pri rješavanju statusnih pitanja, odnosno formirati mobilne timove za rješavanje statusa Roma na svim područjima gdje postoje saznanja da pripadnici romske nacionalnosti imaju neriješen status. Mobilni timovi sastavljeni su od predstavnika policijskih uprava, policijskih postaja, ureda državne uprave, predstavnika koordinacija, vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine/udruga romske nacionalne manjine te centara za socijalnu skrb radi rješavanja statusnih pitanja	<u>Nositelj:</u> MUP, Ministarstvo uprave, MSPM <u>Sudionici u provedbi:</u> Policijske uprave, policijske postaje, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba, centri za socijalnu skrb, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, predstavnici tijela JLS	a) Do kraja lipnja 2013. mobilni timovi identificirat će Rome bez riješenog statusa u RH i pružiti im informaciju o načinu rješavanja b) Od 2013. na dalje, mobilni timovi kontinuirano će, kao poveznica između državnih institucija i nevladinih udruga uključenih u rješavanje, pratiti (po potrebi dolaskom u romska naselja) stanje predmeta	Informacije mobilnih timova i multidisciplinarnih info-pultova	Utvrđeno će se nakon identificiranja Roma bez riješenog statusa, od strane mobilnih timova.	Prosinac 2013., i dalje kontinuirano.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

Posebni cilj 2: Podići razinu informiranosti i potaknuti pripadnike romske zajednice na punu suradnju u postupcima rješavanja njihova statusa

Definicija:

Ovaj cilj bit će postignut organiziranjem kampanja usmjerenih na podizanje svijesti i razine informiranosti pripadnika romske zajednice o mogućnosti i načinima rješavanja statusnih pitanja. Intenzivirat će se suradnja s romskim udrugama kako bi aktivno sudjelovale u provedbi mjera usmjerenih na rješavanje statusa Roma.

Pokazatelji učinka:

- a) Intenzitet rješavanja statusa/povećanje broja zahtjeva za rješavanjem statusa tijekom i nakon aktivnosti
- b) Broj riješenih statusa u odnosu na broj podnesenih zahtjeva, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi

Polazne vrijednosti:

- a) Broj osoba romske nacionalne manjine s neriješenim statusom utvrđen u procesu detektiranja, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi: Prema podacima MUP-a, u 2011. godini zaprimljeno je 39 zahtjeva za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem, pripadnika romske nacionalne manjine, 42 osobe primljene su u hrvatsko državljanstvo, izdana su tri zajamčenja o primitku u hrvatsko državljanstvo, a negativno je riješeno o 45 zahtjeva . U 2012. godini zaprimljeno je 25 zahtjeva za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem, pripadnika romske nacionalne manjine s tim da je u hrvatsko državljanstvo primljeno je 20 osoba , izdano je 9 zajamčenja o primitku u hrvatsko državljanstvo te je negativno riješeno o 12 zahtjeva (u statističke podatke uvršteni su i postupci započeti u prethodnim godinama).
- b) Udio osoba s neriješenim statusom unutar romske populacije utvrđen procesom detektiranja, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Evidencije MUP-a i Ministarstva uprave te ureda državne uprave u županijama, izvješća o aktivnostima.

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
7.1.2.1 Formiranje multidisciplinarnih info-pultova u svim sredinama gdje žive Romi gdje bi im se pružila podrška i relevantne informacije o rješavanju	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine,	a) Broj održanih savjetovanja na info-pultu u romskim zajednicama b) Broj osoba uključenih	Izvješća ULJPPNM; evidencije info-pultova (po formiranju)	a) Broj održanih savjetovanja na info-pultovima u romskim zajednicama u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Do kraja 2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

statusnih pitanja, suzbijanju diskriminacije, suzbijanju kriminaliteta, pitanjima zdravstvene zaštite i ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu, obrazovanja, socijalne skrbi te odgovornosti u području obiteljskih odnosa i mehanizmima za zaštitu prava iz područja obiteljskih odnosa	udruge	u savjetovanje c) Broj danih savjeta po područjima savjetovanja		b) Broj osoba uključenih u savjetovanje u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) c) Broj danih savjeta po područjima u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)		
---	--------	--	--	--	--	--

Posebni cilj 3: Uspostaviti mehanizme za brže i učinkovitije rješavanje statusnih pitanja Roma u Republici Hrvatskoj

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj, bit će poduzete aktivnosti usmjerene na uspostavljanje bolje regionalne i međusektorske suradnje radi uklanjanja administrativnih prepreka te povećanja učinkovitosti u rješavanju statusnih pitanja pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Ove aktivnosti uključit će unaprjeđenje suradnje između MUP-a, Ministarstva uprave i nevladinih organizacija te romskih udruga iz Republike Hrvatske i nevladinih organizacija u drugim državama. Također će se raditi na jačanju kapaciteta udruga i vijeća romske nacionalne manjine kako bi se omogućilo njihovo aktivno djelovanje u provedbi mjera unutar ovog cilja.

Pokazatelji učinka:

- a) Bolja i izravnija međusektorska vertikalna i horizontalna komunikacija
- b) Vremensko trajanje rješavanja pojedinačnih slučajeva
- c) Uklonjene poteškoće u komunikaciji i suradnji

Polazne vrijednosti:

- a) Vremensko trajanje rješavanja pojedinačnih slučajeva: podaci nisu raspoloživi.
- b) Poteškoće u komunikaciji: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Evidencije MUP-a, Ministarstva uprave, ureda državne uprave u županijama, izvješća.

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
-------	-----------------------------------	----------------------	----------------------------	--------------------	-----	----------------------

			podataka			
7.1.3.1 Uspostava mehanizama za bolju koordinaciju postupanja između nadležnih tijela u svrhu rješavanja statusnog pitanja osoba (posebno vezano uz postupke pokrenute povodom izdavanja domovnica na temelju nezakonite pravne osnove) te pomoć osobama koje nakon postupka ispravka pogrešno upisanog podatka o državljanstvu u državnim maticama pokreću novi postupak primitka u hrvatsko državljanstvo te oslobođenje od plaćanja upravnih pristojbi u tom postupku i postupcima pribavljanja novih hrvatskih isprava	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo uprave, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba</p> <p><u>Sudionici u provedbi:</u> Uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba, MUP, policijske uprave, policijske postaje,</p>	<p>a) Broj upravnih akata donesenih u vezi domovnica izdanih na temelju nezakonite pravne osnove</p> <p>b) Broj novih postupaka pokrenutih nakon donošenja upravnog akta</p> <p>c) Broj izdanih domovnica</p>	Izvješća Ministarstva uprave u suradnji s uredima državne uprave u županijama i Gradskim uredom za opću upravu Grada Zagreba	<p>a) Broj upravnih akata donesenih u vezi domovnica izdanih na temelju nezakonite pravne osnove u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p> <p>b) Broj novih postupaka pokrenutih nakon donošenja upravnog akta u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p> <p>c) Broj izdanih domovnica u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p>	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti.
7.1.3.2 Razvijati suradnju s nadležnim institucijama u regiji radi prevladavanja problema vezanih za utvrđivanje identiteta	<p><u>Nositelj:</u> MUP, Ministarstvo uprave, MVEP</p> <p><u>Sudionici u provedbi:</u> Policijske postaje, policijske uprave, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba</p>	a) Broj osoba za koje treba utvrditi identitet/broj osoba za koje je utvrđen identitet	Izvješća MUP-a, Ministarstva uprave, ureda državne uprave u županijama i Gradskog ureda za opću upravu Grada Zagreba	a) 1 osoba nositelj domovnice sa prebivalištem u Italiji zatražila je određivanje MBG, izdavanje osobne iskaznice i putovnice u 2012. godini	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti

7.2 SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE

Opći cilj:

Smanjiti diskriminaciju romske nacionalne manjine.

Posebni ciljevi:

1. Podići razinu javne svijesti o potrebi suzbijanja diskriminacije u odnosu na romsku nacionalnu manjinu;
2. Unaprijediti međuresornu suradnju nadležnih tijela s reprezentativnim predstavnicima (npr. članovi vijeća romske nacionalne manjine i predstavnici) romske nacionalne manjine u suzbijanju diskriminacije pripadnika romske nacionalne manjine;
3. Osigurati i unaprijediti provedbu antidiskriminacijskog zakonodavstva od strane nadležnih tijela na svim razinama (nacionalna/regionalna/lokalna) i provedba svih ostalih propisa i zakona uz primjenu antidiskriminacijskih načela (obrazovanje, stanovanje, zdravstvo, zapošljavanje);
4. Smanjiti pojava nasilničkog ponašanja prema Romima djelovanjem policije.

Posebni cilj 1: Podići razinu javne svijesti o potrebi suzbijanja diskriminacije u odnosu na romsku nacionalnu manjinu

Definicija:

U svrhu postizanja ovog posebnog cilja, bit će provedene aktivnosti i akcije usmjerene na romsku nacionalnu manjinu, policiju, stručnu zajednicu, širu javnost, medije, kao i poticanje i pružanje podrške projektima OCD-a. Bit će provedena kontinuirana izobrazba državnih službenika o antidiskriminacijskom zakonodavstvu i njegovoj primjeni u praksi, kontinuirano obrazovanje romske nacionalne manjine o njihovim pravima i obvezama na području suzbijanja diskriminacije, s posebnim naglaskom na položaj Romkinja te kontinuirana izobrazba predstavnika medija o diskriminaciji romske nacionalne manjine i potrebi i mehanizmima njenog suzbijanja. Mjere u okviru ovog cilja također će obuhvatiti podizanje svijesti šire javnosti o antidiskriminacijskom zakonodavstvu u Republici Hrvatskoj i aktivnostima koje se poduzimaju u sustavnom suzbijanju diskriminacije romske nacionalne manjine. Također će biti organizirane javne tribine i seminari te daljnje aktivnosti u provedbi kampanje Vijeća Europe „Dosta!“ Poticat će se i pružati podrška programima i projektima organizacija civilnog društva koje djeluju na području zaštite ljudskih prava romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, s posebnim naglaskom na programe i projekte usmjerene afirmaciji i osvješćivanju Romkinja o ljudskim pravima i ravnopravnosti spolova.

Pokazatelji učinka:

- a) Smanjenje pojave diskriminacije Roma u svim područjima

- b) Učinkovitije rješavanje predmeta na području antidiskriminacijskog zakonodavstva
- c) Senzibiliziranje izvještavanje medija o položaju romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj;
- d) Postotak/broj osoba koje su čule za kampanju „Dosta!“

Polazne vrijednosti:

- a) Stopa zabilježenih slučajeva diskriminacije Roma: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Izvješća Pučkog pravobranitelja;
- b) Ankete;
- c) Izvješća udruga.

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
7.2.1.1 Provedba istraživanja o percepciji diskriminacije romske nacionalne manjine	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM u suradnji s pripadnicima romske nacionalne manjine	a) Provedeno istraživanje b) Analiza provedenog istraživanja	Izvješća ULJPPNM	a) Provedeno istraživanje u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Analiza provedenog istraživanja u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU
7.2.1.2 Kontinuirana izobrazba državnih službenika o antidiskriminacijskom zakonodavstvu i njegovoj primjeni u praksi	<u>Nositelj:</u> TDU u suradnji s udrugama	a) Broj održanih predavanja i radionica b) Broj sudionika c) Broj objavljenih informativnih materijala	Izvješća nadležnih TDU; izvještaji udruga	a) Broj održanih predavanja i radionica u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj sudionika u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) c) Broj objavljenih informativnih materijala u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti
7.2.1.3 Podizanje svijesti šire javnosti u Republici Hrvatskoj o	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM u suradnji s TDU, Savjetom za	a) Broj održanih javnih tribina, seminara i radionica	Izvješća ULJPPNM	a) 1 okrugli stol „Dan ljudskih prava: Oslobodimo se predrasuda – upoznajmo	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u

antidiskriminacijskom zakonodavstvu u Republici Hrvatskoj i aktivnostima koje se poduzimaju u sustavnom suzbijanju diskriminacije romske nacionalne manjine organiziranjem javnih tribina i seminara, te provedbom daljnjih aktivnosti u provedbi kampanje Vijeća Europe „Dosta!“	nacionalne manjine i udrugama; Za kampanju „Dosta!“: ULJPPNM u suradnji s Vijećem Europe	b) Broj sudionika na javnim tribinama, seminarima i radionicama		Rome“, 10. prosinca 2012.; 40 sudionika b) 40 sudionika na okruglom stolu „Dan ljudskih prava: Oslobodimo se predrasuda – upoznajmo Rome“		okviru redovne aktivnosti
7.2.1.4 Poticati i pružati podršku programima i projektima organizacija civilnog društva koje djeluju na području zaštite ljudskih prava romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, s posebnim naglaskom na programe i projekte usmjerene afirmaciji i osvješćivanju Romkinja o ljudskim pravima i ravnopravnosti spolova	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM <i>Sudionici u provedbi:</i> Savjet za nacionalne manjine, Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma, nadležna TDU	a) Broj provedenih projekata	Izvješća ULJPPNM	a) U 2012. godini, u okviru natječaja ULJPPNM „Djelovanje nevladinih udruga u području zaštite, promicanja i poštivanja ljudskih prava“, pod prioritetom 4. Projekti osvješćivanja žena pripadnica nacionalnih manjina o ljudskim pravima financirana su 4 projekta udruga, od kojih 2 romskih udruga	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

Posebni cilj 2: Unaprijediti međuresornu suradnju nadležnih tijela s reprezentativnim predstavnicima (npr. članovi vijeća romske nacionalne manjine i predstavnici) romske nacionalne manjine u suzbijanju diskriminacije pripadnika romske nacionalne manjine

Definicija:

U svrhu postizanja ovog posebnog cilja, bit će provedene mjere usmjerene na uspostavu i osiguravanje sustavne komunikacije i prenošenja informacija o stanju ljudskih prava pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj između nadležnih tijela na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te reprezentativnih predstavnika romske nacionalne manjine. Također će biti uspostavljeni mehanizmi za razmjenu informacija o stanju ljudskih prava romske nacionalne manjine. Poduzet će se aktivnosti usmjerene na unapređenje djelotvornosti rada nadležnih tijela u identificiranju, sprečavanju i suzbijanju pojavnih oblika diskriminacije romske nacionalne manjine. Također će biti

uspostavljena baze podataka o sudskim postupcima vođenima temeljem Zakona o suzbijanju diskriminacije te praćena statistika o zločinima iz mržnje.

Pokazatelji učinka:

- a) Učinkovitije praćenje položaja romske nacionalne manjine na terenu, učinkovitije rješavanje problema s kojima se susreće romska nacionalna manjina vezano za sve pojavne oblike diskriminacije

Polazne vrijednosti:

- a) Stopa pojavnosti slučajeva diskriminacije pripadnika romske nacionalne manjine u 2012. godini: podaci nisu raspoloživi.
- b) Udio riješenih antidiskriminacijskih predmeta koji se tiču Roma unutar ukupnog broja antidiskriminacijskih predmeta u 2012. godini: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Izvješća Pučkog pravobranitelja
- b) Sudska izvješća
- c) Izvješća MUP-a
- d) Ankete
- e) Izvješća udruga

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
7.2.2.1 Uspostaviti i osigurati sustavnu komunikaciju i prenošenje informacija o stanju ljudskih prava pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj između nadležnih tijela na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te predstavnika romske nacionalne manjine	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU, JL/P(R)S, vijećima i predstavnicima romske nacionalne manjine i udrugama koje djeluju na području zaštite ljudskih prava romske nacionalne manjine	a) Broj održanih sastanaka b) Broj predstavnika TDU koji su prisustvovali sastancima c) Broj pripadnika romske nacionalne manjine	Izvješća ULJPPNM i nadležnih TDU	a) Broj održanih sastanaka u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj predstavnika TDU koji su prisustvovali sastancima u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) c) Broj pripadnika romske nacionalne manjine u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	2013.	Nisu potrebna dodatna financijska sredstva

Posebni cilj 3: Osigurati i unaprijediti provedbu antidiskriminacijskog zakonodavstva od strane nadležnih tijela na svim razinama (nacionalna/regionalna/lokalna) i provedba svih ostalih propisa i zakona uz primjenu antidiskriminacijskih načela (obrazovanje, stanovanje, zdravstvo, zapošljavanje)

Definicija:

Ovaj cilj bit će postignut osiguravanjem uvjeta za djelotvoran i cjelovit rad nadležnih tijela koji sudjeluju u otkrivanju, postupanju i praćenju rezultata postupaka vođenih zbog zločina iz mržnje radi unapređenja sustava njihovog praćenja te djelotvornije zaštite žrtava i njihovih temeljnih ljudska prava. Sukladno Protokolu o postupanju u slučaju zločina iz mržnje iz travnja 2011. godine, Ministarstvo pravosuđa će nastaviti izrađivati statističke obrasce te objedinjavati statističke pokazatelje dostavljene od strane pravosudnih tijela o zločinima iz mržnje. Ministarstvo pravosuđa će prikupljene podatke dostavljati svakih šest mjeseci Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, do kraja mjeseca za prethodno polugodišnje razdoblje.

Pokazatelji učinka:

- a) Povećanje stope rješavanja predmeta vezanih uz diskriminaciju Roma
- b) Skraćenje vremena trajanja postupaka vezanih uz diskriminaciju Roma pred sudom

Polazne vrijednosti:

- a) Stopa rješavanja predmeta vezanih uz diskriminaciju Roma: podaci nisu raspoloživi.
- b) Prosječno vrijeme trajanja postupaka vezanih uz diskriminaciju pred sudom: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Izvješća Pučkog pravobranitelja
- b) Sudska izvješća
- c) Izvješća MUP-a
- d) Ankete
- e) Izvješća udruga

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
7.2.3.1 Unapređenje djelotvornosti rada nadležnih tijela u identificiranju, sprečavanju i suzbijanju	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU	a) Broj provedenih edukacija b) Broj sudionika na	Izvješća ULJPPNM i nadležnih TDU	a) Broj provedenih istraživanja u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne

<p>pojavnih oblika diskriminacije romske nacionalne manjine putem jačanja administrativnih kapaciteta nadležnih službi kroz obrazovanje odgovarajućih kadrova o svim oblicima diskriminacije i mehanizmima njihovog suzbijanja te jačanje nadzora nad provedbom antidiskriminacijskog zakonodavstva vezano za romsku nacionalnu manjinu</p>		<p>edukacijama</p>		<p>b) Broj sudionika na edukacijama u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)</p>		<p>aktivnosti</p>
<p>7.2.3.2 Vođenje baze podataka o sudskim postupcima vođenima temeljem Zakona o suzbijanju diskriminacije</p>	<p><i>Nositelj:</i> Ministarstvo pravosuđa <i>Sudionici u provedbi:</i> Sudovi</p>	<p>a) Omjer pristiglih i riješenih predmeta unutar jednog razdoblja (godina dana) b) Broj neriješenih predmeta diskriminacije na kraju svakog razdoblja (godina dana) c) Trajanje svakog postupka vezanog uz diskriminaciju pred sudom (do 12 mjeseci/preko 12 mjeseci)</p>	<p>Dostava statističkih izvješća od strane sudova</p>	<p>a) Omjer pristiglih i riješenih predmeta u 2012. godini: primljeno 132/riješeno 57 b) Broj neriješenih predmeta diskriminacije u 2012. godini: 547 c) Trajanje svakog postupka vezanog uz diskriminaciju pred sudom – do 12 mjeseci: 44, preko 12 mjeseci: 12</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Nisu potrebna dodatna financijska sredstva</p>

7.2.3.3 Praćenje statistike o zločinima iz mržnje	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM <u>Sudionici u provedbi:</u> MUP, DORH, Ministarstvo pravosuđa, sudovi	a) Omjer pristiglih i riješenih predmeta unutar jednog razdoblja (godina dana) b) Broj neriješenih predmeta zločina iz mržnje na kraju svakog razdoblja (godina dana) c) Trajanje svakog postupka vezanog uz zločin iz mržnje pred sudom (do 12 mjeseci/preko 12 mjeseci)	Dostava statističkih izvješća od strane sudova	a) Omjer pristiglih i riješenih predmeta u 2012. godini: primljeno 6/riješeno 19 b) Broj neriješenih predmeta zločina iz mržnje u 2012.: 8 c) Trajanje svakog postupka vezanog uz zločin iz mržnje pred sudom – do 12 mjeseci: 13, preko 12 mjeseci: 7	Kontinuirano	Nisu potrebna dodatna financijska sredstva
---	--	---	--	--	--------------	--

Posebni cilj 4: Smanjiti pojavnost nasilničkog ponašanja prema Romima djelovanjem policije

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj, bit će provedene mjere usmjerene na postizanje veće djelotvornosti policije u otkrivanju i sprečavanju nasilja nad Romima i nasilja u romskim zajednicama, implementacijom Strategije djelovanja „Policija u zajednici“, posebice projekata „Reforma operativnog-preventivnog rada policije u odori“ i „Kriminalističke prevencije“. Pored toga Romi će biti poticani na prijavljivanje rasnog i drugih oblika nasilja te će se poboljšati evidentiranje i statističko praćenje broja takvih incidenata. Vršit će se stručno usavršavanje policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova u provođenju mjera za suzbijanje pojavnosti nasilničkog ponašanja prema Romima te njihova senzibilizacija u pogledu rada s pripadnicima romske zajednice.

Pokazatelji učinka:

- a) Smanjenje stope nasilničkog ponašanja i rasno motiviranog nasilja - zločina iz mržnje
- b) Smanjenje pojavnosti nasilja nad Romima unutar romskih zajednica
- c) Smanjenje stope pojavnosti kaznenih djela i prekršaja počinjenih od strane Roma

Polazne vrijednosti:

- a) Stope nasilničkog ponašanja i rasno motiviranog nasilja - zločina iz mržnje u 2012. godini: podaci nisu raspoloživi.
- b) Stopa pojavnosti nasilja nad Romima unutar romskih zajednica u 2012. godini: podaci nisu raspoloživi.
- c) Smanjenje stope pojavnosti kaznenih djela i prekršaja počinjenih od strane Roma: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

a) Izvješća MUP-a.

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
7.2.4.1 Postizanje veće djelotvornosti policije u otkrivanju i sprečavanju nasilja nad Romima i nasilja u romskim zajednicama implementacijom Strategije djelovanja „Policija u zajednici“, odnosno izgradnjom sustava prevencije kriminaliteta	<u>Nositelj:</u> MUP u suradnji s pripadnicima romske zajednice, udruge <u>Sudionici u provedbi:</u> Ravnateljstvo policije, policijske uprave	a) Broj i vrsta razriješenih kaznenih djela b) Broj i vrsta prekršaja	Evidencije MUP-a	a) Broj i vrsta prijavljenih kaznenih djela (evidencija MUP-a za 2012. godinu): ukupan broj prijavljenih kaznenih djela na štetu Roma: 66; ukupan broj kaznenih djela unutar romskih zajednica: 135; ukupan broj kaznenih djela počinjenih od strane Roma: 978 b) Broj i vrsta prekršaja: ukupan broj prijavljenih prekršaja na štetu Roma: 92; ukupan broj prekršaja unutar romskih zajednica: 406; ukupan broj prekršaja počinjenih od strane Roma: 1354	Kontinuirano	Sredstva iz Državnog proračuna namijenjena za zaposlene u MUP-u
7.2.4.2 Poticanje Roma na prijavljivanje rasnog i drugih oblika nasilja prema Romima te evidentiranje i statističko praćenje broja takvih incidenata, s ciljem sprečavanja i smanjivanja kažnjivih radnji i rasno motiviranog nasilja – zločina iz mržnje	<u>Nositelj:</u> MUP i ULJPPNM u suradnji s pripadnicima romske zajednice <u>Sudionici u provedbi:</u> Ravnateljstvo policije, policijske uprave u suradnji s pripadnicima romske zajednice	a) Broj razriješenih kaznenih djela- zločina iz mržnje na štetu pripadnika romske zajednice	Evidencije MUP-a	a) Broj prijavljenih kaznenih djela- zločina iz mržnje na štetu pripadnika romske zajednice (evidencija MUP-a za 2012. godinu): 2 kaznena djela	Kontinuirano	Sredstva iz Državnog proračuna namijenjena za zaposlene u MUP-u
7.2.4.3 Stručno usavršavanje policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova u provođenju mjera iz “Protokola o postupanju u	<u>Nositelj:</u> MUP s ostalim TDU i organizacijama te pripadnicima romske zajednice	a) Broj policijskih službenika stručno usavršanih u provođenju mjera iz Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje	Izvještaji o održanim edukacijama	a) Broj do sada educiranih policijskih službenika (evidencija MUP-a za 2012. godinu): 546 policijskih službenika	Kontinuirano	Sredstva iz Državnog proračuna namijenjena za zaposlene u MUP-u

slučaju zločina iz mržnje“, njihova senzibilizacija u pogledu rada s manjinskim skupinama, posebice pripadnicima romske zajednice, u cilju boljeg međusobnog razumijevanja i uvažavanja te sprječavanja svih oblika diskriminacije. ⁶	<i>Sudionici u provedbi:</i> Ravnateljstvo policije, policijske uprave	b) Broj održanih edukacija		b) Broj održanih edukacija (evidencija MUP-a za 2012. godinu): 76 sati kolegija		
7.2.4.4 Jačanje proaktivnog rada policijskih službenika pri otkrivanju slučajeva trgovanja djecom unutar romske populacije	<i>Nositelj:</i> MUP <i>Sudionici u provedbi:</i> Ravnateljstvo policije, policijske uprave	a) Broj identificirane djece žrtava trgovanja ljudima unutar romske populacije	Evidencije MUP-a	a.) Broj prijavljenih kaznenih djela (evidencija MUP-a za 2012. godinu): 0 kaznenih djela	Kontinuirano	Sredstva iz Državnog proračuna namijenjena za zaposlene u MUP-u
7.2.4.5 Jačanje programa u zajednici u cilju podizanja svijesti o problematici i pojavnim oblicima trgovanja djecom	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM	a) Broj provedenih aktivnosti za podizanje svijesti o problematici i pojavnim oblicima trgovanja djecom	Izvješća ULJPPNM	a) Broj provedenih aktivnosti za podizanje svijesti o problematici i pojavnim oblicima trgovanja djecom u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

7.3 POMOĆ U OSTVARIVANJU PRAVA

Opći cilj:

Omogućiti romskoj populaciji, koja se iz različitih razloga ne obraća nadležnim tijelima, dostupnost informacija, pravnih savjeta i pravne pomoći⁷.

Posebni ciljevi:

1. Povećati dostupnost besplatne pravne pomoći Romima sukladno Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći;
2. Povećanje vidljivosti instrumenata besplatne pravne pomoći;

⁶ Cilj: Edukacija i senzibilizacija policijskih službenika za rad s manjinskim skupinama, posebice romskom zajednicom, te upoznavanje s pravima i običajima romske zajednice i s Protokolom o postupanju u slučaju zločina iz mržnje

⁷ *Pojašnjenje:* Primarna pravna pomoć, a osobito pravno savjetovanje i informiranje građana izvan i prije sudskih, upravnih i formalnih pravnih postupaka od osobite je važnosti za ostvarenje djelotvornog pravnog sustava u kojem se jednako štite prava svih. Romska populacija radi nedovoljnog poznavanja svojih prava, mehanizama za njihovo ostvarivanje, ali i hrvatskog jezika, treba podršku i poticaj za ostvarenje svojih prava te je stoga nužno osigurati preduvjete koji će im to omogućiti i olakšati.

3. Podići razinu dostupnosti besplatne pravne pomoći Romima, osobito u slučaju postojanja sumnje da su žrtve diskriminacije povećanjem dostupnosti pomoći u ostvarivanju prava te povećanjem vidljivosti besplatne pravne pomoći.

Posebni cilj 1: Povećati dostupnost besplatne pravne pomoći Romima sukladno Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći

Definicija:

Kroz sustavno informiranje građana Republike Hrvatske o mogućnostima koje nudi sustav besplatne pravne pomoći, Primjenom zakonskih odredbi, te sustavnom edukacijom svih pružatelja pravne pomoći, te nadležnih tijela i romske manjine omogućit će se dostupnost sustava pravne pomoći i pripadnicima romske nacionalne manjine, na način koji će za rezultat imati iskorištavanje punog potencijala sustava, u skladu sa Zakonom propisanim uvjetima.

Pokazatelji učinka:

- a) Porast udjela pripadnika romske zajednice koji su zatražili i ostvarili besplatnu pravnu pomoć.

Polazne vrijednosti:

- a) Udio pripadnika romske zajednice koji su zatražili i ostvarili besplatnu pravnu pomoć u 2012. godini: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Evidencije udruga ovlaštenih za pružanje primarne pravne pomoći.

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
7.3.1.1 Edukacija pružatelja pravne pomoći, nadležnih tijela i pripadnika romske nacionalne manjine kroz tematske okrugle stolove i javne tribine o Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo pravosuđa, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba, MUP	a) Broj održanih okruglih stolova i tribina	Uredi državne uprave u županijama i Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba, udruge, MUP, Pučki pravobranitelj	a) Broj održanih okruglih stolova i tribina u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

Posebni cilj 2: Povećanje vidljivosti instrumenata besplatne pravne pomoći

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj, bit će provedene mjere i aktivnosti usmjerene na povećanje vidljivosti besplatne pravne pomoći putem informiranja javnosti, putem brošure koja na jednostavan način daje osnovnu uputu korisniku kako ostvariti pravo na pravnu pomoć (po potrebi ista se može i prevesti na romski jezik), info letaka i plakata koji će se distribuirati centrima za socijalnu skrb, HZMO-u, HZZ-u te putem mobilnih timova izravno na terenu.

Pokazatelji učinka:

- a) Stopa korištenja besplatne pravne pomoći od strane pripadnika romske nacionalne manjine

Polazne vrijednosti:

- a) Stopa korištenja besplatne pravne pomoći od strane pripadnika romske nacionalne manjine u 2012. godini: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Evidencije udruga ovlaštenih za pružanje primarne pravne pomoći

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
7.3.2.1 Povećanje vidljivosti besplatne pravne pomoći putem informiranja javnosti putem brošure, info letaka i plakata koji će se distribuirati centrima za socijalnu skrb, HZMO-u, HZZ-u te putem mobilnih timova direktno na terenu.	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo pravosuđa, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba, mobilni timovi <i>Sudionici u provedbi:</i> Centri za socijalnu skrb, HZMO, HZZ, prvostupanjski sudovi	a) Izrađena brošura b) Izrađeni i distribuirani info-letci d) Izrađeni i distribuirani plakati	Evidencije udruga; evidencije nadležnih prvostupanjskih tijela	a) Izrađena brošura u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Izrađeni i distribuirani info-letci u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) c) Izrađeni i distribuirani plakati u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

Posebni cilj 3: Podići razinu dostupnosti besplatne pravne pomoći Romima, osobito u slučaju postojanja sumnje da su žrtve diskriminacije povećanjem dostupnosti pomoći u ostvarivanju prava te povećanjem vidljivosti besplatne pravne pomoći

Definicija:

Ovaj cilj podrazumijeva pristup ne samo sudovima, nego svim javnopravnim tijelima. Kako bi se povećala vidljivost besplatne pravne pomoći, provodit će se mjere koje uključuju aktivnosti informiranja javnosti preko kontakt točaka u županijama, plakatima koji će se distribuirati centrima za socijalnu skrb, HZMO-u, HZZ-u, na info-pultovima.

Pokazatelji učinka:

- a) Promijenjena percepcija o dostupnosti besplatne pravne pomoći
- b) Povećanje stope korištenja besplatne pravne pomoći

Polazne vrijednosti:

- a) Percepcija o dostupnosti besplatne pravne pomoći i tretiranja pojavnosti diskriminacije: podaci nisu raspoloživi.
- b) Stope korištenja besplatne pravne pomoći: podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Evidencije udruga ovlaštenih za pružanje primarne pravne pomoći
- b) Ankete

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
7.3.3.1 Provođenje aktivnosti usmjerenih na informiranje romske populacije o mogućnostima koje pruža Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći organiziranjem tematskih okruglih stolova koji bi sustav besplatne pravne pomoći približili građanima, uključujući pripadnike romske nacionalne manjine.	<i>Nositelj:</i> Ministarstvo pravosuđa, ULJPPNM <i>Sudionici u provedbi:</i> Uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba, ovlaštene udruge i prvostupanjski sudovi	a) Broj organiziranih tematskih okruglih stolova b) Broj sudionika	Evidencije, ankete	a) Broj organiziranih tematskih okruglih stolova u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera) b) Broj sudionika u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

8. UNAPRJEĐENJE PRIKUPLJANJA STATISTIČKIH PODATAKA

Kako bi se osiguralo postizanje ciljeva, osim provedbe mjera, potrebno je kontinuirano praćenje njihovih rezultata i učinka kojeg postižu. Proces praćenja podrazumijeva sustavno i kontinuirano prikupljanje, analizu i korištenje informacija potrebnih u procesu upravljanja i donošenja odluka u okviru provedbe mjera i aktivnosti. Proces praćenja omogućuje nositeljima mjera i aktivnosti, ali i ciljanoj skupini procjenu tijeka provedbe te njenih učinaka. Praćenje je svojevrsan alat kojim se analizira postignuće planiranih rezultata u svrhu poboljšanja i donošenja odluka pri provedbi. Cilj praćenja je uočiti pozitivne pojave i razinu postignuća, ali i problema koji se javljaju tijekom same provedbe mjera i aktivnosti. Ovo daje mogućnost nositeljima mjera pravodobnu reakciju i prilagodbu pristupa te pravodobno i prilagođeno interveniranje. Ovo podrazumijeva redovno i sustavno praćenje izdataka, korištenja resursa, provedbe aktivnosti, ostvarivanja rezultata, upravljanja rizicima i održivosti rezultata.

Za uspješno praćenje provedbe potrebno je također osigurati preduvjete provedbom sljedećih aktivnosti:

- a) mapirati ugrožene mikroregije i segregirana i marginalizirana naselja, kako bi se dobio pregled njihovog prostornog položaja te jasna slika stanja u svakoj od tih regija i njihove međusobne razlike
- b) na nacionalnoj razini donijeti naputak (ili odredbu) o etnički disagregiranom prikupljanju podataka, te prikupljanju podataka razvrstano prema spolu i dobi, koji će biti prenesen na niže razine, kako bi se dobili jasni podaci o statusu romske nacionalne manjine u različitim područjima
- c) uspostaviti mehanizme za prikupljanje podataka o provedbi mjera i aktivnosti vezanih za uključivanje i poboljšanje položaja romske nacionalne manjine sa svih razina na kojima se aktivnosti odvijaju – nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj, što uključuje podatke i pokazatelje tijela javne i izvršne vlasti, ali i podatke i pokazatelje aktivnosti i inicijativa civilnog sektora.

Posebni ciljevi:

1. Osigurati prikupljanje statističkih podataka o romskoj nacionalnoj manjini u RH (uz poštivanje zaštite osobnih podataka) razvrstanih po spolu i dobi;
2. Unaprijediti metodologiju prikupljanja podataka o stopama siromaštva, materijalnoj i socijalnoj deprivaciji, obrazovanju i zapošljavanju te kvaliteti življenja romske populacije;
3. Unaprijediti metodologiju prikupljanja podataka o zdravlju, zdravstvenim navikama i drugim zdravstvenim pokazateljima romske populacije;

4. Unaprijediti metode praćenja uključivanja, zastupljenosti i sudjelovanja romske nacionalne manjine u društvenom, političkom i kulturnom životu zajednice.

Posebni cilj 1: Osigurati prikupljanje statističkih podataka o romskoj nacionalnoj manjini u RH (uz poštivanje zaštite osobnih podataka) razvrstanih po spolu i dobi

Definicija:

Kako bi se postigao ovaj cilj, u suradnji s Državnim zavodom za statistiku, unutar svakog tijela državne uprave, u okvirima njegove nadležnosti bit će izrađeni ujednačeni obrasci za praćenje statističkih podataka razvrstanih po spolu i dobi pripadnika romske nacionalne manjine, s usporednim podacima u odnosu na ukupnu populaciju. Također, izradit će se i jednom godišnje ažurirati jedinstvena baza podataka o položaju Roma i Romkinja pri Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina VRH.

Pokazatelji učinka:

- Izrađen atlas mikroregija
- Izrađeni obrasci za prikupljanje i praćenje statističkih podataka razvrstanih po spolu i dobi
- Dostupnost informacija o etničkoj dimenziji provođenja prava i pružanja društvenih usluga
- Državna tijela, javne ustanove i službe te javnost imaju potpune i pouzdane informacije relevantne za kontrolu i suzbijanje diskriminacije
- Uspostavljena baza podataka

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
8.1.1U suradnji s Državnim zavodom za statistiku, unutar svakog tijela državne uprave, u okvirima njegove nadležnosti izraditi ujednačene obrasce za praćenje statističkih podataka razvrstanih po spolu i dobi pripadnika romske nacionalne manjine,	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM, TDU u suradnji s Državnim zavodom za statistiku <i>Sudionici u provedbi:</i> TDU u suradnji s Državnim zavodom za statistiku koji će pružiti metodološku pomoć	a) Izrađeni obrasci za prikupljanje i praćenje statističkih podataka b) Uspostavljena baza podataka c) Dostupnost informacija o etničkoj dimenziji provođenja	Administrativni izvori (evidencije prema narodnosti i spolu koje vode pojedina tijela državne uprave kao i anketni način prikupljanja podataka	a) Podaci iz postojećih istraživanja i evidencija za 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i

sa usporednim podacima u odnosu na ukupnu populaciju.		prava i pružanja društvenih usluga				fondova EU
8.1.2 Izraditi i barem jednom godišnje ažurirati jedinstvenu bazu podataka o položaju Roma i Romkinja pri ULJPPNM, uključujući atlas mikroregija	<u>Nositelj:</u> ULJPPNM <u>Sudionici u provedbi:</u> TDU u suradnji s Državnim zavodom za statistiku koji će pružiti metodološku pomoć	a) Uspostavljena baza podataka	Administrativni izvori (evidencije prema narodnosti i spolu koje vode pojedina tijela državne uprave kao i anketni način prikupljanja podataka	a) Podaci iz postojećih istraživanja i evidencija za 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU

Posebni cilj 2: Unaprijediti metodologiju prikupljanja podataka o stopama siromaštva, materijalnoj i socijalnoj deprivaciji, obrazovanju i zapošljavanju te kvaliteti življenja romske populacije

Definicija:

Implementirati nove statističke obrasce za centre za socijalnu skrb, domove socijalne skrbi te druge pružatelje usluga u sustavu socijalne skrbi, kojima će biti moguće praćenje statističkih podataka o korisnicima socijalne skrbi i po nacionalnoj pripadnosti, što će uz informatizaciju sustava socijalne skrbi omogućiti bolje praćenje i ciljano provođenje mjera socijalne politike prema ovoj nacionalnoj manjini. Mjere u okviru ovog cilja uključit će analize izvješća centara za socijalnu skrb i drugih tijela (obiteljskih centara, zdravstvenih ustanova, obrazovnih ustanova, organizacija civilnog društva, prikupljanje podataka i provođenje ciljanih istraživanja o učincima mjera socijalne zaštite, dostupnosti i učincima socijalnih usluga, longitudinalna istraživanja s ciljem praćenja pokazatelja vezanih uz socijalni status Roma i Romkinja, kontinuirano praćenje pružanja pomoći socijalne skrbi od strane jedinica lokalne samouprave te snimanje stanja problematike romske populacije na području jedinica lokalne samouprave.

Pokazatelj učinka:

- a) Rezultati kvalitativnog i kvantitativnog istraživanja o siromaštvu, materijalnoj i socijalnoj deprivaciji i kvaliteti života

Polazna vrijednost:

- a) Rezultati kvalitativnog i kvantitativnog istraživanja o siromaštvu, materijalnoj i socijalnoj deprivaciji i kvaliteti života (UNDP, Svjetska Banka, DG REGIO – Anketa kućanstava, 2011.): podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Anketna istraživanja te rezultati istraživanja Državnog zavoda za statistiku s područja društvenih statistika (vitalna statistika, statistika pravosuđa, statistika obrazovanja)

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
8.2.1 Provoditi analize izvješća centara za socijalnu skrb i drugih tijela (obiteljskih centara, zdravstvenih ustanova, obrazovnih ustanova, organizacija civilnog društva)	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU <i>Sudionici u provedbi:</i> JL/P(R)S, vijeća romske nacionalne manjine, udruge	a) Izrađena skupna izvješća	Izvješća i evidencije nadležnih TDU, JL/P(R)S, vijeća romske nacionalne manjine, udruge	a) Skupna izvješća u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S
8.2.2 Prikupljati podatke i provoditi ciljana istraživanja o učincima mjera socijalne zaštite, dostupnosti i učincima socijalnih usluga	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU <i>Sudionici u provedbi:</i> Centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, policija, JL/P(R)S, udruge	a) Broj provedenih ciljanih istraživanja b) Broj osoba romske nacionalne manjine uključenih u istraživanje prema dobi i spolu	Evidencije tijela i službi, istraživanja provedena od strane različitih agencija i instituta, izvještaji udruge	a) Podaci iz postojećih istraživanja i evidencija za 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU
8.2.3 Provoditi longitudinalna istraživanja s ciljem praćenja pokazatelja vezanih uz socijalni status Roma i Romkinja	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU <i>Sudionici u provedbi:</i> Znanstvene institucije u suradnji s romskim	a) Broj i vrsta longitudinalnih istraživanja b) Broj osoba romske nacionalne manjine uključenih u istraživanje	Provedena istraživanja o socijalnom statusu romske populacije, evidencije tijela i službi, istraživanja provedena od strane	a) Podaci iz postojećih istraživanja i evidencija u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna

	udrugama i JL/P(R)S	prema dobi i spolu	različitih agencija i instituta, izvještaji udruga			JL/P(R)S
8.2.4 Kontinuirano pratiti pružanje pomoći socijalne skrbi od strane jedinica lokalne samouprave	<i>Nositelj:</i> JLS u suradnji s centrima za socijalnu skrb	a) Broj pripadnika romske nacionalne manjine korisnika raznih prava i vrsta korištenih prava	Izvješća JLS	a) Broj pripadnika romske nacionalne manjine korisnika raznih prava i vrsta korištenih prava u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva iz proračuna JLS
8.2.5 Praćenje stanja u područjima socijalne skrbi kroz suradnju nadležnog centra za socijalni rad, vijeća odnosno predstavnika romske nacionalne manjine i nadležnog upravnog tijela jedinice lokalne samouprave	<i>Nositelj:</i> MSPM <i>Sudionici u provedbi:</i> Centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	a) Broj pripadnika romske nacionalne manjine korisnika raznih prava	Izvješća centara za socijalnu skrb	a) Broj pripadnika romske nacionalne manjine korisnika raznih prava u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	Kontinuirano	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S
8.2.6 Provesti snimku stanja problematike romske populacije na području jedinica lokalne samouprave (atlas mikroregija)	<i>Nositelj:</i> ULJPPNM <i>Sudionici u provedbi:</i> MSPM, JL/P(R)S, centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	a) Izvješća o provedenim snimkama stanja u romskim zajednicama	Izvješća JL/P(R)S	a) Izvješća o provedenim snimkama stanja u romskim zajednicama u 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	2015.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S

Posebni cilj 3: Unaprijediti metodologiju prikupljanja podataka o zdravlju, zdravstvenim navikama i drugim zdravstvenim pokazateljima romske populacije

Definicija:

Osmisliti i provoditi različite alate kojima će se omogućiti sustavno prikupljanje podataka o zdravlju i zdravstvenim navikama romske populacije te na taj način omogućiti sustavno praćenje napretka provedenih mjera usmjerenih na poboljšanje zdravstvene zaštite i sveukupnog zdravlja romske populacije.

Pokazatelj učinka:

- a) Broj i vrsta metoda i alata za prikupljanje podataka o zdravlju, zdravstvenim navikama i drugim zdravstvenim pokazateljima romske populacije

Polazna vrijednost:

- a) Provedene epidemiološke ankete, ili obrasci za praćenje kod obiteljskog liječnika preko Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava Republike Hrvatske (CEZIH): podaci nisu raspoloživi.

Izvori podataka:

- a) Izvješća i evidencije tijela i službi koje prikupljaju podatke o zdravlju

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
8.3.1 Provoditi analize izvješća patronažnih službi, obiteljskih liječnika, specijalista i drugih stručnih službi	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja <u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi	a) Izrađena skupna izvješća	Izvješća patronažnih službi, obiteljskih liječnika, specijalista i drugih stručnih službi	a) Skupna izvješća za 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S
8.3.2 Prikupljati podatke i provoditi ciljane istraživanja o zdravstvenim navikama, zdravlju, korištenju zdravstvene zaštite i broju neosiguranih osoba	<u>Nositelj:</u> Ministarstvo zdravlja <u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S i druge udruge	a) Broj provedenih ciljanih istraživanja b) Broj osoba iz romske zajednice uključenih u istraživanje prema dobi i spolu	Evidencije tijela i službi, istraživanja provedena od strane različitih agencija i instituta, izvještaji udruga	a) Podaci iz postojećih istraživanja i evidencija za 2012.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)		Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S; dodatna sredstva iz međunarodnih i fondova EU
8.3.3 Provoditi	<u>Nositelj:</u>	a) Broj i vrsta	Provedena	a) Podaci koji ukazuju na		Sredstva

longitudinalna istraživanja s ciljem praćenja pokazatelja vezanih uz promjene zdravstvenih navika i zdravstvenog statusa	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, ULJPPNM, druga državna tijela i uredi, romske i druge udruge	longitudinalnih istraživanja; b) Broj osoba iz romske zajednice uključenih u istraživanje prema dobi i spolu; c) Učestalost pojavnosti nasljednih bolesti, najčešće zastupljene bolesti i smrtnost unutar romske populacije u odnosu na vrstu bolesti.	istraživanja o zdravstvenim navikama i zdravstvenom statusu romske populacije, evidencije tijela i službi, istraživanja provedena od strane različitih agencija i instituta, izvještaji udruga	određene zdravstvene navike i zdravstveni status romske populacije: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)		Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti; Sredstva iz proračuna JL/P(R)S
--	---	--	--	--	--	--

Posebni cilj 4: Unaprijediti metode praćenja uključivanja, zastupljenosti i sudjelovanja romske nacionalne manjine u društvenom, političkom i kulturnom životu zajednice

Definicija:

U svrhu postizanja ovog cilja bit će izrađena analiza o udjelu romske nacionalne manjine u stanovništvu, razvrstano po rodnoj pripadnosti, na lokalnoj i regionalnoj razini u odnosu na zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave radi ostvarivanja prava zastupljenosti propisanih Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina.

Pokazatelj učinka:

- Izrađena analiza društvene i političke uključenosti Roma na temelju obrazaca za prikupljanje i praćenje podataka
- Ostvarivanja prava na zastupljenost romske nacionalne manjine u predstavničkim tijelima

Izvor i način prikupljanja:

- Popis birača 2011.
- Ankete
- Izvješća o djelatnostima udruga i potporama

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
-------	-----------------------------------	----------------------	----------------------------	--------------------	-----	----------------------

			podataka			
8.4.1 Izrada analiza o udjelu romske nacionalne manjine u stanovništvu, razvrstano po rodnoj pripadnosti, na lokalnoj i regionalnoj razini u odnosu na zastupljenost u predstavničkim tijelima JL/P(R)S radi ostvarivanja prava zastupljenosti u predstavničkim i izvršnim tijelima JL/P(R)S propisanih Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina	<p><u>Nositelj:</u> Ministarstvo uprave u suradnji sa uredima državne uprave u županijama, Udrugom gradova i Udrugom općina</p> <p><u>Sudionici u provedbi:</u> Ministarstvo uprave</p>	a) Ostvarivanje prava na zastupljenost romske nacionalne manjine u predstavničkim i izvršnim tijelima JL/P(R)S – nakon lokalnih izbora 2013.	Popis stanovništva 2011.; Podaci iz popisa birača sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina; Analiza zastupljenosti i ostvarivanja prava	a) Ostvarivanje prava na zastupljenost romske nacionalne manjine u predstavničkim i izvršnim tijelima JL/P(R)S – nakon lokalnih izbora 2013.: Polazna vrijednost je 0 (nova mjera)	II - III kvartal 2013.	Sredstva Državnog proračuna u okviru redovne aktivnosti

9. USKLAĐENOST PROGRAMA S MEĐUNARODNIM STANDARDIMA TE PRIHVAĆENIM UGOVORIMA NA PODRUČJU LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA

Mjera	Nositelj/ Sudionici u provedbi	Pokazatelj rezultata	Izvor i način prikupljanja podataka	Polazna vrijednost	Rok	Financijska sredstva
<p>9.1.1 Kontinuirano praćenje ostvarivanja ljudskih i manjinskih prava Roma u skladu s međunarodnim standardima te prihvaćenim ugovorima na području ljudskih i manjinskih prava te aktivno djelovanje u međunarodnim organizacijama (UN, VE, OESS) kao i kroz EU i njena tijela te agencije</p>	<p><i>Nositelj:</i> MVEP, ULJPPNM</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> ostala TDU, sukladno djelokrugu nadležnosti prema istaknutim pitanjima koja se razmatraju</p>	<p>a) Ostvarena komunikacija s međunarodnim mehanizmima na području ljudskih prava, te povratne informacije (reakcije) na izvješća istih u dijelu u kojem se odnose na Rome i zaštitu njihova prava</p> <p>b) Aktivnosti poduzete na međunarodnoj razini, vezano uz pitanja zaštite Roma i njihovih prava</p>	<p>a) primjenom metodologije vezane uz pripremu odgovora na upite međunarodnih mehanizama vezanih uz zaštitu prava Roma, a koja metodologija obuhvaća: - izvješća pojedinih TDU; - statističke pokazatelje TDU; - odgovore TDU na upitnike</p> <p>b) predstavnici nacionalnih izaslanstava za nastupe u međunarodnim organizacijama prolaze kroz stručnu pripremu koja uključuje prikupljanje podataka te formulaciju službenih stajališta prema pojedinim istaknutim pitanjima vezanim za</p>	<p>a) Svi dosadašnji odgovori na upite međunarodnih mehanizama, a koji odgovori sadrže podatke vezane uz ostvarivanje prava Roma</p> <p>b) Prethodna nacionalna stajališta kao i već poduzete aktivnosti s ciljem kontinuiteta daljnjeg napretka u rješavanju romskih pitanja te saznanja o radu međunarodnih organizacija, u cilju daljnjeg aktivnog doprinosa na području promicanja i zaštite prava Roma</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Nisu potrebna dodatna sredstva</p>

			zaštitu prava Roma			
9.1.2 Praćenje politika prema Romima u drugim državama, posebice u regiji te snaženje bilateralnih odnosa u kontekstu rješavanja njihovih zajedničkih problema	<u>Nositelj:</u> MVEP, ULJPPNM	a) Poduzete aktivnosti na bilateralnoj razini	diplomatske aktivnosti	a) Dosadašnje diplomatske aktivnosti	Kontinuirano	Nisu potrebna dodatna sredstva
9.1.3 Koordinacija pripreme nacionalnih izvješća prema međunarodnim ugovorima na području ljudskih prava, uključujući i izvješćivanje prema Univerzalnom periodičkom pregledu Vijeća za ljudska prava, u dijelu koji se odnosi na izvješćivanje o ljudskim i manjinskim pravima Roma	<u>Nositelj:</u> MVEP <u>Sudionici u provedbi:</u> ostala TDU, sukladno djelokrugu nadležnosti prema istaknutim pitanjima koja se razmatraju	a) Broj provedenih aktivnosti u kontekstu izvještavanja ugovornih tijela	primjenom metodologije vezane uz procese izvještavanja ugovornih tijela u dijelu koji se odnosi na zaštitu prava Roma, a koja metodologija obuhvaća: - izvješća pojedinih TDU; - statističke pokazatelje TDU; - odgovore TDU na upitnike; - rad u <i>ad hoc</i> inter-resornim radnim skupinama, osnovanima radi sačinjavanja detaljnih nacionalnih izvješća	a) Sva dosadašnja izvješća prema međunarodnim ugovornim tijelima, a koja sadrže podatke vezane uz ostvarivanje prava Roma	Slijedom dinamike, odnosno periodičnosti izvješćivanja	Nisu potrebna dodatna sredstva
9.1.4 Praćenje procesa usklađivanja zakonodavstva s međunarodnim standardima, s posebnim naglaskom na pravnu stečevinu Europske unije	<u>Nositelj:</u> MVEP	a) Dopune i izmjene zakonodavstva	redovite aktivnosti nadležnih službi MVEP-a	a) Sam proces izvještavanja predstavlja kontinuirani napredak te je transparentan i mjerljiv (redovita izvješća EU kao i RH sadrže sve podatke o usklađivanju zakonodavstva)	Kontinuirano	Nisu potrebna dodatna sredstva

METODOLOGIJA PRAĆENJA PROVEDBE AKCIJSKOG PLANA

Sukladno Nacionalnoj strategiji za uključivanje Roma, a u cilju sustavnog i svrhovitog praćenja provedbe ovog Akcijskog plana, izradit će se jednostavna i provediva metodologija koja će osigurati razumijevanje svrhe procesa praćenja i uključenosti svih dionika. Praćenje provedbe Akcijskog plana provodit će se putem Izvješća o provedbi, a Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina imenovat će tim stručnjaka koji će izraditi metodologiju praćenja provedbe Akcijskog plana po pojedinim resorima i razinama provedbe.

Kako bi se osigurala usklađenost ciljeva i mjera Strategije i Akcijskog plana s kretanjima vezanim uz uključivanje i promjenu socio-ekonomskog položaja Roma, potrebno je provoditi srednjoročnu i neovisnu vanjsku evaluaciju te periodično revidiranje sadržaja dokumenta. Proces redovne revizije Strategije ili Akcijskog plana pokreće Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma od 2013. do 2020. godine. Za koordinaciju aktivnosti revizije bit će zadužen Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s dionicima na nacionalnoj i lokalnoj razini, uključujući i romsku zajednicu kao ciljanu skupinu.